

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Adrijan Bakič

**POROČANJE O MEDNARODNIH DOGODKIH V
TELEVIZIJSKIH INFORMATIVNIH ODDAJAH:
PRIMERJAVA OSREDNJIH INFORMATIVNIH ODDAJ NA
JAVNIH TELEVIZIJAH V SLOVENIJI IN ŠPANJI**

Diplomsko delo

Ljubljana 2008

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Adrijan Bakič

Mentorica: doc. dr. CIRILA TOPLAK

Somentorica: doc. dr. VESNA LABAN

**POROČANJE O MEDNARODNIH DOGODKIH V
TELEVIZIJSKIH INFORMATIVNIH ODDAJAH:
PRIMERJAVA OSREDNJIH INFORMATIVNIH ODDAJ NA
JAVNIH TELEVIZIJAH V SLOVENIJI IN ŠPANJI**

Diplomsko delo

Ljubljana 2008

ZAHVALA

Moje diplomsko delo je nastalo ob pomoči odličnih mentoric, doc. dr. Cirile Toplak in doc. dr. Vesne Laban, ki se jima iskreno zahvaljujem za pomoč in zaupanje.

Hvala moji družini, ki me je ves čas študija podpirala, spodbujala in mi vlivala pogum, da sem sledil cilju – postati novinar.

Ob koncu študija se moram zahvaliti tudi vsem kolegom in Fejsovcem, s katerimi smo preživeli čudovita leta – na fakulteti, potovanjih, zabavah ...

Gracias a todos mis compañeros de la Universidad Complutense. Mi »Año Erasmus« en Madrid fue la mejor temporada de mi vida que me ha rellenado de experiencias y me ha dado unos amigos excepcionales. Gracias João, Tania y Jessica por estar a mi lado!

Hvala vsem za potrpežljivost in vztrajno odgovarjanje mojim tisočim vprašanjem.

Zdaj pa na pot novinarstva!
Nekateri pravijo, da je težka.
Bomo videli ...

Adrijan Bakič

POROČANJE O MEDNARODNIH DOGODKIH V TELEVIZIJSKIH INFORMATIVNIH ODDAJAH: PRIMERJAVA OSREDNJIH INFORMATIVNIH ODDAJ NA JAVNIH TELEVIZIJAH V SLOVENIJI IN ŠPANJI

Televizija kot zelo vpliven medij današnjega časa je pomemben vir informiranja občinstva. Hkrati pa ta množični medij predstavlja okno v svet tistim, ki prek lastnih izkušenj ne morejo doživeti ali spoznati tistega, kar je od njih geografsko oddaljeno, a kljub temu zanje pomembno in zanimivo. V diplomskem delu smo zato analizirali poročanje o mednarodnih dogodkih v osrednjih informativnih oddajah javnih televizij v Sloveniji in Španiji. Teoretični del opredeljuje televizijo kot medij, ki na svoj lastni način informira občinstvo, pri tem pa izkorišča prednosti vizualne predstavitve informacij. Opredelili smo tudi polje mednarodnih odnosov kot podlago za novinarsko poročanje o dogajanju po svetu. Empirični del pa prikazuje analizo poročanja o mednarodnih dogodkih v oddajah Dnevnik (TVS) in Telediario (TVE); analizirali smo koncept oddaj obeh televizij, primerjali vsebine, o katerih poročajo, in ugotavljali, ali se skozi vsebino poročanja odražajo značilnosti posamezne družbe. Diplomsko delo se zaključi z ugotovitvijo, da je poročanje odvisno od različnih dejavnikov, med katerimi je zgodovinsko-kulturna komponenta izjemno močna. Na podlagi mednarodnega poročanja slovenske in španske javne televizije smo še ugotovili, da ne moremo opredeliti značilnosti družbe, v kateri je posamezna oddaja predvajana. Lahko pa nam oddaje povedo, katero vlogo igra država na mednarodnem političnem prizorišču.

Ključne besede: poročanje, mednarodni dogodek, javna televizija, Slovenija, Španija.

REPORTING ON INTERNATIONAL EVENTS IN TELEVISION NEWS PROGRAMMES: THE COMPARISON BETWEEN THE MAIN TELEVISION NEWS PROGRAMMES ON PUBLIC BROADCASTERS IN SLOVENIA AND SPAIN

Television has become a very influential mass media and an important information source for the public. As television offers a special point of view, additional knowledge, for anyone who cannot experience or recognise events that happen in a distant place, it is important and interesting to them. In this thesis we have analysed the reporting of international events in main news programmes on public broadcasters in Slovenia and Spain. The theoretical part consists of the definitions of television as mass media that broadcasts information in its own way, using the advantage of visual presentation of the news. We have also defined the field of international relations as the basis for journalistic reporting on worldwide news. In the empirical part we have analysed the reporting of international events in daily news programmes Dnevnik (TVS) and Telediario (TVE). We have analysed the concept of both news programmes, compared the content of their journalistic reports and discovered how the content of those reports reflects the characteristics of the respective societies. The thesis concludes with the ascertainment that reporting depends on a variety of criteria, among which the cultural-historical component is a very important one. On the basis of the reporting of Slovenian and Spanish public broadcasters we have come to the conclusion that we cannot define the characteristics of a society in which the news programme has been broadcasted. We can, however, deduce the role of a specific country in international politics.

Key words: reporting, international event, public broadcaster, Slovenia, Spain.

KAZALO

SEZNAM TABEL	7
SEZNAM SLIK	7
1. UVOD	8

I. TEORETIČNI DEL

2. TELEVIZIJA – MNOŽIČNI MEDIJ 20. STOLETJA	11
2.1 POSEBNOSTI TELEVIZIJSKEGA MEDIJA	13
2.1.1 MOČ TELEVIZIJE	14
2.1.2 VIRI TELEVIZIJSKIH INFORMACIJ	16
2.2 JAVNA TELEVIZIJA	17
2.2.1 JAVNI SERVIS V SLOVENIJI: TELEVIZIJA SLOVENIJA (TVS)	21
2.2.2 JAVNI SERVIS V ŠPANJI: TELEVISIÓN ESPAÑOLA (TVE)	23
3. INFORMATIVNI PROGRAM NA TELEVIZIJI	25
4. UMESTITEV POJMA MEDNARODNI DOGODEK	32
5. DRUŽBENO-POLITIČNI OKVIR KOT OSNOVA TELEVIZIJSKEGA POROČANJA	35
5.1 ZGODOVINSKO-POLITIČNE ZNAČILNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE	35
5.2 ZGODOVINSKO-POLITIČNE ZNAČILNOSTI KRALJEVINE ŠPANJE	36

II. EMPIRIČNI DEL

6. METODOLOGIJA	39
7. PRIMERJALNA ANALIZA OSREDNJIH INFORMATIVNIH ODDAJ DNEVNIK IN TELEDIARIO	42
7.1 KONCEPTUALNA IN IZVEDBENA PRIMERJAVA	42
7.2 VSEBINSKA PRIMERJAVA	46

7.2.1	POROČANJE O SOSEDNIH DRŽAVAH	47
7.2.2	POROČANJE O EVROPSKI UNIJI	48
7.2.3	POROČANJE O KRIZNIH ŽARIŠČIH	49
7.2.4	POROČANJE O LATINSKI AMERIKI	51
7.2.5	POROČANJE O ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE	52
7.3	MEDNARODNA INFORMACIJA V DNEVNIKU IN TELEDIARIU	53
7.4	ALI DNEVNOINFORMATIVNA ODDAJA POSREDUJE DRUŽBENE IN KULTURNE VZORCE POSAMEZNE DRŽAVE?	56
7.5	TELEVIZIJSKO POROČANJE V OKVIRU MEDNARODNIH ODNOSOV	58
8.	ZAKLJUČEK	61
9.	VIRI IN LITERATURA	64
	PRILOGA: Rezultati analize – poročanje o mednarodnih dogodkih v Dnevniku in Telediaru	69

SEZNAM TABEL

Tabela 3.1: Dejavniki objavne vrednosti po Kepplingerju	30
Tabela 7.1: Dopisniška mreža Televizije Slovenija in Televisión Española	54

SEZNAM SLIK

Slika 7.1: Televizijski studio oddaje Dnevnik na TVS	42
Slika 7.2: Televizijski studio oddaje Telediario na TVE	44

1. UVOD

»Prednost televizijske informativne oddaje je v tem, da gledalcu predstavi preprosto zgodbo, polno dogodkov, čim bolj objektivno, pri tem pa izkoristi vse zmogljivosti tega medija, da te dogodke prikaže na privlačen način.«
(Rodríguez Pastoriza 2003: 76)

Informativne oddaje so, kot poudarja večina raziskovalcev televizijskega medija (Luthar 1998; Rodríguez Pastoriza 2003; Perovič in Šipek 1998 idr.), znamka kakovosti, s katero se televizije rade ponašajo. Grafična podoba informativnih oddaj je bistvenega pomena, saj z njo vse pogosteje prepričujejo gledalce k ogledu njihovih oddaj. V poplavi televizijskih postaj po svetu je konkurenca čedalje močnejša. Predvsem za večje medije to pomeni tudi veliko spodbudo k neprestanemu izboljševanju lastnih vsebin v informativnem programu.

Novinarskega poročanja pa si brez politike skoraj ne gre predstavljati. Najrazličnejši dogodki spremenljive predvidljivosti, teže in zanimanja občinstva oblikujejo programski čas televizijskih informativnih oddaj. Širše politično dogajanje – od sosedskih sporov in poplav do spopadov in terorističnih napadov – vsakodnevno oblikujejo delo televizijskih novinarjev.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo se je tudi v slovenskem novinarstvu razširilo polje raziskovanja in poročanja. Družbeno in politično življenje v Sloveniji zdaj ni ozko omejeno na dogajanje v naši državi, ampak se dogodki, v kateri koli članici evropske povezave, dotikajo tudi Slovenije.

Kako je naša država vpeta v širše svetovno politično dogajanje? S polletnim prevzemom predsedovanja Slovenije evropski integraciji so bolj kot kdajkoli prej vprašanja Kosova, Bližnjega vzhoda, Darfurja, nacionalizacije podjetij v Latinski Ameriki, ameriško-ruskega spora glede gradnje protiraketnega ščita v Srednji Evropi, globalnega segrevanja ozračja na našem planetu in podobnih mednarodno perečih tem na spisku sestankov naših politikov ter v središču zanimanja novinarjev in javnosti.

Slovenija kot mlada demokracija in ena mlajših držav članic Evropske unije se mora zdaj o svetovnih vprašanjih opredeljevati, kot to počno države z daljšim političnim stažem in večjo močjo v svetu.

Analiza osrednjih informativnih oddaj na javnih televizijah v Sloveniji in Španiji v tem diplomskem delu bo skozi prizmo informiranja o mednarodnih dogodkih iskala podobnosti in razlike v poročanju na javnih televizijah obeh držav. Španska javna televizija je za nas dober primer za primerjalno analizo predvsem zato, ker so značilnosti televizijskega medijskega prostora v Španiji podobne kot v Sloveniji (ena javna televizija na medijskem trgu tekmuje s komercialnimi postajami), obe državi sta tudi članici Evropske unije in zveze Nato. Hkrati pa televiziji delujeta v razmeroma različnih okoljih, saj je v Sloveniji in Španiji drugačna vladajoča politična opcija na oblasti (desnica v Sloveniji in levica v Španiji), pa tudi družbeno in kulturno okolje je precej drugačno. Vse te podobnosti in razlike bodo omogočile zanimiv pogled na količino in vsebino poročanja o mednarodnih dogodkih na javnih televizijah v izbranih evropskih državah.

Mednarodni dogodki in meddržavni odnosi bodo temelj za iskanje mednacionalnih, kulturnih in socialnih raznolikosti. Koliko posamezno televizijo v okviru njihovega informativnega programa zanima mednarodno dogajanje in katere vsebine s tega področja, bosta glavni vprašanji tega dela.

Diplomsko delo je sestavljeno iz dveh delov. V prvem, teoretičnem, bomo pregledali izhodišča informiranja na televiziji, predvsem v okviru poročanja javnih servisov, opredelili bomo splošne značilnosti Televizije Slovenija in Televisión Española, se osredotočili na uveljavljene novinarske opredelitve načinov televizijskega poročanja. Razdelili bomo tudi različne vrste mednarodnih dogodkov, kot se jih lotevajo politologi. Ti pojmi znanstvene veje mednarodnih odnosov bodo v nadaljevanju naloge bistveni za analizo televizijskega poročanja o mednarodnih dogodkih. Praktični del diplomske naloge bo obsegal dvomesečno sistematično spremljanje osrednjih informativnih oddaj na televizijah v obeh državah, nato pa bomo z mednarodno primerjalno analizo teh avdiovizualnih vsebin razložili pomensko in interesno ozadje izbranega problema.

V tem delu bosta uporabljeni metodi sekundarne analize virov, ki že obstajajo na področju znanstvenega raziskovanja televizije, in primerjalne analize. S pomočjo slednje bom na

podlagi že omenjene dvomesečne analize osrednjih informativnih oddaj na javnih televizijah v Sloveniji in Španiji ugotavljal podobnosti in razlike pri upovedovanju mednarodnih dogodkov, torej pri sliki, ki jo dobi občinstvo posamezne televizijske postaje.

Element simbolnega delovanja televizije na področju informiranja je usmeritev pozornosti na dogodke, ki zanimajo vse ljudi. Bourdieu (2001: 15) pod terminom *omnibus*¹ označuje dogodke, ki naj ne bi šokirali, razdvajali ljudi, vsem pa se zdijo zanimivi, a na način, da se ne dotaknejo ničesar pomembnega. Je zanimanje slovenske in španske družbe potemtakem na podlagi informativnih oddaj javnih televizij primerljivo?

Večina raziskav televizijskega medija (glej Bignell 2004/2008; Holland 1997/2000) do zdaj je bila narejena na modelih ameriških ali britanskih televizij. Vendar vsako kulturno in družbeno okolje postavlja svoje zakonitosti. Britanci, na primer, nasprotujejo vsakršnim oddajam v drugih jezikih kot angleščini (Bignell 2004/2008: 15). Tako je tudi takoj opazna razlika med slovenskimi in španskimi informativnimi oddajami v tem, da je v Sloveniji navada govorce v tujem jeziku prevajati s podnapisi, v Španiji pa jih sinhronizirajo.²

Temeljno raziskovalno vprašanje tega diplomskega dela je, *o katerih mednarodnih dogodkih poroča posamezna televizija in na kakšen način predvajani dogodki v informativnih oddajah odražajo značilnosti posamezne televizije. Zanimalo nas bo kakšne so temeljne razlike med osrednjima informativnima oddajama Telediario 2 španske javne televizije TVE in Dnevnik slovenske javne televizije TVS. S primerjavo želimo ugotoviti, ali lahko na podlagi televizijskih informativnih oddaj sklenemo reprezentativne zaključke o slovenski in španski družbi.*

¹ *Omnibus* (lat.) pomeni za vse ljudi.

² Besedo sinhronizacija bom v tem delu uporabljal v primerih, kadar so novinarski prispevki pripravljeni vnaprej – to je splošna praksa televizijskih informativnih oddaj – novinar pa besedilo v tujem jeziku predhodno prevede in prebere kot del branega besedila. Takšen način je značilen tudi za radijske prispevke.

2. TELEVIZIJA – MNOŽIČNI MEDIJ 20. STOLETJA

»Moč televizije je v prenašanju gibljive slike.«

(Perovič in Šipek 1998: 23)

Televizija se je od svojega nastanka v začetku 20. stoletja razvila v najvplivnejši medij množičnega komuniciranja, ki zavzema pomembno mesto v demokratični družbi. Njen vpliv je najmočnejši pri prenosu političnih informacij. V zadnjem letih se je predvsem pri mlajši generaciji z razvojem tehnologije popularnost televizije sicer rahlo zmanjšala – nadomeščati so jo začeli spletni mediji in digitalna televizija – kljub temu pa, globalno gledano, še vedno lahko govorimo o veliki priljubljenosti tega medija, ki je tudi močno družbeno odgovoren, saj vpliva na življenje ljudi. »Televizija prehaja skozi obdobje tržno orientiranega sistema in njeno delovanje ni ločeno od dogajanja v okolju, ki je zaznamovano s hitrimi tehnološkimi, ekonomskimi in političnimi spremembami« (Žilič Fišer 2007: 11).

Razvoj radia, gibljive slike, fotografije, katodne cevi in elektronske kamere so povzročili zametke televizije (McQueen v Laban 2007: 21). Sprva so ljudje ta novi medij razumeli kot upodobljen radio, vedno bolj pa si je televizija s specifičnimi karakteristikami zagotavljala svoje mesto med množičnimi mediji.³ Kot poudarja Labanova (2007: 21), so nesporni tudi tehnični, zgodovinski in analitični vpliv radia na razvoj televizijskega medija, vendar se je ta razvil v edinstven medij s specifičnim načinom poročanja, ki združuje govor, sliko in zvok. Razvoj tehnike in grafike ima vedno večji vpliv na izvedbo televizijskega poročanja. Atraktivna predstavitev informacij na televiziji postaja čedalje bolj pomembna. Televizija se tudi sicer trudi dajati iluzijo delovanja v realnosti, Žilič Fišerjeva (2007: 44) pravi, da deluje kot okno v svet v realnem času. »Množična občila, še posebej televizija, se razglašajo za družbeno ogledalo. Mi smo zrcalo družbe, saj kažemo zgolj to, kar se v družbi dogaja. Ker je po svetu toliko vojn, vsesplošnega nasilja in grobosti, gledate nasilje tudi na televizijskih ekranih. /.../ Refleksija sveta pač!« (Košir 2003: 186). A televizija ni ogledalo družbe, povzema Koširjeva (prav tam) Baudrillera, temveč je »družbeni aparat«. Dogodke interpretira tako, da dejansko konstruira sekundarne dogodke, družbene spremembe, te pa so

³ Množični mediji so po McQuailu (v Žilič Fišer 2007: 27) sredstva komuniciranja, ki delujejo v velikih razsežnostih in dosegaajo skoraj vsakega posameznika. To se nanaša na številne medije, uveljavljene v naši družbi: tisk, film, radio, televizija.

največkrat tako subtilne, da se jih posamezniki sploh ne zavedajo. Množični mediji diktirajo življenjske sloge in navade posameznikov, določajo vrednote in poglede.

Manipuliranje z občinstvom je pogosto nenamerno, saj lahko že podobe in jezik, ki ga televizijski novinarji uporabljajo, s konotacijami dodajo informacijam drugačno vsebino. Poročanje o političnih vsebinah je zato za novinarje še posebej delikatno, saj lahko kaj hitro občinstvu posredujejo določene poglede. Televizija kot množični medij z množico informacij (če se omejimo le nanje) torej odpira ljudem nova obzorja sveta in duha in jih hkrati posredno vedno znova umešča v središče globalnih dogajanj. Zato poročati o mednarodnih dogodkih ne pomeni poročati o nečem tujem, ločenem od nas. Kot del svetovne javnosti je vsak gledalec vpet v dogajanje, o katerem poročajo televizijski ustvarjalci v informativnih oddajah.

Prvi pomemben korak v razvoju televizijskih poročil je naredila ameriška televizijska mreža CBS z oddajo *Douglas Edwards with the News*. To so bila kratka desetminutna poročila, ki so bila že delno vizualno ponazorjena s slikami ali fotografijami (Barroso García 2002: 379). V petdesetih letih prejšnjega stoletja so se razvile osnovne značilnosti informativnih oddaj, kot jih poznamo danes. 15. april 1968 pa je datum, ko je Televizija Slovenija predvajala prvi slovenski TV Dnevnik. Ta je bil po besedah Jureta Pengova (2003), nekdanjega notranjepolitičnega urednika in voditelja na Televiziji Slovenija, precej okoren, podoben radijskemu, a je kljub temu dobil izjemen odziv pri občinstvu, ki je do tedaj informacije dobivalo iz beograjskega studia v srbohrvaškem jeziku. Drugi mejnik slovenskega Dnevnika je nastopil leta 1978, ko so ga s pomočjo nove tehnologije predvajali v barvni tehniki. Postopoma so oddaje postajale, tako Pengov (2003), bolj sproščene. Zato so šele v 80. letih Dnevnik postali bolj gledljivi in manj radijski.

Način produkcije televizijskih novic je podoben po vsem svetu. Razlikujejo se le v tehnoloških in kadrovskih zmožnostih posameznega televizijskega podjetja. Predvsem razvoj televizijske tehnologije z neposrednim satelitskim predvajanjem in računalniško obdelavo televizijskih posnetkov je močno olajšal delo in omogočil nove razsežnosti pri pripravi in posredovanju informacij. »Televizija omogoča občinstvu, da je priča dogodkom, ki se zgodijo na različnih krajih, po lokalnem času različnih narodov in kultur« (Bignell 2004/2008: 74). Mednarodni pretok informacij na televiziji je politično napreden, saj ljudem omogoča pridobivanje novih znanj, a hkrati ima tudi močan vpliv na mednarodne konflikte.

2.1 POSEBNOSTI TELEVIZIJSKEGA MEDIJA

*»Delo v Dnevniku je stresno, zahteva veliko odrekaj,
sobot in nedelj, zato nihče nikoli nikomur ni zameril,
če je za nekaj let vanj vstopil in se nato poslovil.«*

(Pengov 2003)

Televizija ima svojo logiko. Novinarji uporabljajo specifičen, mediju prilagojen jezik, verbalno komunikacijo pa dopolnjujejo z neverbalno. Medij ima po Bourdieujevem mnenju (2001: 12) specifično izrazno sredstvo, saj prek njega, teoretično gledano, lahko nagovorimo vse ljudi. Govorjenje na televiziji ima torej posebno mesto. Teoretikom (glej Bourdieu 2001; Luthar 1998) pa se ob tem postavlja vprašanje, ali ima oseba na televiziji kaj bistvenega za povedati in ali si sploh zasluži govoriti na tem mestu. Televizija torej ustvarja pomembneže. Z njeno močjo se vedno bolj ustvarja zvezdniški status, in zato so upravičeni Bourdieujevi pomisleki o tem, ali želi biti oseba na televiziji slišana ali zgolj videna. Bourdieu (2001: 34) je tudi prepričan, da je televizija *platonovski*⁴ svet. Družbeni akterji so kljub navidezni pomembnosti in avtonomnosti samo lutke, ki jih žene neizogibna sila, ki jo je treba opisati. Televizija ustvarja poseben jezik, saj spaja abstrakten človeški jezik s konkretnimi posnetki in zvoki (Rodríguez Pastoriza 2003: 19).

Posebnost televizije pa so nedvomno gibljive slike, ki gledalcem že v času poročanja pustijo vizualni vtis in omogočijo lažje razumevanje. Pomen slikovnega gradiva v televizijskem novinarstvu je zapisan tudi v internem kodeksu RTV Slovenija (2000, člen 9.8): »Slika oziroma posnetki za informativne programe ali poročevalske zvrsti ponazarjajo objektivni potek dogajanja. To naj gledalcu omogoči, da dobi resnično in celovito predstavo o tem, kaj se je dejansko dogajalo in zgodilo.« Za televizijski novinarski diskurz so bistvenega pomena, kot piše Labanova (2007b: 37), kadri, oddaljenost kamere in montaža.⁵

⁴ Bourdieu se pri tem nanaša na Platonovo misel, da smo ljudje lutke, s katerimi upravlja bog.

⁵ Več o specifikah televizijskih posnetkov v poglavju 3.

2.1.1 MOČ TELEVIZIJE

Televizija je pomembna institucija, ker s svojo močjo in vplivom zaseda osrednje mesto v demokratični družbi in ima bistveno vlogo pri prenosu vrednot. Vpetost televizije v družbeno mrežo je moč zaznati v vsaki demokratični družbi, saj so novinarji in njihovo poročanje velikokrat tudi središče političnega in družbenega dogajanja. Še posebno javne televizije v Evropi pogosto zaradi specifične funkcije in načina upravljanja postanejo predmet družbenih in političnih polemik (Žilič Fišer 2007: 12).

Uredniške odločitve televizijske redakcije so bistvenega pomena za vsebino posredovanih informacij. Tako teme kot slikovno gradivo, ki ga izberejo v televizijskih redakcijah, odločilno vplivajo na posredovani odsev realnosti, televizijsko oddajo. Bourdieu celo pravi, da televizija mnogokrat prikriva s prikazovanjem, »in sicer s prikazovanjem nečesa drugega, kot bi bilo treba prikazati, če bi na televiziji res delali tisto, kar bi po splošnem prepričanju morali, se pravi informirali« (2001: 16). Pomembne informacije televizija lahko predstavi kot nepomembne in obratno. Novinarji pač nekatere stvari vidijo, drugih ne; stvari, ki jih vidijo, pa vidijo na določen način. Televizijske oddaje, še posebno informativne, so sestavljeni izbori, ki jih pripravijo novinarji in uredniki. Lov za senzacijami, spektakularni posnetki, nevsakdanje besede, neobičajni dogodki ustvarjajo televizijski program. Televizija se čedalje bolj nagiba k dramatizaciji, posebno razvoj komercialnih medijev to še bolj izpostavlja. »D/nevnik morajo vsak dan ponuditi nekaj nevsakdanjega, to pa ni lahko ... Zaradi tega namenjajo toliko prostora običajno neobičajnemu, se pravi dogodkom v okviru običajnih predvidevanj, kot so požari, poplave, umori, dnevne novice« (Bourdieu 2001: 18).

Avdiovizualni mediji, kjer v prvi vrsti izpostavljamo televizijo, v današnjem času niso zgolj eden izmed načinov komuniciranja, ampak gre za osrednji, hegemonistični kulturni prostor. V prihodnosti bodo namreč avdiovizualne informacije še naprej močno vplivale na družbeno življenje (Rodríguez Pastoriza 2003: 19). Dostop do televizijskih informacij je dandanes omogočen že skoraj vsakomur. Tudi medijska vzgoja je pomemben faktor pri vplivu tega medija na družbeno življenje posameznikov. Na drugi strani pa ima močan vpliv na izbiro posredovanih informacij današnja tekma televizijskih hiš za prevlado v televizijskem medijskem prostoru. »Prizadevanje za ekskluzivnost, ki na drugih področjih pripelje do originalnosti, vodi tukaj v uniformizacijo in banalizacijo« (Bourdieu 2001: 18).

Konceptualizacija sveta je v današnjem času v prvi vrsti odvisna od televizije, pravi še Rodríguez Pastoriza (2003: 14).

Razvoj tega medija vključuje dobre in slabe strani. Rodríguez Pastoriza (2003: 15) ugotavlja, da je razvoj televizije v drugi polovici 20. stoletja omogočil ljudem, da spremljajo slikovno gradivo z drugega konca sveta; na ta način se širita kultura in izobrazba današnje družbe. A ti posnetki so mnogokrat predmet manipulacij dominantne kulture, povzroča se hegemonija, izraža se moč. Najbolj se to v okviru informativnega programa izraža ob koncih oddaj, ko novinarji in uredniki pogosto pripravijo »nenavadne« novice z drugega konca sveta. Poleg kulturne note je izjemno močna vloga televizijskih novic, kot izpostavlja Lutharjeva (1998: 9), ekonomska. Novice so blagovna znamka institucije, njena korporativna identiteta, ki oblikuje navade gledalcev in ritualizira vzorce gledanja televizije. To pomeni, da novinarji dejansko oblikujejo del gledalčevega vsakdana.

Poleg vseh vplivov, ki jih ima televizija na današnjo družbo, hkrati tudi predstavlja komunikacijsko polje za razpravo, širjenje informacij in stališč, torej pomemben element v procesu demokratične politike. Posamezniki s privilegiranim dostopom do medijev, kot so na primer politiki, lahko na televiziji uveljavljajo ali utrjujejo svojo moč (Žilič Fišer 2007: 27). Ta moč pa je dandanes odvisna tudi od finančnega vložka posameznika. Zato je vedno bolj televizija tudi medij ekonomsko dobro situiranih posameznikov.

Politika, ki se mnogokrat trudi upravljati z življenji ljudi, največkrat predvsem v smislu izboljševanja življenjskega prostora in razmer, je odvisna od medijev, posebno televizije. To je polje, na katerem politiki prepričujejo javnost o svojih stališčih. »Odnos med televizijo, politiko in državo je sestavljen iz kompromisov in prilagajanja tako s strani televizije kot političnih akterjev« (Žilič Fišer 2007: 31). Avtorica še pravi, da kjer so veliki interni konflikti v družbi, je mogoče, da segmenti nacionalnega medija zavzamejo različne strani spora. A predvidevanja demokratičnega sistema so, da se medij obrne stran od konflikta in ne zavzame nobene pozicije. Televizija kot izjemno priljubljen medij je podvržena temeljitemu nadzoru javnosti (kar odražajo tudi aktualne medijske in politične razmere v Sloveniji). Žilič Fišerjeva (2007: 32) meni, da je delovanje nacionalnih medijev pogosto odsev delovanja vladajoče politike, a ne zaradi politične naravnosti, ampak zaradi ohranjanja družbene stabilnosti.

2.1.2 VIRI TELEVIZIJSKIH INFORMACIJ

Bignell (2004/2008: 76) je prepričan, da občinstvo neenako ocenjuje vire informacij, ki jih posredujejo različni televizijski programi; nekateri so bolj zanesljivi od drugih. Potek informacij pa – geografsko gledano – navadno potuje v dveh smereh: s severa na jug in z zahoda na vzhod. Takšna situacija povzroča dvome, saj naj bi se večal prepad med zahodnimi državami in drugimi, manj razvitimi svetovnimi regijami, od koder prihajajo novice, o katerih poročajo razvitejši mediji. Televizija s tem vstopa na področje mednarodne politike kot pomemben dejavnik in vir v mednarodnih odnosih.

Vsebinsko so nepogrešljiv vir novinarjevih informacij tiskovne agencije. Te so najpogostejše vir obveščanja o svetovnem dogajanju. Agencije večinoma ne ločujejo med bolj ali manj pomembnimi dogodki, ampak odločitev prepuščajo posameznim novinarskim hišam. Značilnost agencij je tudi karseda nevtrarno poročanje. Zato imajo vse najbolj ugledne svetovne agencije v konfliktnih dogodkih svoje poročevalce na vseh vpletenih straneh. Agencija Reuters tako svojim naročnikom dnevno posreduje od 600 do 800 novinarskih poročil (Perovič in Šipek 1998: 55–60).

Poleg tiskovnih agencij pa se moč in kakovost televizijske hiše odražata v razpršenosti njihove dopisniške mreže po svetu. Idealno bi bilo, če bi lahko imele vse televizije dopisnike po vsem svetu. A tako finančno kot kadrovsko je to skoraj nemogoče. Zato je odprtje dopisniških mest odvisno od interesa posamezne televizije v določeni državi (ali na območju več držav), za poročanje z drugih koncev sveta pa jim služijo informacije že omenjenih tiskovnih agencij.

Predvsem mediji v zahodnih državah se osredotočajo na čim pogostejše posredovanje aktualnih in živih posnetkov iz oddaljenih krajev (Azija, Afrika, Latinska Amerika). S tem se televizijskim informacijam doda verodostojnost, mediju pa širino novinarskega poročanja. A hkrati to televizijsko reprezentiranje realnosti z oddaljenih koncev sveta gledalca oddaljuje od njegove lastne izkušnje; dandanes je namreč pot v oddaljene kraje omogočena širšemu krogu ljudi, a če jim televizija posreduje zadostne informacije in podobe, se za potovanje in lastno izkušnjo morda ne bodo odločili.

Televizija je imela tudi pomemben vpliv na oblikovanje *informacijske družbe*. Zato svet lahko ločujemo tudi na z informacijami bogate oz. z informacijami revne države. Baudrillard (v Bignell 2004/2008: 78) celo trdi, da je z informacijami bogat Zahod postal zainteresiran le za spektakle; vsebina informacij pa je drugotnega pomena. V informativno revnejših državah pa so prebivalci hvaležni že, ko dobijo kakšne informacije od drugod.

Danes je svet postal pravi informacijski trg, ki so si ga televizije tako prilagodile, da je to hkrati trg televizijskih posnetkov. Dnevno ponudbo na tem trgu lahko enačimo z novicami. Če televizija nima posnetkov določenega dogodka, tega preprosto ni. In obratno, kadar so posnetki nekega dogodka, ki sicer nima tako močne informacijske vrednosti, televizični, to postane dogodek, o katerem poročajo svetovni mediji. Poznamo več vrst izmenjavanja televizijskih posnetkov. Evropske države, članice Evropske zveze za radiodifuzijo (EBU), vsakodnevno izmenjujejo posnetke med seboj. Prav tako je na azijskem trgu prisoten Asiavision. Svoje posnetke v svet pošiljata tudi veliki informacijski podjetji britanski Reuters in ameriški Associated Press, ki sliko v svet pošiljata kot Reuters Television in Associated Press Television Network. Posamezne televizije si tudi z bilateralnimi dogovori izmenjujejo posnetke; primer takšnega sodelovanja predstavljata BBC in ABC Network. Izmenjav posnetkov na svetovnem trgu je sicer še več, a so zgoraj omenjeni v evropskem televizijskem prostoru najbolj razširjeni.

2.2 JAVNA TELEVIZIJA

Globalizacija, transnacionalizacija in internacionalizacija so v zadnjih dvajsetih letih v svetovni medijski prostor prinesle številne spremembe. Stari medijski sistem nekomercialnega, javnega značaja, ki je deloval na nacionalni ravni, so začele menjati vse številčnejše transnacionalne (kabelske in satelitske) komercialne postaje (Volčič 1999: 35).

Javne institucije imajo na pluralnem medijskem trgu dandanes posebno mesto. Kljub temu da se zaradi gospodarskih, političnih in oglaševalskih vplivov vloga javne institucije in njeno poslanstvo spreminjata, ohranja osrednje mesto med televizijskimi mediji v večini evropskih držav. Je osrednji akter v medijskem prostoru vsake evropske države. Tržni liberalizem po mnenju Žilič Fišerjeve (2007: 12) danes od javnih institucij zahteva strožje kriterije uspešnosti delovanja. Zato je novi upravljavski pristop televizijskih institucij na

konkurenčnem trgu postal, kako proizvajati več z omejenimi programskimi zmogljivostmi in produkcijskimi sredstvi. Kot piše Splichal (2005: 16), je bila javna radiotelevizija v razcvetu v 70. letih prejšnjega stoletja (predvsem v Zahodni Evropi), Brants (2003: 6) pa dodaja, da so imeli javni servisi monopol vse do sredine osemdesetih let. Pozneje je na radiodifuznem trgu prišlo do sprememb, ki so sprožile krizo identitete in legitimnosti javnih servisov, danes pa ima večina držav dualni sistem soobstoja javnih in komercialnih medijev.

V Evropi kot javne radiotelevizije razumemo tiste medije, ki so bili ustanovljeni z zakonom in so v splošnem financirani iz javnih financ (največkrat gre za naročnine).⁶ Služijo javnemu interesu in zagotavljajo pomembne komunikacijske potrebe v družbi. Splošno sprejete teorije javnega televizijskega servisa ni, saj cilje javne televizije določa vsaka država posebej. Še vedno pa v svetu kot idealni model javne televizije velja delovanje korporacije BBC (angl. *British Broadcasting Company*); njena navodila za funkcioniranje javnega radiotelevizijskega sistema so iz leta 1922 (Žilič Fišer 2007: 48). V podpoglavjih v nadaljevanju tega dela bomo predstavili osnovne značilnosti slovenske javne televizije TVS in španske javne televizije TVE.

Po McQuailu (2002) so osrednji cilji javnih radiotelevizij:

- univerzalnost v geografskem smislu;
- različnost v oskrbovanju poglobitnih okusov, interesov, potreb, mnenj;
- skrb za manjšine v družbi;
- skrb za nacionalno kulturo, jezik, identiteto;
- služiti potrebam političnega sistema (posebna odgovornost uravnoteženega poročanja in nepristranskosti v konfliktih);
- skrb za kvaliteto.

Splichal (2005: 13) pa javni servis opredeljuje z naslednjimi zahtevami:

- potreben je družbeni konsenz o storitvah, ki so na voljo vsem ljudem;
- te storitve so bistvene za človekovo življenje;
- univerzalna dostopnost storitev je tudi etično vprašanje;
- to vprašanje pa se povezuje s temeljnimi človekovimi pravicami;
- javni servis je podvržen strožji zakonski regulaciji.

⁶ Pod terminom javna radiotelevizija pa v Združenih državah Amerike razumejo korporacije, ki so v manjšini, financirajo jih prostovoljno gledalci in poslušalci.

»Javna radiotelevizija mora biti servis v službi javnosti, odgovorni ustvarjalec vrhunske programske ponudbe, prostor nenehne javne razprave, ki bo ustvarila skupnost aktivnih državljanov in državljanek – podpornikov, uporabnikov in soustvarjalcev javnega servisa« (Bašić-Hrvatin 2005).

Informiran državljan, sposoben kritične presoje in popolnega sodelovanja v demokratičnem življenju, kulturno bogatenje gledalcev ter posredovanje točnih, raznovrstnih in kakovostnih informacij, so za Brantsa (v Laban 2007: 24) temelji, ki jih mora javni RTV-servis zagotavljati.

Naloge javne televizije torej so, da izobražuje, informira in kulturno bogati javnost. Javne televizije pa imajo tudi komplementarno vlogo, saj omogočajo širšo dimenzijo uspeha od ekonomsko preračunanega uspeha. Proizvajajo programe z nižjo gledanostjo, a na ta način prispevajo k zadovoljevanju kulturno-političnih meril. Pomembna je izobraževalna nota, krepitev družbenih norm in vrednot. »S ponujanjem pestre mešanice programov morajo javni mediji komplementarno tekmovati z zasebnimi« (Žilič Fišer 2007: 51). Javni servisi vselej iščejo ravnotežje med ponudbo širokim množicam in ponudbo za ozko javnost. Nujno morajo tudi služiti interesom manjšin. A McQuail (2003: 14) meni, da splošni kosenz o tem, kaj sta družbena odgovornost in javni interes, sploh ne obstaja oz. ga ni mogoče prepoznati.

Da ne bo izgledalo, kot da je v javnih medijih prostor le za suhoparne informacije, ki gledalcem nudijo izpopolnjevanje na izobraževalnem in kulturnem nivoju, je treba izpostaviti, da javne televizije tudi zabavajo občinstvo; to je nenazadnje ena od funkcij televizije. V primerjavi s komercialnimi televizijami pa javni servisi predvajajo več informativnih vsebin, umetniškega, verskega, dramskega in otroškega programa.

»Cilji javnega televizijskega servisa, sprejeti na ministrski konferenci v Pragi (1994), postavljajo izhodišča, katerim naj bi sledile javne televizije v Evropi. Sledile naj bi poslanstvu, ki je sestavljeno iz vsaj treh elementov: kulturno-pedagoške logike, njenega položaja v civilni družbi in prispevku k družbeni koheziji« (Wieten et al. v Žilič Fišer 2007: 127–128). A služenje javnemu interesu in ustvarjanje javnega dobrega se v praksi vedno ne pokažeta. Velikokrat so tarča kritik oglasov, ki jih predvajajo javne televizije. Milosavljevič piše (2004: 145–146): »Oglas, če so (vse javne televizije ne predvajajo oglasov), so v programu nujen, a moteč dejavnik: hiši, natančneje ustvarjalcem, prinesejo nekaj dodatnega

denarja, ki jim ga ne uspe zbrati z naročninami in pristojbinami. A ta dodatni denar ni namen sam po sebi, temveč je potreben za program, za ustvarjanje še boljšega, še bolj drznega, še bolj inovativnega programa, ki mora na javni RTV-postaji poskrbeti za vse okuse, tudi tiste, ki jih trg zanemarja zaradi njihove ekonomske neprivlačnosti.«

Delovanje javnih televizij je podvrženo mnogim zunanjim dejavnikom. Pomembno vlogo imajo politični in ekonomski vplivi, ki so z liberalizacijo medijskih trendov dodobra prevetrili delovanje javnih televizij. Vsekakor pa je, trdi McQuail (2003: 17), na javnih radiotelevizijah večji politični vpliv kot ekonomski. Javnim medijem pač ni treba tako strogo izpolnjevati meril trga po čim višji gledanosti njihovega programa. A se jim ravno zaradi tega dandanes pogosto očita politično pristranskost.

Vse večja individualizacija življenjskega stila Evropejcev je zaznamovala medijsko izbiro posameznikov in vplivala na segmentacijo družbe in temu so se morale javne televizije v svojih programskih shemah prilagoditi. Močan vpliv na tradicionalne medije, najbolj na njihovo organiziranost in delovanje, pa je imelo v zadnjih letih tudi uveljavljanje novih tehnologij, interneta in digitalne televizije. Gledanost javnih televizij se je v večini evropskih držav sprva močno zmanjšala, saj so razvijajoči se komercialni mediji prevzeli del občinstva. V drugi polovici 90. let prejšnjega stoletja pa se je ta padec upočasnil, ponekod se je gledanost stabilizirala ali celo spet povečala. Danes gledanost javnih televizij v državah variira in je odvisna od mnogih družbenih dejavnikov (Žilič Fišer 2007: 125–130). Brants (2003: 5) trdi, da so v Zahodni Evropi javni radiotelevizijski servisi v krizi, saj poleg upada gledanosti izgubljajo predvsem mlajše gledalce. Politično okolje, v katerem delujejo javni servisi, pa je čedalje bolj sovražno nastrojeno.

»Smisel javnega RTV sistema je torej v tem, da zagotavlja splošno dostopnost programov (distribucijo na celotnem ozemlju države), ki jih odlikujejo raznovrstnost, kakovost in, v informativnih programih, korektnost ter nepristranskost« (Volčič 1999: 39). Bistvo ohranjanja javne radiotelevizije pa je zagotavljanje programske raznolikosti, visoke kakovosti, domače ustvarjalnosti⁷ (Milosavljevič 2005: 109).

⁷ Komercialni mediji se namreč največkrat ozirajo h kupljenim tujim programskim vsebinam, največkrat zabavnim, saj so takšne vsebine tudi komercialno najbolj uspešne (Milosavljevič 2005: 109).

2.2.1 JAVNI SERVIS V SLOVENIJI: TELEVIZIJA SLOVENIJA (TVS)

Jugoslavija je bila med zadnjimi evropskimi državami, ki še v začetku druge polovice 20. stoletja ni imela lastnega televizijskega programa. Šele leta 1956 se je z oddajo iz zagrebškega studia začela razvijati jugoslovanska televizija. Naslednje leto pa je ekipa Radia Slovenija ustanovila tudi TV-službo Radia Slovenija in televizija se je začela razvijati tudi v Sloveniji. Leta 1960 se je TV Ljubljana predstavila tudi evrovizijski mreži, in sicer s prenosom smučarskih skokov v Planici (Erjavec 1999: 24–26).

Prvi TV Dnevnik v slovenskem jeziku je bil predvajan 15. aprila 1968. Brali so ga radijski napovedovalci, slikovno gradivo je bilo zelo skopo (Laban 2007: 13). Informativne oddaje v slovenščini so se nato razvijale. S tehnološkim napredkom se je izboljševala tudi vsebina TV Dnevnika.

Radiotelevizija Slovenija (RTV) je javni zavod od leta 1994, ko ga je z Zakonom o RTV Slovenija ustanovil Državni zbor. Zakon pa je bil leta 2005 nadomeščen z novim zakonom o RTV-ju, ki je uvedel nekaj sprememb; nekatere so v slovenski javnosti in politiki pred sprejetjem močno odmevale.

Po zakonu (2005, 2. člen) je ustanovitelj RTV Slovenija Republika Slovenija. Javna radiotelevizija v Sloveniji (2005, 1. člen) zagotavlja demokratične, socialne in kulturne potrebe državljanov. Financira se iz prispevkov naročnikov (tistih, ki so odjemalci električne energije v javnem elektroenergetskem omrežju), tržnih dejavnosti (reklam), sredstev iz državnega proračuna in z drugimi dejavnostmi sponzoriranja, skladno z zakonom in statutom. Poslovanje RTV Slovenije je javno.

Temeljna pomanjkljivost medijev in novinarstva v Sloveniji danes pa je pomanjkanje transparentnosti delovanja. Na področju javne radiotelevizije gre predvsem za slabo vodenje in upravljanje največjega medija v državi (Milosavljevič 2004: 139). Kot še navaja avtor (prav tam) si je RTV Slovenija nabrala veliko finančno izgubo, kar posledično pomeni tudi direktorsko in uredniško šibkost. Takšen položaj je lahko v prid vladajoči politiki, a je v prvi vrsti v škodo gledalcem.

Bašić-Hrvatina (2003) meni, da slovenskim politikom tudi več kot deset let po preoblikovanju RTV-ja iz državnega v javni servis ni jasno, kaj pomeni javni zavod. »Pristojnosti države/politike morajo biti jasno postavljene in v nobenem primeru politika ne sme prestopiti mejo (»zid«), ki se nanaša na uredniške odločitve. Če politika meni, da javni servis ne opravlja svoje programske naloge, definirane z zakonom, mora uporabiti natančno iste mehanizme pritožbe, nadzora in vpliva, ki ga imajo na razpolago vsi ostali državljani.«

RTV Slovenija ima dva televizijska programa⁸ (*TVS 1* in *TVS 2*), tri nacionalne radijske programe (*prvi program*, *Val 202* in *Ars*) ter regionalne centre v Kopru in Mariboru. Poleg tega predvajajo po en radijski in televizijski program za manjšini v Italiji in na Madžarskem. Oddaje pa namenjajo tudi romski manjšini, izseljencem in zdomcem ter tuji javnosti. »Nacionalni program mora preko prizemeljskega omrežja pokrivati ozemlje, kjer živi najmanj 90 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije,« piše v Zakonu o RTV-ju (2005, 8. člen).

Glede poročanja o mednarodnih dogodkih v informativnem programu Zakon o RTV Slovenija (2005, 4. člen) »zagotavlja verodostojne in nepristranske informativne oddaje, s katerimi celovito obvešča o političnem dogajanju doma in v zamejstvu, o pomembnih dogodkih v preostalih evropskih državah, zlasti članicah Evropske unije, in o pomembnih svetovnih temah tako, da posredovane vsebine omogočajo objektivno javno obveščenost državljanov Republike Slovenije, Slovencev po svetu, pripadnikov slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski, avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji ter romske skupnosti, ki živi v Sloveniji.«

V začetku novega stoletja se je, kot izpostavlja Labanova (2007: 24), Televizija Slovenija spustila v nerazumljivo tekmovanje za deleže gledanosti s komercialno POP TV. Namesto da bi gradila na poudarjanju podobe javne televizije, je začela tekmovati za gledalce. Finančna šibkost javnega zavoda pa je, kot trdi Milosavljevič (2004: 147), vplivala na pogosto prestrašeno in razvodenelo poročanje, ki je javno televizijo čedalje bolj spreminjalo v državno. To pa najmanj koristi slovenski javnosti in kakovosti slovenskega novinarstva nasploh.

⁸ Tretji, t. i. parlamentarni kanal, ki je predpisan z novim Zakonom o RTV, je poskusno začel obratovati z 21. majem 2008, a je njegov program še precej okoren. Poleg prenosov parlamentarnih sej je zaenkrat veliko ponovitev informativnih oddaj s 1. programa Televizije Slovenija.

2.2.2 JAVNI SERVIS V ŠPANJI: TELEVISIÓN ESPAÑOLA (TVE)

Če izvezamo posamezne poskuse vzpostavitve televizije v začetku 30. let prejšnjega stoletja, je bil prvi pravi korak k uveljavitvi španske televizije narejen 10. junija 1948, ko so eksperimentalno predvajali otvoritev industrijskega sejma v Barceloni. Osem let kasneje (28. oktobra 1956) pa je luč sveta uradno ugledala Televisión Española (TVE); začelo se je redno televizijsko predvajanje v Španiji. Sprva je televizija oddajala le tri ure dnevno (od 21. do 24. ure) – z odmori ob ponedeljkih in v poletnih mesecih – a se je počasi število ur predvajanja višalo, kot je bilo tudi vedno več televizijskih aparatov v državi (Rodríguez Pastoriza 2003: 121–128).

Septembra 1957 so prvič pripravili informativno oddajo z imenom *Telediario*. Prve oddaje so vsebovale malo posnetkov in so bile, kot drugod po svetu, izjemno »radijske«. A TVE je še pred koncem leta pripravila že drugo, večerno informativno oddajo. Pomembne korake razvoja španske javne televizije je bilo moč videti na prelomu šestdesetih let s prenosi nogometnih tekem, bikoborb in obiskom ameriškega predsednika Eisenhowerja v Evropi (Rodríguez Pastoriza 2003: 129–131).

Španska televizija se je postopoma razvijala, kot povsod po Evropi, a vselej v skladu s takratnim političnim režimom Francisca Franca. Šele po njegovi smrti leta 1975, ko je položaj predsednika španske vlade prevzel Adolfo Suárez, so se začele reforme tudi pri oddajanju španske televizije. Leta 1977, po prvih demokratičnih volitvah v Španiji, je bil sprejet še Zakon o RTVE, s katerim so dokončno pokopali zakonodajo, vzpostavljeno v času frankizma.

Danes skupino RTVE sestavljata dva televizijska programa nacionalne pokritosti (*TVE 1* in *La 2*), nekaj satelitskih programov, namenjenih Špancem po svetu, predvsem v Latinski Ameriki in Evropi, 24-urni informativni program, pet radijskih postaj nacionalne pokritosti in 16 lokalnih javnih radijskih postaj.

Problem španske javne televizije konec devetdesetih let prejšnjega stoletja je bil, da v državi ni bilo natančno določeno, kaj sploh je javni servis. S pojavom komercialnih medijev, predvsem *Telecinco* in *Antena 3*, so se začela postavljati vprašanja o definiranosti javnega servisa. Komercialni mediji so občinstvu ponujali raznovrsten televizijski program, ki bi ga prej pričakovali na javni televiziji. Veliko informativnih oddaj in kulturnih vsebin so v svojo

programsko shemo vključevale novonastajajoče komercialne televizije. Tako RTVE na trgu ni dobila zgolj konkurenta v bitki za gledanost (največkrat gre za zabavne vsebine), ampak so komercialni mediji javnemu servisu konkurirali tudi po vsebinski plati v okviru informativnega programa.

Po dolgem obdobju nedefiniranosti pa je španski parlament maja 2006 sprejel novi zakon o RTVE (*Ley de la Radio y la televisión de titularidad estatal*). Z njim naj bi RTVE postala bolj neodvisen medij, ki ohranja funkcijo javnega servisa. Zakon zagotavlja boljše mehanizme za stabilno financiranje, kar je za RTVE najpomembnejše, saj je eden izmed najbolj zadolženih evropskih medijev. Poleg tega morajo večino programa pripraviti v lastni produkciji, kar se še posebej nanaša na informativni program (Úlen 2007: 25).

Špansko javno televizijo pa je nedvomno zajela vsesplošna evropska komercializacija medijskega prostora. Ne trudijo se, tako kot nekoč, da bi gledalce kulturno čim boljje izobrazili, temveč jim raje ponujajo televizijske vsebine, ki po njihovem mnenju odražajo odsev današnje družbe. TVE tako že nekaj let predvaja resničnostne šove; sami so celo ustvarili (skupaj s špansko glasbeno založbo Vale Music) nov model pevskega šova *Operación Triunfo*, ki že od leta 2002 dosega najvišje ratinge v državi, TVE pa ga je izvozila tudi v tujino (Díaz 2006: 361–369). O spremembah v programski shemi španske javne radiotelevizije piše tudi Rodríguez Pastoriza (2003: 47), pri tem pa trdi, da so se v zadnjih 25 letih »prioritete španskih informativnih oddaj spremenile, in sicer od političnih informacij do gospodarskih, danes pa prednjačijo družbene in športno-nogometne informacije.«

Kljub temu TVE v letnih poročilih o delovanju španskega javnega servisa vsako leto piše, da je njihov namen vzdrževanje kakovostnega programa. Catela (2005: 55–65) se zato sprašuje, kaj je dejansko kakovost. Povezuje jo z novinarsko etiko in zaključi, da če je programska kakovost povezana s sledenjem etičnim merilom, to pomeni, da je kakovosten televizijski program tesno povezan z novinarsko etiko. Medijski prostor bi moral delovati na etičnih in kakovostnih temeljih. Vseeno pa javnost še posebej od javne televizije pričakuje večjo mero doslednosti pri upoštevanju čim bolj profesionalnih parametrov.

3. INFORMATIVNI PROGRAM NA TELEVIZIJI

»Televizijsko poročanje se od drugih vrst novinarstva razlikuje poleg glavne značilnosti – uporaba slike – predvsem po dejstvu, da televizijskih poročil ne ustvarjajo sami novinarji, temveč velika skupina ljudi – od urednikov, snemalcev, montažerjev do grafikov in realizatorjev, ki morajo pri svojem delu obvladati veliko količino najsodobnejše tehnologije (satelitska izmenjava slike, mednarodna izmenjava vesti, tridimenzionalna grafika ...).«
(Perovič in Šipek 1998: 20)

Novinarske informacije imajo močan vpliv na življenje ljudi. Med najvplivnejšimi pa so televizijske informacije, ki jih spremljajo posnetki. Kot piše Rodríguez Pastoriza (2003: 13), se ljudje običajno spominjamo širših osebnih okoliščin, v katerih smo prejeli določene novice, informacije. Spomin na prva poročila o padcu Berlinskega zidu, o prvem človeku na luni, o terorističnem napadu v New Yorku, o nesreči britanske princeze Diane, o smrti nekdanjega predsednika in premiera Janeza Drnovška ipd., ljudem prikliče tudi druge podatke, na primer o tem, kaj so v trenutku dogodka delali, kje so bili, kaj so čutili. Z razvojem televizijskih oddaj si ljudje v spomin tako hitreje prikličejo tudi podobe. Avdiovizualni mediji so torej pomemben sestavni del človekovega obstoja v sedanji družbi.

Bourdieu (2001: 15) piše, da je vsakdanji dogodek osnovna in izhodiščna snov za informacijo. Ta je pomembna, ker je zanimiva za vse. Televizija v prostem času današnjega človeka zavzema osrednjo vlogo. Čas, ki ga ljudje namenjajo televiziji, tako tudi površinske zadeve poveča v zelo pomembne. Mnogokrat televizijske informacije vplivajo na družbeno življenje občinstva, saj so posredovane informacije povod mnogih pogovorov v družbi. »Televizija ima neke vrste dejanski monopol nad umskim razvojem zelo velikega dela prebivalstva« (Bourdieu 2001: 16).

Poglavitna funkcija televizijskih informativnih oddaj je informirati javnost o političnih ciljih, vladnih strategijah, političnih spremembah. Mediji so v političnem poročanju komunikacijski kanal, ki poteka od političnega vrha družbe⁹ do politične baze, tj. volivcev. Rodríguez

⁹ Politični vrh sestavljajo vlada, parlament, politične stranke, združenja itd.

Pastoriza (2003: 17) trdi, da je v najširšem kontekstu informacija vse tisto, kar zapolnjuje potrebe posameznikov po razkrivanju fizičnega in družbenega okolja.

»Dnevne novice, vsakdanji dogodki in pripetljaji utegnejo vsebovati politične, etične in druge implikacije, ki lahko sprožijo močna, pogosto negativna čustva, kot so na primer rasizem, ksenofobija, strah-sovrastvo do tujcev. Tako čisto običajno poročanje, se pravi dejstvo, da nekdo poroča (to record) kot reporter, vedno implicira družbeno konstrukcijo realnosti z možnimi mobilizacijskimi (ali demobilizacijskimi) družbenimi učinki« (Bourdieu 2001: 18–19).

Kakovost novinarskih informacij je bistvenega pomena za življenje občinstva. »Na ta način informacija človeku posreduje vse, kar se dogaja, kar se je zgodilo – včasih tudi, kar se bo zgodilo – v njegovem okolju v danem prostoru in času, in sicer natančno, resnično in aktualno« (Rodríguez Pastoriza 2003: 17). Klasični koncept informacije Abrahama Molesa (glej Rodríguez Pastoriza 2003: 18), ki je informacijo enačil z novico ali sporočilom, je z razvojem novinarstva in medijev tako presežen.

Informiranje v avdiovizualnih medijih oblikuje svoje lastne žanre s kombiniranjem naslednjih komponent: besedila, slike in zvoka. Vsak televizijski žanr ima sicer svojo čisto obliko¹⁰, vendar pa se v zadnjem obdobju predvsem na televiziji žanri mešajo, nastajajo pa tudi vedno novi, saj televizijsko upovedovanje tesno prepleta pomenski in oblikovni del posredovanja informacij. To je tudi posebnost tega medija v primerjavi z drugimi množičnimi mediji. Slika dopolnjuje besedilo. »Še posebno na televiziji kakršen koli vizualni ali slušni element izvršuje hkrati funkciji reprezentiranja in komentiranja« (Rodríguez Pastoriza 2003: 50). Splošnim dejavnikom objave vrednosti (angl. *news values*) se torej vedno doda *slika*. Slika – še posebno televizijski posnetek oz. gibljiva slika – je bistveni element, ki bolj kot kateri koli drugi faktor na televiziji pogojuje informativnost. »Televizijske dnevnoinformativne oddaje tako dovoljujejo in zahtevajo močno vizualizacijo, kar vodi k zmanjševanju števila besed, ki bi lahko primerno govorno pospremile dogajanje na sliki, sporočilo pa mora biti kratko, jedrnato in takoj razumljivo« (Laban 2007: 22). A kljub temu pri televizijskem informiranju Rodríguez Pastoriza (2003: 25) opozarja na izgubljanje pomena besedila v primerjavi s sliko.

¹⁰ Televizijski žanri temeljijo na klasični delitvi novinarskih vrst na informativne in interpretativne (glej Košir 1988). Natančneje je v Sloveniji žanre na televiziji razčlenila Labanova (2007b: 99–149).

Spremembe v načinu poročanja javnih televizij v zadnjem obdobju so po mnenju Brantsa (v Laban 2007: 25) zamajale tradicionalno prepričanje javnosti, da so dnevnoinformativne oddaje javnih televizij res zaupanja vredne, neodvisne in nujno potrebne. Z očitki o vključevanju komercialnih vsebin pred zadovoljevanjem potreb občinstva se sooča celo britanska televizija BBC, ki sicer še vedno velja za organiziran temelj delovanja javnega RTV-servisa.

Informativne oddaje so programi, katerih cilj je informiranje javnosti. Posredujejo novice o politični in družbeni realnosti, in sicer v obliki različnih televizijskih žanrov. Kot pišeta Perovič in Šipkova (1998: 83), so televizijske informativne oddaje v večini evropskih držav najbolj gledane oddaje. Te oddaje televizijski postaji dajejo odločujoči znak identitete. Lutharjeva (1998: 7) pa dodaja, da je informiranje in obveščanje vse bolj začel nadomeščati nov model novic – v obliki stiliziranega razvedrila in družabne situacije. Osrednje informativne oddaje, ki se na večini evropskih javnih televizij imenujejo televizijski dnevnik (ali kakršna koli izpeljanka iz te besedne zveze), predstavljajo selekcijo in hierarhijo novic. Koncept oddaje pričakuje čim bolj aktualne, relevantne in za širše občinstvo zanimive novice. Televizije svoje informativne oddaje uredijo na specifičen, njim lastni način; določena je fragmentacija novic po sekvencah, pripravljen vrstni red in čas predvajanja ter sestava televizijskih posnetkov (Rodríguez Pastoriza 2003: 78). Ureditev oddaj je v prvi vrsti odvisna od dejavnikov objave vrednosti, pa tudi od uredniške politike. Uredniški zbor medija določa pomembnost predstavljenih tem in pripravi vrstni red televizijskih zgodb (angl. *agenda setting*). Vsebinska zasnova dnevnoinformativne oddaje je običajno pripravljena že zjutraj in se čez dan delno spreminja, a ne veliko, saj so največkrat dogodki, o katerih novinarji poročajo, pričakovani, napovedani vnaprej. Torej zunanja realnost ne določa vsebin informativnih oddaj, ampak obratno – informativne oddaje določajo, kaj dnevno predstavlja t. i. zunanjo resničnost. »Poročanje o aktualnih dogodkih, ta funkcija televizije, ki je najbolj podvržena ideologiji televizijske objektivnosti, ni posredovanje obstoječe realnosti, temveč njena rekreacija, družbeni proces njene reprezentacije« (Luthar 1992: 17).

Tipi informativnih oddaj so naslednji (Perovič in Šipek 1998: 83–85):

- **Kratke novice.** So oddaje z zelo kratkimi novicami (največkrat do 30 sekund), tako da je v ta tip oddaje uvrščenih čim več pomembnih vesti. Poudarek je na aktualnosti, ne toliko na najpomembnejših novicah dneva. Običajno so opremljene s sliko, fotografijami ali grafiko (izjema na tem področju je BBC World Service, kjer so

kratke novice le brane). Televizijske postaje jih uvrščajo v svoje programske sheme večkrat dnevno, običajno ob polnih urah.

- **Dnevnoinformativne oddaje.** So 20- do 60-minutne oddaje z najpomembnejšimi dnevnimi novicami. Vključujejo tudi analize dogodkov, komentarje, izjave, krajše intervjuje z gosti itd. Posamezni prispevki so običajno dolgi 1–2 minuti, kratkih vesti je malo. Čim več vsebin je pokritih s sliko, fotografijami in grafikami.
- **Informativne dokumentarne oddaje.** Se ukvarjajo z novicami na bolj poglobljen način, niso odvisne od vsakodnevnih novic. Te oddaje so običajno dolge 30–60 minut, nekatere obravnavajo le eno temo, druge več različnih. Te oddaje še nadalje delimo na **dokumentarne drame ali doku drame** (poleg dokumentarnih posnetkov vključujejo tudi igrane prizore, ki naj bi nazorno prikazovali realne dogodke, ki jih avtorji niso uspeli posneti) in **reportažno dokumentarne oddaje** (tedensko ali mesečno obravnavajo dogodke, pomembne za okolico, na bolj analitičen, raziskovalen način).
- **24-urni informativni programi.** Televizijski programi, ki se ukvarjajo le z informiranjem gledalcev. Prva televizija tega tipa je bila Cable News Network (CNN), ki je bila ustanovljena leta 1980. Program vsebuje različne oblike novičarskih oddaj; od kratkih novic pa do informativnih dokumentarnih oddaj in »talk showov«. CNN-u so v 90. letih sledili še programi Sky News , BBC World Service, EuroNews, Al Džazira.

V diplomskem delu se osredotočamo zgolj na dnevnoinformativne oddaje. »Vse dnevnoinformativne oddaje imajo svojo prepoznavno obliko, ki jih že na prvi pogled loči od sorodnih oddaj na konkurenčnih televizijskih postajah« (Perovič in Šipek 1998: 84). Prepoznavnost televizije gradijo tako z grafično podobo¹¹ in studiem kot z vsebinsko ureditvijo svojih informativnih oddaj. Dnevnoinformativne oddaje predstavljajo skupek različnih novinarskih žanrov; vesti, poročila, ankete, izjave, intervjuji, reportaže itd.

Osnovna zgradba dnevnoinformativne oddaje je po Peroviču in Šipkovi (1998: 89–91) naslednja:

- **Napovednik.** Je pred, med ali po uvodni špici. Napovejo se glavne teme oddaje. To je izbor najpomembnejših dnevnih novic, vabilo k ogledu oddaje.

¹¹ Grafična podoba televizijskih oddaj vsebuje logotip oddaje, vedno isto začetno in končno špico oddaje, ki je pri dnevnoinformativnih oddajah opremljena z udarno glasbo, vsi grafični napisi na ekranu in drugi slikovno-besedilni elementi, ki dopolnjujejo zvok, besedilo in sliko.

- **Prva poročila v oddaji.** To so ključni dogodki dneva, običajno iz bližnje okolice, šele nato sledijo novice iz sveta.
- **Drugi del oddaje.** Ostala, dnevno pomembna poročila o kulturi, družabnem življenju, malih ljudeh (odvisno od uredniške politike).
- **Zadnji del oddaje.** Televizije običajno na konec uvrstijo lahkotnejše, razvedrilne vsebine (na javnih televizijah je tega manj, na komercialnih precej več).

Televizije iz različnih vzrokov nimajo vedno možnosti biti na kraju dogodka. Mnogokrat pa posnetki s kraja dogodka niso najustreznejši za prikazovanje v informativnih oddajah (na primer posnetki z novinarske konference so za gledalce dolgočasni, nereprezentativni). V nadaljevanju bomo zato povzeli tipe slikovnega gradiva v televizijskih informativnih oddajah po Rodríguez Pastorizi (2003: 26–28).

- **Posredni posnetki.** Ne predvajajo se posnetki dogodka, ampak informacijo voditelj zgolj posreduje občinstvu (*»v kamero«*). To je najmanjši približek televizijske novice, slika je le posrednik med informacijo in občinstvom.
- **Simbolični posnetki.** Po splošno sprejeti družbeni konvenciji se prikazuje približek tega, o čemer govori informacija. Grafični posnetki in slike so velikokrat vrsta simboličnih posnetkov.
- **Metonimični posnetki.** Posnetki imajo fizično povezavo z dogodkom in prikazujejo idejno navezovanje na dogodek. Običajno ilustrirajo abstraktne informacije; na primer prikaz zunanosti stavbe vlade pri informaciji o njenem zasedanju.
- **Splošni posnetki.** Ne predvaja se posnetkov konkretnega dogodka, ampak bolj splošne elemente, ki so v vsebinski povezavi z njim.
- **Referenčni posnetki.** Posnetki se strogo navezujejo na dogodek in so povezani z njim; na primer prikaz posledic eksplozije bombe.
- **Posnetki s kraja dogodka.** Posnetki prikazujejo natančno to, o čemer govori besedilo informacije, zato so to najbolj informativni televizijski posnetki.

Vrste televizijskih posnetkov se v prispevkih največkrat povezujejo, mešajo med seboj. Televizijski prispevki so torej bolj bogati in dinamični; posnetki s kraja dogodka se povezujejo z grafičnimi elementi, splošnimi posnetki itd. Uredniki in novinarji običajno težijo k temu, da se uporablja čim več gibljive slike, saj je bolj atraktivna za gledalce.

»Ker zaradi trenda čim bolj informativnih posnetkov televizijski novinarji vedno manj cenijo besedo, vedno bolj pa televizijsko sliko, se spreminja novi informacijski red v svetu; v njem so besede in besedila nadomeščeni s posnetki« (Rodríguez Pastoriza 2003: 25). Zato Perovič in Šipkova (1998: 49) izpostavljata osnovni vprašanji televizijskih novinarjev, preden začnejo delati televizijski prispevek:

- ali je tema zanimiva za vse gledalce;
- ali je tema televizična.

To pravilo je sicer osnovno, a se ga novinarji ne morejo oklepati vedno. Še posebej novinarji na javnih televizijah so v določenih primerih primorani poročati o nekaterih temah, ki niso televizične ali pa celo posnetki ne obstajajo, a so te teme vseeno pomembne in se zato o njih poroča.¹²

Vsakodnevno vprašanje televizijskih novinarjev in urednikov je namreč, katere dogodke, bodo uvrstili v svoje informativne oddaje. Od velike množice dogodkov je treba izbrati nekaj tistih, za katere domnevajo, da bodo najbolj pritegnili njihovo občinstvo in s tem v očeh gledalcev postali tudi dnevno najpomembnejši. Kriteriji se razlikujejo med televizijskimi uredništvi. Erjavčeva (1999a: 54) pravi, da s selekcijo vsebine novinarstvo izbira med pomembnimi in nepomembnimi informacijami, a se kriteriji pomembnosti ne obravnavajo izolirano. Trdi, da je informacija pomembna v odnosu do, na primer, potreb in želja občinstva ali pa namena in cilja sporočanja. Prve temelje dejavnikov objavne vrednosti sta že leta 1965 navedla Galtung in Ruge. Kasneje se je njun model dopolnjeval. V tem delu pa v Tabeli 3.1 navajamo enega najbolj diferenciranih modelov, ki ga je predstavil Kepplinger (v Erjavcu 1999a: 55).

Tabela 3.1: Dejavniki objavne vrednosti po Kepplingerju.

Prostorska bližina	Politična bližina
Gospodarska bližina	Kulturna bližina
Položaj naroda	Položaj pokrajine
Institucionalni vpliv	Osebni vpliv
Prominentnost	Personalizacija
Polemičnost	Agresivnost

¹² Javna televizija tako poroča s sej parlamenta in zdaj tudi evropskih političnih srečanj, odborov itd., čeprav teme televizijsko nimajo atraktivnih posnetkov.

Demonstrativnost	Presenečenje
Domet (obseg)	Dejanska uporabnost/uspeh
Možna uporabnost/uspeh	Dejanska škoda/neuspeh
Možna škoda/neuspeh	Povezava z drugimi temami
Pomembnost teme	Podatkovnost

Vir: Erjavec 1999a: 55.

Perovič in Šipkova (1998: 50–54) sta tem dejavnikom v televizijskem mediju dodala še *atraktivnost televizijskega posnetka*.

Poročanje o mednarodnih dogodkih običajno vsebuje večje število dejavnikov objavnosti kot denimo poročanje o notranjepolitičnih temah. Glede na medij pa javne televizije bolj upoštevajo te dejavnike kot komercialne (Erjavec 1999a: 55–56). Zdi se torej, da poročanje o mednarodnih dogodkih bolj dosledno sledi teoretičnim predpostavkam. Na tem področju je namreč manj zunanjih (političnih, oglaševalskih) pritiskov, kot pri poročanju o lokalnih ali nacionalnih vsebinah.

Španski avtor Barroso García (2002: 385–388) pa kriterije informativnih programov v prvi vrsti pogojuje z aktualnostjo. Še posebno je to pomembno v dnevnoinformativnem programu, saj po njegovih besedah le posredovanje dnevno aktualnih informacij tem oddajam daje odločilno moč v medijskem prostoru. Barroso García (prav tam) izpostavlja še pomen vsebine televizijskih informacij (da so čim bolj televizične), slog novinarskega izražanja in kraj posredovanja informacij (studio ali teren).

4. UMESTITEV POJMA MEDNARODNI DOGODEK

Pojem mednarodni dogodek mnogokrat prav zaradi besednih zvez,¹³ ki jih slišimo na televiziji, enačimo z dogajanjem v tujini. Mednarodni dogodki pa niso zgolj tisto, kar se zgodi v tujini. Odkar je Slovenija članica Evropske unije, se čedalje več mednarodnih dogodkov dogaja tudi pri nas. Tudi meddržavni dogodki, kot sta na primer spor s Hrvaško o meji v Piranskem zalivu ali spor zaradi topografije na avstrijskem Koroškem, segajo na področje mednarodnih dogodkov.

Televizijski medij je, kot tudi drugi množični mediji, notranje organiziran po redakcijah. Tako – v grobem povzeto – mednarodne dogodke spremlja zunanjepolitična redakcija. A zaradi vse večje hibridizacije tem, povezovanja slovenske politike in dogajanja v naši državi s svetovnim dogajanjem, ne moremo enačiti dela zunanjepolitičnih novinarjev s poročanjem medija o mednarodnih dogodkih.

Mednarodno je po Slovarju slovenskega knjižnega jezika (1975: 723) vse:

- kar obstaja med narodi, državami;
- pri čemer so udeleženi pripadniki več narodov, držav;
- kar je namenjeno in skupno več narodom, državam;
- kar povezuje več držav.

Politični odnosi med državami zadevajo diplomacijo, vojne, trgovinske sporazume, zavezništva, kulturna povezovanja, sodelovanje v mednarodnih organizacijah itd.

Kompleksna veja mednarodnih odnosov je skupek političnih, gospodarskih in kulturnih odnosov. Goldstein (1994: 1) definira polje mednarodnih odnosov kot odnos med nacionalnimi vladami na svetu. A teh političnih odnosov ni moč razumeti v izolaciji od drugega mednarodnega dogajanja, zato so vlade v mednarodnih odnosih tesno povezane z drugimi političnimi akterji, kot so Organizacija združenih narodov, multinacionalne korporacije in drugi posamezniki. Odnosi se nanašajo na različne politike, na geografske in

¹³ Pogosto rabljeni prehodi voditeljev informativnih oddaj so: “poglejmo po svetu”, “dogajanje na tujem začnemo ...”, “na tuje”, “v svetu danes najbolj odmeva”.

zgodovinske vplive posameznih narodov in držav. Glavni akterji so nacije, natančneje njihove vlade.

Velikokrat se zdi, da mednarodne odnose oblikujejo le močni politiki in diplomati. A svoj delež k mednarodnemu dogajanju prispevajo vsi ljudje, kadar gredo na volišča, kadar v trgovini kupijo izdelek s svetovnega tržišča, kadar po televiziji spremljajo informativne oddaje. Posameznikove odločitve vedno vplivajo na svet, v katerem živimo. V okviru politične znanosti pa so mednarodni odnosi interdisciplinarno raziskovanje mednarodne politike; politika se povezuje z gospodarstvom, sociologijo, zgodovino itd.

Teoretiki politične znanosti v okviru mednarodnih odnosov raziskujejo tudi njene poddiscipline: mednarodna varnost, mednarodne politično-gospodarske zadeve, zunanja politika. White (2004: 11) definira zunanjo politiko kot dejanja vlad v nekem zunanjem okolju glede na njihovo državo, in sicer z namenom oskrbovanja ali spreminjanja tega okolja.

Izven polja preučevanja mednarodnih odnosov pa je drugi tip mednarodnih dogodkov, o katerih poročajo množični mediji, notranja politika tujih držav. V politični znanosti to vejo imenujejo komparativna politika. Ta se do določene mere prekriva s poljem preučevanja mednarodnih odnosov, saj notranjepolitične razmere v mnogih državah vplivajo na izvajanje zunanje politike te države (Goldstein 1994: 3).

»Internacionalizacija vsakdanjega življenja se hitro širi. Boljša komunikacija in večje transportne zmogljivosti neprenehoma širijo stike navadnih ljudi z ljudmi, izdelki in idejami iz drugih držav. S tehnološkim napredkom se svet »krči« leto za letom« (Goldstein 1994: 3).

Države vselej sledijo svoji zunanji politiki, s članstvom v Evropski uniji in krepitvijo te evropske zveze pa države sodelujejo tudi v skupni zunanji in varnostni politiki Unije. Zunanjepolitični okvir ni omejen s teritorialnimi mejami ali institucionalnimi ločnicami, ampak vključuje mešanico organizacij in političnih akterjev (White 2004: 12–13). V Evropski uniji v tem obdobju za čim bolj kakovostno in transparentno skupno politiko na področju zunanjih zadev in varnosti skrbi Španec Javier Solana. Ko pa bo ratificirana evropska

reformna pogodba,¹⁴ ki so jo 13. decembra 2007 predstavniki držav članic Unije podpisali v Lizboni, bo tudi na tem področju prišlo do sprememb.

Za termin *dogodek* pa Koširjeva (1988: 38) predlaga razumevanje v skladu z definicijo iz slovarja znanstvenih pojmov, torej za časovno omejeno spremembo. Dogodek se zgodi v določenem času in prostoru in je neponovljiv.

Mednarodni dogodki pa so, izven področja političnih okvirov, vsi dogodki, ki se zgodijo v tujih državah; od kulturnih dogodkov in slovesnosti do naravnih nesreč, vremenskih razmer, družbenih, geografskih, zgodovinskih značilnosti itd. O vsem tem poročajo svetovni mediji glede na lastno zainteresiranost in zmožnost pokrivanja mednarodnih dogodkov.

¹⁴ V letu 2008 v državah članicah Evropske unije poteka ratifikacija evropske reformne pogodbe (Lizbonske pogodbe). Da bo ta stopila v veljavo, jo mora potrditi vseh 27 držav članic. Slovenija je kot predsedujoča Svetu Evropske unije pogodbo ratificirala med prvimi, januarja 2008.

5. DRUŽBENO-POLITIČNI OKVIR KOT OSNOVA TELEVIZIJSKEGA POROČANJA

Vsebina televizijskega poročanja je med drugim odvisna od družbe in političnih razmer na območju, kjer se določen program predvaja. Dogajanje v parlamentih, vladah, na raznih odborih, pa tudi širše družbeno in kulturno okolje so osnova novinarjem za pripravo informativnih oddaj. V naslednjih podpoglavjih diplomskega dela bom predstavil osnovne značilnosti družbe in aktualnega političnega dogajanja v Sloveniji in Španiji. Poročanje o mednarodnih dogodkih na javnih televizijah v teh dveh evropskih državah bo temelj analize v empiričnem delu.

5.1 ZGODOVINSKO-POLITIČNE ZNAČILNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE

Slovenija je ena mlajših evropskih držav. Svojo neodvisnost je razglasila 25. junija 1991, ko se postala ena najmanjših evropskih držav, ki pa je v zadnjih 17 letih dosegla precej velik politični, gospodarski in družbeni napredek. Izpostaviti velja, da je leta 2004 vstopila tako v zvezo NATO kot v Evropsko unijo. Z letom 2007 je postala trinajsta država Unije, kjer se uporablja skupna evropska valuta evro, 1. januar 2008 pa je datum, s katerim je kot prva izmed novih članic Unije – tistih, ki so v evropsko povezavo vstopile v letih 2004 in 2007 – prevzela polletno predsedovanje Svetu Evropske unije.

Slovenija je demokratična republika, ki leži v južnem delu Srednje Evrope. Ima samo en uradni jezik – slovenščino. Vodja države je predsednik, ki je izvoljen vsakih pet let, izvršilno oblast pa ima vlada, ki jo predlaga predsednik republike, z glasovanjem pa potrdi Državni zbor. V Državnem zboru je 90 poslancev; parlamentarne volitve so vsaka štiri leta. Trenutno je predsednik Republike Slovenije Danilo Tűrk (izvoljen leta 2007), predsednik vlade pa Janez Janša (izvoljen 2004). Politična orientiranost trenutne slovenske vlade je desnosredinska. Prevladujoča veroizpoved je rimskokatoliška. Bruto družbeni proizvod na prebivalca letno znaša dobrih 16 tisoč evrov (E-uprava 2008).

Predniki današnjih Slovencev so se na tem območju naselili v 6. stoletju, okrog leta 1000 je bil napisan prvi pisni dokument v slovenskem jeziku – Brižinski spomeniki. Skozi zgodovino so bile na tem območju različne nadvlade, po 1. svetovni vojni pa se je Slovenija združila z južnoslovanskimi narodi v skupni državi. Začelo se je nemirno 20. stoletje na severnem Balkanu; ime in ureditev države sta se večkrat spremenila, leta 1963 pa je država postala Socialistična federativna republika Jugoslavija. Kohezija različnih narodov v državi pa se je čedalje bolj trla, v začetku 90. let 20. stoletja pa je Slovenija kot prva od držav takratne Jugoslavije na osnovi plebiscitarne odločitve razglasila neodvisnost. Začela se je politična tranzicija v državi. Socializem je v Sloveniji zamenjala implementacija demokracije.

»S stališča Evrope je Slovenija preveč velikodušna država blaginje in ležernega udobja in obsedena z varnostjo delovnih mest. S stališča Amerike pa država, ki živi pod diktaturo sindikatov« (Kos 1998: 201).

Današnja Slovenija svetu kaže podobo uspešne mlade demokracije z razvitim gospodarstvom. A zadnje obdobje je pokazalo, da politična in gospodarska trdnost le ni tako močna. Po uvedbi evra je močno poskočila inflacija, finančni trg je postal bolj negotov, življenjske razmere nižjega sloja pa so zaradi tega čedalje težje. Ob koncu mandata vlade Janeza Janše se je zato na odločitve njegovih ministrov vsul plaz obtožb o najrazličnejših vsebinah, in vprašanje je, kako bodo prihodnje parlamentarne volitve vplivale na nadaljnji razvoj države.

5.2 ZGODOVINSKO-POLITIČNE ZNAČILNOSTI KRALJEVINE ŠPANIJE

Španija je 40-milijonska država, ki leži na Iberskem polotoku. Članica Evropske unije je od leta 1986, od leta 2002 uporabljajo tudi skupno evropsko valuto evro. Država ima pet uradnih jezikov; španski¹⁵ (ki ga govorijo po celi državi), katalonski, galicijski, valencijski in baskovski (ki so uradni jeziki v avtonomnih pokrajinah Kataloniji, Galiciji, Valenciji in Baskiji). Prevladujoča veroizpoved je rimskokatoliška. Bruto družbeni proizvod na prebivalca letno znaša okrog 14 tisoč ameriških dolarjev. Španija je tretja največja država v Evropi po površini in peta po številu prebivalcev (All about Spain 2000b).

¹⁵ Tamkajšnji prebivalci ga bolj specifično imenujejo kastiljski jezik.

»Španija je ustavna monarhija z dednim nasledstvom, parlament (*Cortes*) je dvodomen. Po ustavi iz leta 1978, v kateri je zapisano spoštovanje jezikovne in kulturne različnosti v Španiji, imajo Katalonija, Baskija in Galicija poseben položaj z lastnim jezikom in drugimi pravicami. Država je razdeljena na 17 avtonomnih skupnosti (regij), ki neposredno volijo svoje organe« (Europa 2007). Čeprav regionalna raznolikost države Španijo bogati, hkrati to predstavlja velik politični problem. V španski zgodovini so se in se še vedno pogosto pojavljajo trenja med integracijo države in avtonomijo različnih pokrajin (Fernández López 2007).

Španija ima bogato zgodovino; prvi so Iberski polotok naseljevali Severnoafričani, s severa pa so okrog 1200 let pred našim štetjem prišli Kelti. Na tem območju se je že tedaj razvila precej visoka kultura in trgovsko središče. Izvor Baskov, naroda na severu Španije, pa še danes ni popolnoma pojasnjen. Nekateri zgodovinarji domnevajo, da naj bi njihove korenine segale celo v predibersko obdobje. Skozi dolgo zgodovino so današnje območje Španije naseljevali Grki, Kartežani, Rimljani, germanska plemena, Arabci. Zgodovina je videla veliko spopadov, političnih bojov in prevzemov na tem območju. Španija, močna kolonialna sila, je do leta 1826 zaradi gibanj za neodvisnost izgubila vse celinske kolonije v Srednji in Južni Ameriki. Eden najpomembnejših mejnikov v zgodovini države je bila gospodarska kriza v zgodnjih 20. letih prejšnjega stoletja. Notranje napetosti so se povečevale. Po volitvah leta 1936, na katerih je največ glasov dobila Republikanska stranka, so konflikti med republikansko vlado in nacionalistično opozicijo izbruhnili na dan in med letoma 1936–1939 se je država znašla v državljanski vojni. Nacionaliste je tedaj vodil general Francisco Franco, ki je imel podporo nacistične Nemčije in fašistične Italije. Po zmagi v državljanski vojni je Franco Španijo vodil do svoje smrti leta 1975; njegovo obdobje vojaške diktature je državo pahnilo v politično in gospodarsko izolacijo. Po Francovi smrti je vodenje Španije prevzel Juan Carlos de Borbón (ki ga je za svojega naslednika že leta 1969 imenoval prav Franco), in sicer z nazivom kralja. Ustanovljena je bila monarhija, uvedene številne politične reforme. Demokratične volitve so bile izvedene leta 1977, leto za tem pa je Španija sprejela novo, demokratično ustavo. Na naslednjih volitvah (1982) so zmagali socialisti, tri leta kasneje se je Španija priključila zvezi NATO, leta 1986 pa je postala še članica Evropske unije. Špansko povezovanje in razvoj sta bila v tem času očitna. Odmevne rezultate v svetu pa so imeli predvsem leta 1992: Barcelona je gostila poletne Olimpijske igre, v Sevilli so pripravili svetovno razstavo EXPO, Madrid pa je bil razglašen za evropsko kulturno prestolnico (Fernández López 2007).

Pokrajini z bogato zgodovino – Katalonija in Baskija – sta gospodarsko najmočnejši območji Španije. In ravno zato se tamkajšnje pokrajinske oblasti počutijo izkoriščene s strani centralistične španske politike. Tudi njihovih jezikov se Španci iz drugih pokrajin ne učijo; niti, kadar pridejo na delo v Katalonijo ali Baskijo (Fernández López 2007).

Pomemben mejnik v sodobnem španskem političnem in družbenem življenju je 11. marec 2004. Na glavni madridski železniški postaji Atocha je prišlo do več eksplozij bombe, ki so jih pripravili islamski skrajneži. Gre za najhujši teroristični napad v Evropi do zdaj. Odgovor španske javnosti na – po njihovem mnenju – neustrezne ukrepe takratne španske vlade, ki jo je vodil José María Aznar, je sledil nekaj dni kasneje na parlamentarnih volitvah, ko je malce presenetljivo zmagal socialist José Luis Rodríguez Zapatero.

9. marca 2008 so v Španiji potekale parlamentarne volitve, ki kažejo, da so reforme premierja Zapatera v zadnjih štirih letih naleteli na ugoden odziv španske javnosti.

Današnjo Španijo lahko razdelimo na dve obdobji: pred terorističnim napadom v Madridu in po njem. Tragedija je špansko družbo močno pretresla, številne žrtve pa pustile pečat. Španci, ki so bili sicer vajeni napadov baskovske separatistične organizacije ETA, so zdaj še bolj občutljivi in pozorni na morebitne nove teroristične napade.

Država se v današnjem času sooča z valom nezakonitih priseljencev iz Afrike, nekatere avtonomne pokrajine, predvsem Katalonija in Baskija, se še naprej trudijo za odcepitev, boj proti terorizmu je v zamahu, gospodarska rast pa trenutno upada.

6. METODOLOGIJA

V empiričnem delu diplomskega dela bomo pregledali poročanje o mednarodnih dogodkih na Televiziji Slovenija (TVS), slovenski javni televiziji, in na Televisión Española (TVE), španski javni televiziji. V analizo bomo zajeli vsakršno poročanje o dogodkih v tujini¹⁶, poročanje o meddržavnih ali mednarodnih srečanjih, meddržavne spore ipd. Predmet analize bo torej vsakršni dogodek, ki bo v svoji vsebini zajemal mednarodno noto.

Iz analize so izključene posamezne dnevne rubrike informativnih oddaj s specifičnimi tematikami, ki sicer tudi poročajo o mednarodnih dogodkih, a ne bodo predmet naše analize. Te rubrike so športni pregled, vremenska napoved, nedeljska oddaja Zrcalo tedna, ki jo sicer prištevamo k nedeljskemu Dnevniku TVS, tedenski pregled dogodkov v rubriki Informe semanal na TVE.

Dogodki v osrednjih informativnih oddajah obeh televizij so podani na različne načine, glede na pomembnost posameznega dogodka in tehnične zmožnosti televizije v danem trenutku.

Ločujemo naslednje načine podajanja vsebin:

- **Vklop.** Neposredno javljanje novinarja s kraja dogodka. Mediji novinarje na vklope pošiljajo, kadar ima dogodek veliko težo ali pa ko se dogaja pozno oziroma v času predvajanja oddaje, tako da priprava vnaprejšnjega prispevka časovno ni možna. Podvrsta vklopa je telefonski vklop. Tega se televizije poslužujejo v skrajnih primerih, ko slikovne povezave z novinarjem na kraju dogodka ni mogoče vzpostaviti.
- **Prispevek.** Je televizijsko avdiovizualno delo, kjer se brani tekst novinarja dopolnjuje s sliko in mednarodnim tonom.¹⁷ Prispevkov v analizi ne bomo žanrsko ločevali (npr. poročilo, intervju, reportaža ipd.), ampak bo pomemben zgolj način podajanja vsebine.
- **Izjava.** Je tonsko posnet del pogovora, tiskovne konference, lahko tudi intervjuja.

¹⁶ Termin *tujina* v tem primeru uporabljam z gledišča ustvarjalcev oddaje in večinskega dela občinstva posamezne oddaje.

¹⁷ Po Labanovi (2007a: 56) je mednarodni ton (International tone – IT) izvirni, naravni zvok dogodka, ki ga snemalec posname hkrati s sliko. Z njim se sliki dodata intenzivnost in globina, verodostojnost novinarjevega besedila pa se poudari.

▪ **Vest.** Je najkrajša oblika podajanja televizijskih vsebin. Voditelj oddaje bere vest, gledalci pa ob tem gledajo posnetke dogodka¹⁸, o katerem teče besedilo.

V analizo so zajete osrednje informativne oddaje obeh televizij v obdobju od 7. maja 2007 do 6. julija 2007. Obdobje dveh mesecev je dovolj obširno za zaključevanje reprezentativnih značilnosti poročanja obeh televizij. Hkrati pa gre za obdobje, ko je bil obseg notranjepolitičnega dogajanja v obeh državah primerljivo močan. V teh dveh mesecih je namreč v Sloveniji izbruhnila prisluškovalna afera Slovenske obveščevalno-varnostne agencije Sova, v Španiji pa so se ukvarjali z lokalnimi volitvami. Koliko programskega časa sta uredništvi Dnevnika in Telediaría prepustili mednarodnim novicam, je predstavljeno v nadaljevanju.

Oddaji, ki ju primerjamo v diplomskem delu, sta primerljivi po časovni komponenti predvajanja. Dnevnik Televizija Slovenija pripravi vsak dan ob 19. uri, Telediarío 2 pa Televisión Española predvaja ob 21. uri. Gre za osrednji informativni oddaji obeh analiziranih televizij, dvourni razlika začetka predvajanja oddaje pa je skladna z družbenimi razmerami v obeh državah. Obe oddaji sta namreč predvajani tik pred t. i. *prime timeom*, ko pred televizijskimi ekrani sedi največ gledalcev, predvajajo pa se največkrat oddaje razvedrilnega programa ali uspešni filmi.

Oddaje španske javne televizije, ki so predmet analize tega dela, so dostopne slovenskim gledalcem prek satelitskega omrežja na programu Televisión Española Internacional (TVE Internacional). Gre za program, namenjen gledalcem v drugih evropskih državah, španska televizija pa program sestavi tako, da združi oddaje nacionalnega prvega in drugega programa po ključu pričakovanega zanimanja mednarodne javnosti. Oddaja Telediarío 2 je običajno predvajana v živo hkrati na prvem programu španske televizije in na mednarodnem satelitskem programu. Izjemoma – in do tega je prišlo tudi v času analize – pa se ponudnik programa odloči in na program namesto informativne oddaje postavi drugo oddajo.

Kontinuirani in sistematični pregled televizijskih informativnih oddaj na TVS in TVE nam bo omogočil pripravo zaključkov primerjalne analize na področju televizijskih informacij

¹⁸ Posnetki niso vedno z dogodka, o katerem teče beseda. Kadar ni možnosti predvajanja ustreznih posnetkov, je pogosta uporaba arhivskega slikovnega gradiva, grafike ipd. Več o tipih slikovnega gradiva v 3. poglavju tega diplomskega dela.

mednarodnih vsebin. Poleg mednarodnih tem, ki jih posreduje svojemu občinstvu določena televizija, pa je zanimiv tudi vpogled v pomensko in interesno ozadje pri predvajanju oddaj televizijskih programov v različnih državah. Družbene razmere in kulturne predpostavke imajo velik vpliv tudi v televizijskih informativnih oddajah. Oddaje, ki reprezentirajo realnost, tako z izborom določenih tem občinstvu posredujejo določene družbene in kulturne vzorce.

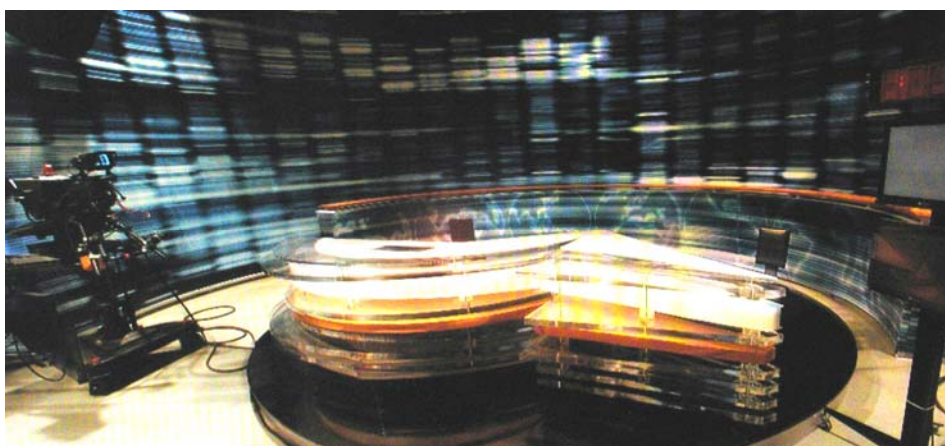
7. PRIMERJALNA ANALIZA OSREDNJIH INFORMATIVNIH ODDAJ DNEVNIK IN TELEDIARIO

7.1 KONCEPTUALNA IN IZVEDBENA PRIMERJAVA

Dnevnik je osrednja informativna oddaja slovenske javne televizije TVS, prav tako pa je Telediario 2 osrednja informativna oddaja na španski javni televiziji TVE. Oddaji, ki dosegata v okviru informativnih programov obeh televizij najvišjo gledanost, sta primerljivi tako po svoji vsebini, kot tudi po osnovnem poslanstvu informiranja najširše strukture občinstva.

Dnevnik posamično vodijo trije voditelji: Manica Janežič Ambrožič, Mojca Širok in Igor Jurič.¹⁹ Oddaja je dolga 35 minut, ob sobotah in nedeljah je krajša (okrog 20 minut), saj ostali programski čas zapolnijo s tedenskima pregledoma notranjepolitičnega oz. zunanjepolitičnega dogajanja v rubrikah Utrip in Zrcalo tedna. TVS Dnevnik pripravlja v televizijskem studiu z modrim ozadjem. Voditelj sedi za polkrožno prosojno-leseno mizo, te pa se drži še trikotna miza za morebitne goste v oddaji. Modro ozadje je fizična stena, ki je nepremična.

Slika 7.1: Televizijski studio oddaje Dnevnik na TVS.

Vir: RTV Slovenija 2008a.

¹⁹ Omenjeni voditelji vodijo Dnevnik v času analize od maja do julija 2007. Vodstvo TVS po lastni presoji zamenjuje in dopolnjuje voditelje informativne oddaje.

Dnevnik ima stalno nastavljene kamere. Te se ne premikajo, ampak vedno studio in voditelja prikazujejo v enakih televizijskih planih.

Vsebinska sestava oddaje Dnevnik je natančno določena in vsakodnevno sledi istemu vzorcu. Spreminjajo se le načini posredovanja informacij glede na pomembnost in čas dogajanja. Dnevnik se začne z napovednikom. Ob udarni glasbi je predstavljenih pet glavnih informacij, ki jih bo prinesla oddaja. Gradivo je slikovno in grafično, voditelj pa prebere v enem stavku pglavitno informacijo. Po napovedniku sledi uvodna špica oddaje in široki plan celega studia (zadnje priprave voditelja v studiu). Oddaja se začne z zgodbami, ki so po mnenju uredništva oddaje dnevno najpomembnejše in najbolj zanimive za njihove gledalce. Največkrat so to informacije s področja notranje politike. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo pa je ob najpomembnejših evropskih dogodkih začetek Dnevnika namenjen tudi evropskim temam. Po najpomembnejših domačih informacijah običajno sledi pregled mednarodnega dogajanja, zadnji del oddaje pa je namenjen lokalnim in drugim dnevnim informacijam. Dnevnik se običajno zaključi z lahkotnejšim prispevkom s kulturnega področja (klasični koncerti, razstave, predstavitve knjig itd.) in napovedmi drugih, običajno večernih informativnih oddaj. Eden od prispevkov je vsakodnevno gospodarske tematike, ob njem pa TVS grafično v spodnji polovici ekrana predvaja borzne tečaje.²⁰

Telediario²¹ 2 je osrednja večerna informativna oddaja španske javne televizije. Vodijo jo Lorenzo Milá (ob delavnikih), David Cantero in María Casado (ob koncih tedna). Oddaja je dolga od 30 do 35 minut ob delavnikih in okrog 20 minut ob sobotah in nedeljah. Studio je v nevpadljivih svetlih odtenkih. Osrednji del studia je dolga pravokotna miza, za katero sedita voditelj in voditelj športnega bloka, ki sledi informativni oddaji.

Del scene je več manjših ekranov (nekateri so vgrajeni v voditeljevo mizo, drugi visijo na steni za njim), na katerih predstavljajo sliko ali napise pred prispevki. Desno od voditeljske mize je veliko platno (*plazma*), na kateri predvajajo vklope dopisnikov s terena, in sicer tako, da se voditelj pogovarja s kolegom na plazmi – ustvarita navidezno očesno komunikacijo. Pri voditeljevih napovedih prispevkov se nikoli ne pojavijo grafični elementi (slika in naslov

²⁰ V spodnjem delu ekrana na modri podlagi v dveh vrstah tečejo dnevne vrednosti borznih indeksov. Informacije tečejo z desne na levo stran ekrana; to v televizijskem žargonu imenujejo *kravl*.

²¹ Telediario v dobesednem prevodu pomeni Telednevnik oz. Televizijski dnevnik. TVE ima ob 7.00 Telediario matinal (Jutranji dnevnik), ob 15.00 je na sporedu Telediario 1, ob 21.00 Telediario 2 in ob 1.30 Telediario 3.

prispevka) ob podobi voditelja, kot je to mogoče videti na Televiziji Slovenija (takšne napise v informativni oddaji televizijski novinarji in drugi ustvarjalci oddaj v žargonu imenujejo *mix* ali *box*). TVE v središče postavi voditelja in njegovo interpretacijo dogodka, medtem ko je voditelj na TVS bolj v službi posrednika informacije.

Slika 7.2: Televizijski studio oddaje Telediario na TVE.

Vir: Televisión Española 2008b.

Kamere so tudi pri Telediarium postavljene na nepremičnih pozicijah, tako da so plani v oddajah enaki; več pa je zaznati uporabe tehničnih zmogljivosti kamer (približevanje ali oddaljevanje kadrov) kot na slovenski javni televiziji.

Oddaja na španski javni televiziji se začne z uvodno špico, ki je v modro-sivi barvi in ponazarja svet. Telediario se začne z osrednjo vestjo dneva, ki jo bere voditelj v studiu, gledalci pa gledajo posnetke. Ta novica je včasih podkrepljena z izjavo. Po približno 30 sekundah, ko je bistvo glavne novice podano, se vklopi kamera v studiu in voditelj pozdravi gledalce. Nato napove še drugo pomembno novico dneva. Največkrat sta novici z domačega in mednarodnega prizorišča, a to ni pravilo, saj je odvisno od dnevnega dogajanja. Sledi krajši pogovor z voditeljem športa in napoved glavne športne novice. Šele po nekaj minutah oddaje, ko so vse osrednje dnevne novice predstavljene, voditelj v napovedniku napove pet glavnih tem oddaje. Skozi celoten prvi del oddaje se sliši glasbo, ki se vleče iz uvodne špice.

Primerjava osnovne zgradbe obeh informativnih oddaj torej zavrača razdelitev Peroviča in Šipkove (1998: 89–91) o osnovni zgradbi dnevnoinformativne oddaje (glej poglavje 3). Španska javna televizija ne začne neposredno z napovednikom, ampak najpomembnejše

dnevne informacije posreduje pred tem, na drugačen način. Poleg tega v Španiji večkrat novice z mednarodnega področja posežejo v prvi del oddaje. Tudi športni pregled je bolj vključen v sam potek informativne oddaje. Na TVS se namreč Dnevnik zaključi in šele kasneje posredujejo športne informacije iz drugega studia. Na TVE pa je povezava med voditeljema močnejša, tudi po športu se informativna oddaja nadaljuje z lahkotnejšimi, bolj zabavnimi prispevki. Tomaž Perovič in Špela Šipek sta torej teorijo postavila na osnovi slovenske prakse televizijskega poročanja (na javni in komercialnih postajah), a v drugih državah so modeli zgradbe osrednje informativne oddaje na televiziji drugačni.

Razliko v izvedbi informativne oddaje v Španiji in Sloveniji je mogoče zaznati tudi s tehnične plati. TVS se poslužuje režijsko zahtevnejših praks, kot so pogovor voditelja z novinarjem na terenu, pri čemer gledalci vidijo oba protagonista hkrati. Slika teče v dveh (ali več) okvirčkih, ki jih v televizijskem žargonu imenujejo *duplex* (*triplex*, *kuatriplex*). TVE predvsem zaradi prostorskih zmožnosti velikega studia tega ne uporablja. Pri vklopih se voditelj zgolj obrne na svojo levo stran in se pogovarja z novinarjem na plazmi. S komunikacijskega stališča je izvedba takšnih vklopov primernejša, saj voditelj svojega kolega vidi in lažje z njim vzpostavi očesni stik. Gledalci v tem primeru dejansko spremljajo pogovor voditelja z novinarjem, ne pa pogovora voditelja in novinarja preko gledalca.²² Uporaba okvirčkov sicer gledalcu lahko daje konotacijo boljše tehnološke dovršenosti in računalniške razvitosti televizije (še posebej, če se uporabljajo tudi primiki ali odmiki), a komunikacijsko je takšna izvedba šibkejša. Poleg tega pa je naša analiza pokazala, da v takšnem primeru hitreje pride do napak (govornih ali tehničnih).

Kot trdi Labanova (2007b: 25) so voditelji dnevnoinformativnih oddaj tako v Sloveniji kot v tujini postali osrednje subjektivne osebnosti s svojim mnenjem, duhovičenjem in smehom. Praksa je predvsem na TVE, ki se bolj približuje komercialnemu modelu posredovanja informacij s sproščenim voditeljem, temu pritrdila. Voditelj Dnevnika pa po drugi strani ostaja bolj tradicionalen posrednik informacij in je manj subjektiven. Ustvarja si kredibilnost, s katero želi poudariti verodostojnost posredovanih informacij. Glede na to, da sta oba voditelja javnih televizij, se ob drugačnem načinu posredovanja informacij vprašamo, ali gre v tem primeru za kulturni vpliv, tj. razliko v karakterjih Slovencev in Špancev. Vsak voditelj je sicer samosvoja osebnost (vidijo se na primer razlike v vodenju tudi med voditelji

²² V primeru okirčkov, kot to delajo na Televiziji Slovenija, tako voditelj kot novinar gledata in nagovarjata gledalca, njune medsebojne neverbalne komunikacije ni, kar deluje precej okorno.

Dnevnika TVS), a je preprostejša in bolj direktna komunikacija vseh španskih voditeljev očitna. Predvsem neverbalno komuniciranje španskih voditeljev je bolj sproščeno. Takšno, kakršnega smo v Sloveniji vajeni na komercialnih televizijah. Je pa to vsekakor tudi posledica bolj odprte španske družbe, kjer so druženje, glasno govorjenje in močna gestikulacija rok zelo pogosti; to bi lahko celo imenovali del nacionalnega karakterja. Čeprav popolno posploševanje ni možno, lahko rečemo, da je povprečni Slovenec bolj umirjen, resen, pokončne drže. Predniki Slovencev so bili povezani z Germani in kot kaže, se ta povezava odraža še danes. Vsekakor pa je ravno možnost spremljanja oddaj z različnih koncev sveta tudi na tem področju povzročila spremembe – voditelji se lahko zgledujejo po različnih vzorcih vodenja oddaj, na primer angleškem, italijanskem, ameriškem itd. Občinstvo spremembe navadno sprejme s kančkom skepse, a se novim razmeram precej hitro prilagodi.

Prednost televizijskega medija pri dopolnjevanju besedilnega in slikovnega gradiva v praksi ni vselej v celoti izkoriščena. Predvsem realizacija oddaje Dnevnik velikokrat zanemarja uporabo mednarodnega tona. Pri vesteh je slika zgolj v funkciji spremljanja voditeljevega besedila, kar deluje precej radijsko. Nasprotno, na TVE vesti pripravljajo skupaj z mednarodnim tonom. Voditeljevo besedilo dopolnjujejo posnetki, voditelj se dramaturško celo ustavi tam, kjer je to potrebno, posnetki pa po koncu vesti še tečejo nekaj sekund, da ima gledalec čas sprejeti tudi vizualno informacijo. Takšnemu posredovanju televizijskih informacij pritrjuje tudi Rodríguez Pastoriza (2003: 25), rekoč, da je glas voditelja ali novinarja na televiziji sekundarnega pomena. Ta način posredovanja kratkih novic tudi manjša razliko v pomembnosti med prispevki in vestmi. Postane zgolj drugačen način posredovanja informacije.

7.2 VSEBINSKA PRIMERJAVA

*»V glavnem so novice danes mešanica
subjektivnega in objektivnega
načina prezentacije.«
(Luthar 1998: 19)*

Vsebinska analiza je pokazala, da obstaja več temeljnih razlik med javnima televizijama v Sloveniji in Španiji pri posredovanju mednarodnih informacij v osrednjih informativnih oddajah. Uredniška politika je vsekakor primarnega pomena, saj vsaka televizijska hiša sama

določa fokus, skozi katerega bodo posredovali informacije svojemu občinstvu. Spekter mednarodnih tem je vsakodnevno izjemno širok. Med kriteriji izbora je na prvem mestu dostopnost ustreznih posnetkov, sledijo poročanje o sosednjih državah (in medsosedska vprašanja), kulturna in družbena povezanost Španije oz. Slovenije z državo, od koder poročajo, in svetovna razsežnost obravnavane informacije.

V podpoglavjih so predstavljene vsebinske skupine informacij, ki so največkrat predvajanje na slovenski in/ali španski javni televiziji. Te skupine tudi najbolj odražajo razlike med primerjanima televizijskima postajama.

7.2.1 POROČANJE O SOSEDNJIH DRŽAVAH

Najobsežnejši vir za informiranje z mednarodnega področja so vsekakor sosednje države oz. bližnja regija. To je glavna podobnost različnosti poročanja slovenske in španske javne televizije. Dvomesечna analiza je pokazala, da TVS daje velik poudarek slovensko-hrvaškim odnosom; pri tem je še največji obseg poročanja namenjen reševanju spora o meji med državama v Piranskem zalivu. TVS pogosto poroča tudi o avstrijski Koroški in težavah slovenske manjšine zaradi topografskega spora, o dogajanju v Italiji (tako območje slovenske manjšine na severu Italije kot politično dogajanje v Rimu). TVS svoje gledalce ves čas informira tudi o drugih nekdanjih jugoslovanskih republikah; poročanje se osredotoči na sojenja obtožencem za vojno na Balkanu v devetdesetih letih 20. stoletja, ki potekajo na mednarodnem sodišču za vojne zločine v nekdanji Jugoslaviji v Haagu, pa tudi na približevanje teh držav Evropski uniji. Iz držav nekdanje Jugoslavije je najobsežnejše informiranje iz Srbije, verjetno tudi zato, ker ima TVS tam svojo stalno dopisnico, ki hodi v druge zahodnobalkanske države zgolj ob napovedanih večjih dogodkih. Od sosednjih držav pa je najmanj informacij v Dnevniku Televizije Slovenija z Madžarske. To je edina sosednja država, kjer slovenska javna televizija nima svojega stalnega dopisnika, poročanje je zato bolj skopo.

Španija ima manj sosednjih držav. Tudi lega države na skrajnem zahodu Evrope, kjer sama Španija zaseda večji del Iberskega polotoka, nakazuje na manj mednarodnopolitičnih vsebin. Vseeno je analiza z reprezentativnima primeroma francoskih predsedniških volitev in izginotja britanske deklice Madeleine v portugalski pokrajini Algarve potrdila pomen informiranja televizijskega občinstva o dogajanju v širši regiji. Ob razglasitvi zmage Nicolasa

Sarkozyja za novega francoskega predsednika je TVE v Pariz poslala več svojih novinarjev (poleg tega, da tam že imajo svojega dopisnika). Del oddaje Telediario 2 je tako potekal kar iz začasnega studia v Parizu. Voditelj Telediaría Lorenzo Milá je tudi povezoval oddajo iz pariškega studia. Ob ugrabitvi britanske deklíce na Portugalskem pa je španski dopisnik v tej državi vsakodnevno poročal o dogajanju in tudi sam raziskoval ozadje dogodka. Poleg tega je pomembna mednarodnopolitična tema, o kateri TVE pogosto poroča, tudi nezakonito priseljevanje na jugu države, kamor vsak teden pripluje več čolnov, nabitih z Afričani, ki iščejo boljše življenjske pogoje v Evropi.

Mednarodni dogodki, ki se najpogosteje pojavljajo v dnevnoinformativnih oddajah TVE in TVS, torej v osnovi niso primerljivi. Točka, s katere uredništva na obeh televizijah izhajajo, pa je podobna. Sicer tudi TVS poroča o dogajanju v Španiji, Franciji in na Portugalskem, vendar le, kadar so novice res odmevne. Tako se je poročalo o obsodbi za teroristične napade v Madridu (kar je – pričakovano – na TVE dogodek dneva z daleč najobsežnejšo količino informacij), o izginotju britanske deklíce Madeleine (a le nekajkrat), o izvolitvi novega francoskega predsednika (z enim prispevkom). Po drugi strani pa TVE ne poroča o slovenskih sporih s sosednjimi državami, o Balkanu pa le, kadar so izrečene obsodbe vojnim zločincem ali so storjeni odločilni premiki pri približevanju teh držav Evropski uniji. Verjetno je največja stična točka Slovenije in Španije pri televizijskem poročanju Italija, ki jo TVS vidi kot sosednjo državo, TVE pa kot sredozemsko državo s podobnimi problemi (npr. nezakonito priseljevanje iz Afrike, podobna politična moč v svetovnem merilu, podnebna problematika, turizem ipd.).

7.2.2 POROČANJE O EVROPSKI UNIJI

Obe državi sta članici Evropske unije; Španija 22 let, Slovenija 4 leta. Mladost Slovenije se odraža tudi pri televizijskem poročanju o dogajanju v okviru Evropske unije. TVS informira o tem svoje občinstvo bolj pogosto in bolj temeljito kot TVE. Kot novejša članica Unije in tista, ki se je v obdobju analize pripravljala na prevzem predsedovanja Svetu Evropske unije, je imela Slovenija precej interesa, da bi javnost informirali o vsem, kar zadeva Evropsko unijo, in kaj pomeni, da je Slovenija postala članica Unije.

Neformalno srečanje evropskih voditeljev v portugalski Sintri je bilo v Dnevniku novica dneva, zato so s tem začeli oddajo. Tja je odpotovala tudi dopisnica Televizije Slovenija iz Bruslja. TVE pa je dogodek v Sintri uvrstila v pregled mednarodnega dogajanja sredi oddaje; dogodek, ki je mednarodno pomemben, a za Špance ne preveč bistven. Dejstvo je tudi, da se je tega srečanja udeležil slovenski premier, španski pa ne.

Vse pomembne odločitve Evropskega parlamenta ali Evropske komisije najdejo svoje mesto v informativni oddaji slovenske javne televizije, medtem ko španska televizija dela tematsko selekcijo. Odzivi evropskih politikov na nelegalno priseljevanje so pomembni za špansko družbo, zato se o tem informira. V Sloveniji pa precej odmevajo vsi odzivi predstavnikov Unije na širitev povezave na zahodnem Balkanu, zato so prispevki, vesti ali izjave o tej tematiki pogosti.

Vsekakor pa tema, kot je vrh Evropske unije v Bruslju, na katerem so (v času analize) evropski politiki sprejemali spremenjeno evropsko ustavo, zanima vse prebivalce Evrope, zato sta tudi obe televizijski postaji o tem obširno poročali. V tem primeru je šlo za pomembno politično odločitev za vse Evropejce, zato so se tudi uredniki Dnevnika in Telediaría zavedali pomena dogodka v Belgiji.

Informiranje o Evropski uniji je težka naloga, saj je potek dogodkov precej netelevisičen. Običajno gre zgolj za posnetke z zasedanj, rokovanja evropskih politikov, zunanosti stavb različnih institucij. Sčasoma takšni posnetki, ki so si vselej podobni, postanejo dolgočasni za občinstvo. TVS in TVE morata po funkciji, ki jo opravljata kot javna servisa, o teh temah informirati. Slovenska televizija je pri upoštevanju načel javne televizije na tem področju doslednejša, medtem ko TVE poleg svoje funkcije javnega servisa upošteva tudi delno komercialna načela o gledljivosti in privabitvi gledalcev. Vprašanje je tudi, ali bo Slovenija čez 18 let še vedno tako dosledno poročala o evropskih dogodkih.

7.2.3 POROČANJE O KRIZNIH ŽARIŠČIH

Sojenje obtožencem za vojno v nekdanji Jugoslaviji in vojna proti terorizmu sta na slovenski in španski javni televiziji glavni temi na področju poročanja o vojnih in kriznih razmerah.

Španija se je po madridskem terorističnem napadu marca 2004 spremenila. Ne le notranjepolitično poročanje o napadih baskovske separatistične organizacije Ete, ampak spopadi in nasilje povsod po svetu so postali vir informiranja španskih medijev. Španija ima tudi veliko svojih vojakov v okviru mednarodnih misij na kriznih žariščih po svetu. Zato je informiranje o dogajanjih v Iraku, Libanonu, Afganistanu izjemno pogosto na TVE, še posebej v času napadov na vojake mednarodnih misij. Tako je bila v času analize izjemna pozornost pri informiranju namenjena napadu na vojaško bazo španskih sil v Libanonu. TVS je o tem sicer poročala, a zgolj v obliki vesti. Za špansko javnost pa je imelo to širše družbene posledice. Poleg tega TVE pogosto informira o Talibanih, napadih v Pakistanu, severnoafriških konfliktih. Analiza je pokazala izjemno pogostost poročanja TVE o vsakršnih napadih, ki bi lahko imeli kakršno koli povezavo s terorizmom.

Televizija Slovenija je v okviru kriznega poročanja omejena na Bližnji vzhod, kjer ima svojo dopisnico. Manj je osredotočanja na napade (poroča se le o najhujših, najbolj tragičnih), ni iskanja vzrokov za njih (predvsem ali je šlo v primeru določenega napada za teroristično dejanje ali ne), ampak je TVS osredotočena na novinarsko poročanje o dogajanju na določenem območju. Dejstvo je, da ima Slovenija, kljub temu da je članica Evropske unije in zveze Nato, malo svojih vojakov v nemirnih državah. TVS sicer spremlja slovenske vojaške sile, a glede na dejstvo, da ti niso v najbolj kriznih pokrajinah, je tega poročanja manj.

Primerjava je pokazala, da uredništvi obeh televizij menita, da je nemiren Bližnji vzhod eden izmed glavnih svetovnih mednarodnih problemov. Vsakodnevno sledenje dogajanju v Iraku in notranjim spopadom v Libanonu je pokazalo, da Bližnji vzhod dosega širše svetovne razsežnosti. Na tamkajšnje dogajanje se odzivajo različni svetovni politiki, zato to krizno območje vpliva na mednarodne razmere v svetu. Po drugi strani pa so krizna žarišča denimo v Afriki (Sudan, Somalija, Zimbabve), a evropske medije to manj zanima, saj ne gre za probleme, ki bi imeli širše razsežnosti v mednarodnih odnosih. Združene države Amerike niso tako vpletene v afriško politiko, na tej celini je manj dopisnikov svetovnih medijev, zgodovinska povezanost z večino evropskih držav je manjša, gospodarskega sodelovanja pa skorajda ni.

7.2.4 POROČANJE O LATINSKI AMERIKI

Latinskoameriški mednarodni dogodki jasno prikazujejo največje razlike med poročanjem španske in slovenske javne televizije. Bolj kot za razlike v uredniških odločitvah pri informiranju gre v tem primeru za kulturne in družbene raznolikosti. Medtem ko TVS poroča zgolj o večjih dogodkih na tem kontinentu, kot so na primer množični protesti v Venezueli ali pomembne izjave močnih svetovnih voditeljev Fidela Castra in Huga Chaveza, pa ima TVE v državah Latinske Amerike več svojih dopisnikov, ki poročajo o najrazličnejših dogodkih s tega območja, pogosto pripravljajo reportaže.

Televizija Slovenija je na primer o obisku papeža Benedikta XVI. v Braziliji poročala precej bolj skopo, kot to sicer počne ob njegovih obiskih po Evropi in v drugih delih sveta. TVE pa je posebne reportaže pripravljala še pred prihodom papeža v največjo južnoameriško državo in nato gledalcem ponudila vsakodnevno informiranje o poteku njegovega obiska. Španija je tudi sicer – kot tradicionalna katoliška država – pripisovala velik pomen obisku papeža v Braziliji.

Španija ima tudi neizpodbitne kulturne, zgodovinske in gospodarske povezave z Latinsko Ameriko. Poleg skupnega jezika je navezanost med Španijo in Latinsko Ameriko posledica zgodovinskih dejstev iz obdobja kolonializma. To je za špansko javnost pomemben del sveta, zato tudi TVE v svojih informativnih oddajah o tem pogosto poroča. Tako kot se v televizijskem informiranju v Sloveniji vidi navezanost na Balkan in druge države vzhodne Evrope, je Španija tesno povezana z nekdanjimi južnoameriškimi kolonijami. Posebno pozornost v Telediariu so namenjali latinskoameriškim vojakom, ki služijo v španski vojski v okviru njihovih vojaških misij po svetu.

Televizija Slovenija informacije o Latinski Ameriki dobiva predvsem prek poročanja tiskovnih agencij, pa tudi tedaj dela selekcijo res najpomembnejših dogodkov, ki imajo vpliv na mednarodno dogajanje v svetu ali določeno stopnjo povezanosti s Slovenijo. Informiranje na TVS pa je odvisno tudi od kvalitete in televizičnosti slikovnega materiala. Poročanje o protestih zaradi Chavezovega zaprtja radiotelevizijske postaje RCTV (*Radio Caracas Televisión*) je bilo za Slovenijo na primer pomembno z dveh vidikov: zaradi zanimivih posnetkov in zaradi enega redkih javnih uporov venezuelskih prebivalcev njihovemu predsedniku.

Države Latinske Amerike nimajo velike politične in gospodarske moči v svetu, zato niso pogosto vir informacij v dnevnoinformativnih oddajah v tujini. Geografsko je to območje oddaljeno od Evrope, in zato je poročanja v Sloveniji in tudi drugih evropskih državah manj.

7.2.5 POROČANJE O ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE

Poročanje o notranjepolitičnem dogajanju v Združenih državah Amerike ni najbolj pomembno za televizijske postaje v Evropi.²³ A država je v mednarodnem okviru zelo pomembna zaradi svoje velikosti na svetovnem zemljevidu in moči, ki jo ima v mednarodnih odnosih. Tako je poročanje o ZDA tesno povezano z vojnam v Iraku in Afganistanu ali pa z odnosi z drugo svetovno velesilo, Rusijo. Evropski mediji predvsem poročajo o Združenih državah Amerike kot o akterju v mednarodnih odnosih, torej gre predvsem za poročanje o njihovi zunanji politiki.

Primerjava Dnevnika in Telediarja je pokazala, da TVS veliko pogosteje poroča o mednarodnih dogodkih, v katerih so glavni akterji Američani. Opazna razlika je bilo na primer spremljanje poti britanske kraljice Elizabete II. v Združenih državah Amerike ali poti ameriškega predsednika Georgea W. Busha po Evropi. TVS je tako vsakodnevno s prispevki spremljala turnejo ameriškega predsednika v Evropi in informirala svoje gledalce o njegovih pogovorih z različnimi evropskimi politiki. Medtem ko je TVE o njegovem obisku poročala le, ko se je Bush sešel s papežem Benediktom XVI. Španska javna televizija poroča o ZDA zgolj v povezavi z vojnam proti terorizmu ali različnimi napadi po svetu.

Vzrok večje količine televizijskega poročanja o ZDA v Sloveniji bi bil lahko tudi v tem, da je v času analize na oblasti v Sloveniji vlada desnosredinske opcije, medtem ko je Španijo v tem obdobju vodila levosredinska stran; ZDA pa vodi republikanec George W. Bush. Te hipoteze v dvomesečnem obdobju sicer ni mogoče dokončno potrditi, saj bi bila za to potrebna natančna in bolj obsežna raziskava. Vseeno pa je primerjalna analiza v tem diplomskem delu pokazala, da je količinsko gledano na TVS precej več informacij iz Združenih držav Amerike kot na TVE.

²³ Drugače je na primer v obdobju ameriške predvolilne kampanje za predsedniške volitve. Dogodek, ki je notranjepolitične narave, v primeru ZDA postane mednarodni dogodek že zaradi moči države v mednarodnem smislu in tem, o katerih se pogovarjajo kandidati v predvolilni kampanji. Vse informacije o političnih odločitvah v ZDA pa so povezane z njihovim vplivom na širše mednarodnopolitično dogajanje.

7.3 MEDNARODNA INFORMACIJA V DNEVNIKU IN TELEDIARIU

*»Novice o politiki in velikih možeh ob pomembnih dogodkih
vedno bolj postajajo zgodbe o kaosu v družbi,
komunikativno pa so se preoblikovale v mešanico
zdravorazumskega kramljanja, družabnosti, fatalistične melodrame,
vizualnega spektakla, v simulacijo tehnološke sofisticiranosti,
v retorično simulacijo dramatskega konflikta in ... informiranja.«*
(Luthar 1998: 7)

Razvoj televizije je pravzaprav omogočil ljudem, da spremljajo dogodke z drugih delov sveta. Mednarodni dogodki so bistveni sestavni del dnevnoinformativnih oddaj, pa tudi večina jih ima v svojih logotipih podobo sveta. Kljub temu da je komercializacija medijskega prostora prinesla vse večje težnje televizijskih novinarjev in urednikov po razkrivanju afer, česar pa ne gre enačiti s kakovostnim preiskovalnim novinarstvom, ostajajo mednarodne novice sestavni del vseh informativnih oddaj. Mednarodnih dogodkov je vsak dan dovolj, da bi uredništva sestavila celo informativno oddajo z njihovo vsebino. Zato je količina in vsebina mednarodnih informacij največkrat v prvi vrsti odvisna od notranjepolitičnega in lokalnega dnevnega dogajanja v posameznem okolju, nato pa tudi od svetovne razsežnosti mednarodne informacije, predvidevanj uredništva o zanimanju televizijskega občinstva za določeno mednarodno informacijo, dostopnosti do posnetkov (glej poglavji 3 in 7.2 tega diplomskega dela) ipd.

Mednarodna poročila pa so, kot smo videli v dvomesečni analizi, v veliki meri odvisna od kadrovskih kapacitet posamezne televizijske hiše. Uredniško je predpostavljeno, kateri deli sveta bolj zanimajo njihovo občinstvo, zato imajo tam svoje stalne dopisnike. Dopisniška mreža pa je podobno razvejana v večini medijev posamezne države nasploh. Tako imajo različni slovenski mediji dopisnike na območju Balkana, Španci pa ne. Gre torej za zgodovinsko-družbene okoliščine, ki narekujejo uredništvom medijev, kje v tujini je najbolj smotrno imeti dopisnike. Analiza v tem diplomskem delu je vsekakor pokazala razlike v pripravi dopisniške mreže na TVS in TVE, čemur seveda sledi tudi različno mednarodno poročanje. Dopisništva so pomemben dejavnik pri količini in vsebini posredovanja mednarodnih informacij, saj ti dopisniki v lokalnem okolju dobivajo več informacij o posamezni državi oz. regiji, zato medij o tem tudi bolj temeljito poroča.

V Tabeli 7.1 je seznam dopisništev, ki jih imata Televizija Slovenija in Televisión Española. Tabela kaže, da ima španska javna televizija bolj razvejano dopisniško mrežo z novinarji na vseh celinah, razen v Avstraliji, medtem ko ima Televizija Slovenija dopisnike le na območjih Evrope, Bližnjega vzhoda in Združenih držav Amerike.

Tabela 7.1: Dopisniška mreža Televizije Slovenija in Televisión Española.

Televizija Slovenija	Televisión Española
	ARGENTINA: Buenos Aires
AVSTRIJA: Dunaj	
BELGIJA: Bruselj ²⁴	BELGIJA: Bruselj
	FRANCIJA: Pariz
	HONG KONG: Hong Kong
HRVAŠKA: Zagreb	
ITALIJA: Rim, Trst	ITALIJA: Rim
IZRAEL: Jeruzalem ²⁵	IZRAEL: Jeruzalem
JORDANIJA: Aman ⁶	
	KITAJSKA: Peking
	KOLUMBIJA: Bogota
	KUBA: Havana
	MAROKO: Rabat
	MEHIKA: Ciudad de Mexico
NEMČIJA: Berlin	NEMČIJA: Berlin
	PORTUGALSKA: Lizbona
RUSIJA: Moskva	RUSIJA: Moskva
SRBIJA: Beograd	
VELIKA BRITANIJA: London	VELIKA BRITANIJA: London
ZDA: Washington	ZDA: New York, Washington

TVE pa poleg stalnih dopisnikov redno pošilja svoje novinarje v države, kjer se dogajajo pomembni mednarodni dogodki. Tako poleg novinarjev velik delež informiranja prevzamejo

²⁴ Televizija Slovenija ima (v času analize) v Bruslju dve dopisnici.

²⁵ Dopisnica TVS Karmen W. Švegl je zadolžena za ves Bližnji vzhod. Dopisništvo ima dva sedeža, in sicer v Jeruzalemu (Izrael) in v Amanu (Jordanija).

posebni poročevalci. V času analize TVS tega ni storila nikoli, a dopuščamo možnost posebnih poročevalcev tudi na TVS, saj je analiza trajala dva meseca, v daljšem časovnem obdobju, polnem pomembnih mednarodnih dogodkov v različnih državah, bi lahko bilo drugače. Vsekakor pa je mogoče zaključiti, da je pošiljanje novinarjev v tujino na Televiziji Slovenija manj pogosto. Običajno je zaviralna okoliščina pri tem predvsem finančne narave.

Primerjalna analiza v tem diplomskem delu je pokazala, da je upovedovanje mednarodnih dogodkov v informativnih oddajah odvisno od več dejavnikov. Mednarodna primerjava kaže na vsebinsko in geografsko bližino kot pglavitna dejavnika uredniške selekcije. Poročanje o dogajanju v sosednjih državah pa ima navadno tudi odzive v sami državi, kjer določen medij deluje. Poleg tega obstajajo določeni svetovni trendi, ki jih postavljajo tiskovne agencije. Od njih so odvisni novinarji vseh medijev, saj primarno selekcijo informacij naredijo že agencije. Celoten bazen dnevnih informacij po svetu je dejansko nemogoče opredeliti. Mediji nimajo svojih virov razpršenih po vsem svetu, še posebej pa ne televizije, ki morajo imeti na terenu poleg novinarja še snemalca (ali zgolj kamero, če je novinar usposobljen tudi za snemanje). Dopolnjevanje različnih agencijskih in lastnih virov pa naj bi medijem omogočalo čim bolj raznoliko reprezentacijo dogodkov.

Bourdieu (2001: 23) se sprašuje, kako so dejansko informirani tisti, ki informirajo nas. Pokaže se, da informacije dobivajo od drugih informatorjev, torej lahko govorimo o informaciji o informaciji. V takšni verigi pa se hitro pomemben člen izgubi.

Na osnovi dvomesečne analize osrednjih informativnih oddaj na javnih televizijah v Sloveniji in Španiji lahko kot glavne kriterije selekcije mednarodnih novic torej izpostavimo:

- geografska bližina;
- zgodovinsko-politična povezanost²⁶;
- dostopnost kvalitetnih posnetkov;
- svetovna razsežnost dogodka;
- politična moč in vpliv;
- kadrovske in finančne zmožnosti.

Čim več dejavnikov je izpolnjenih, tem večja je možnost, da dogodek najde svoje mesto v informativni oddaji.

²⁶ V tej točki govorimo o zgodovinsko-politični povezanosti gledalcev, ki jim je oddaja namenjena, z mednarodnim dogodkom oz. informacijo, ki jo televizija posreduje v oddaji.

7.4 ALI DNEVNOINFORMATIVNA ODDAJA POSREDUJE DRUŽBENE IN KULTURNE VZORCE POSAMEZNE DRŽAVE?

Televizija je imela močan vpliv na razvoj družbe, pa tudi družba je imela vpliv na njen razvoj. Televizijsko poročanje ima svoj vir v človeški družbi, hkrati pa je družba tudi cilj televizijskega informiranja.

Posredovanje določenih novic na posamezni televizijski postaji kaže na to, kakšna kultura in družba vladata v državi, kjer televizija deluje. Na konkretnih primerih v analizi se je videlo, da je kulturna in jezikovna povezanost Španije z Latinsko Ameriko izjemno močna. Gospodarsko sodelovanje med regijama je pomemben dejavnik v medsebojnih odnosih in posledično je zato poročanja več, javnost se zanima za ta del sveta. Špansko občinstvo je poleg tega izjemno pozorno na Špance po svetu. Gre za večji narod, ki je imel v zgodovini Evrope in Latinske Amerike pomembno vlogo. Uredništva oddaj se trudijo pripravljati gledalcem všečen program, zato predvajajo tudi informacije, ki po uredniški presoji zanimajo občinstvo. In družbena orientiranost gledalcev ima v tem pogledu močno posredno vlogo na oblikovanje televizijskega informativnega programa. To pomeni, da bo na primer poročanje o preprodaji drog v Kolumbiji Špance izjemno zanimalo, saj iz te latinskoameriške države dobivajo pošiljke tovara najrazličnejših vsebin, pa tudi mnogi Španci imajo svoje sorodnike v Kolumbiji.

Na podlagi analize smo ugotovili, da slovensko javno televizijo bolj zanimajo poti slovenskih politikov in gospodarstvenikov po svetu, na španski javni televiziji pa se poleg njih znajdejo tudi ljudje drugih poklicev in nalog, običajno manj znani širši javnosti. Predvaja se več terenskih zgodb (reportaž) o Špancih po svetu.

Telediario svojim gledalcem pogosteje posreduje tudi kulturne vsebine, poročila o filmih, koncertih popularne glasbe, predstavah, ponujajo jim reportaže o dogodkih iz preteklosti. S tem televizija izobražuje svoje gledalce, jim posreduje nove kulturne vzorce. Medtem ko se kultura, še posebej popularna kultura, v Dnevniku znajde bolj poredko; o filmih, koncertih se poroča izjemoma.

Družbeni problemi se na TVS posredujejo bolj v obliki lokalnih zgodb s terena. Z mednarodnega področja je – z redkimi izjemami na primer reportaž z Bližnjega vzhoda – malo prispevkov, ki bi posredovali določene kulturne ali družbene vzorce.

Mednarodni dogodki na TVS so osredotočeni na mednarodno politično dogajanje ali nesreče. Pozitivnih novic iz tujine skorajda ni. So pa mednarodni dogodki na Televiziji Slovenija v primerjavi s špansko javno televizijo bolj tematsko raznoliki, pa tudi več različnih mednarodnih informacij se posreduje slovenskemu občinstvu. TVS daje gledalcem občutek večje stopnje objektivnosti in klasične novinarske paradigme – gledalca izobraziti in informirati na čim več različnih področjih. Televisión Española na drugi strani posreduje več istovrstnih informacij, kot na primer o terorizmu, in tudi več zgodb ljudi po svetu. Pogostejši so novinarski komentarji in poročanje s terena, kar daje posredovani informaciji bolj človeško plat, posredovanje izkušenj iz drugih držav.

Ne moremo pa trditi, da se na podlagi poročanja o mednarodnih dogodkih lahko izluščijo značilnosti družbe, v kateri posamezna televizija deluje. Analizirali smo mednarodne dogodke, ki so jih javne televizije gledalcem postavile na ogled misleč, da so to dogodki, ki jih tudi najbolj zanimajo. A politika v mednarodnem okviru premaga družbene značilnosti in kulturne vzorce, zato na podlagi opravljene analize nismo mogli ugotoviti, kakšni so Slovenci in kakšni so Španci. Res je, da se skozi način in vsebino poročanja kažejo značilnosti posameznega okolja, a to so le drobci v mozaiku antropološke raziskave. Ugotovili smo, da sta kultura in družba predvsem zaradi zgodovinskih in političnih raznolikosti v obeh državah drugačni. Še bolj pa, da se uredniških odločitev in televizijskega dela na dveh koncih Evrope lotijo na različne načine.

Družba je za televizijsko poročanje torej izjemnega pomena. V današnjem svetu, ki je – predvsem v medijih – v veliki meri pogojen s političnimi odločitvami, pa je vedno manj prostora za različne kulture, navade. Vedno manj se koristi prvotno televizijsko značilnost, da se ljudem širijo obzorja, da dobivajo poglede z drugega konca sveta. Informativni program v zahodni družbi je postal politično motiviran; ne gre za neposredne politične diktate o poročanju, ampak ima politika dandanes takšno moč, da tudi televizijske postaje o odločitvah politikov poročajo vse pogostejše. Posredno pa gre še vedno za ljudi v njihovih domačih okoljih, a vselej prek političnih odločitev.

7.5 TELEVIZIJSKO POROČANJE V OKVIRU MEDNARODNIH ODNOSOV

Televizije s svojim delom vstopajo v polje mednarodnih odnosov, kjer so čedalje pogostejše pomemben akter. Še posebej javne televizije dajejo občutek razkazovanja tako nacionalnih interesov kot interesov samega televizijskega medija. In to vse preko načina poročanja in vsebine informacij. Objektivnega novinarskega poročanja ni. Novinarji in uredniki predvsem stremijo k temu, da bi dogodke predstavili čim bolj tako, kot so se zgodili. Čeprav nekateri gledalci slepo verjamejo vsemu, kar se na televiziji zgodi, so njene informacije zgolj reprezentacija realnosti. Ustvarjalci oddaj z besedilom in izborom točno določenih posnetkov namreč prikažejo tisto, kar želijo. Tako smo pri vsebinski analizi poročanja na primer ugotovili veliko večji pomen Združenih držav Amerike v slovenskem medijskem prostoru. Ali pa Severne Afrike v španskem medijskem prostoru.

Zakaj Slovenija dojema ZDA kot zelo močnega svetovnega političnega akterja? Pa tudi drugod po Evropi imajo Združene države Amerike močan vpliv. Gre za gospodarstvo, politično moč, turizem itd. Delno lahko govorimo tudi o spektaklu. Pompozne izjave, množični shodi, velike besede, navidezno prijateljstvo. Televizija išče tudi šov, zanimivost, igro. Dandanes se preprosto posredovanje informacij prepleta z mnogimi drugimi dejavniki.

Evropski mediji pa nasploh kažejo neuravnoteženo podobo pri poročanju o različnih delih sveta. Iran in Severna Koreja sta, glede na pogostost poročanja, izjemno pomembni svetovni območji in hkrati politični grožnji svetu. A še vedno ni nihče ugotovil, ali je iranski jedrski program dejansko grožnja svetu ali pa gre zgolj za igro in domneve Iranu nasprotujočih svetovnih sil. Zdi se, da so območja, kjer se ameriška politika aktivno vmeša v dogajanje, bolj pomembna v evropskih medijih. V Sloveniji na primer veliko vemo o razmerah med Palestinci in Izraelci na Bližnjem vzhodu in o problemih s postavitvijo ameriškega protiraketnega ščita v Srednji Evropi. Iraško dogajanje je po letu 2003 nasploh postalo vsakodnevna novica v evropskih medijih. Izpostaviti pa moramo, da se je z začetkom ameriške vojne proti terorizmu v to dogajanje neposredno vključilo vse države, ki so članice Severnoatlantske povezave NATO. Tudi Slovenija ima nekaj vojakov v okviru mirovnih misij po svetu. In zato nas zanima, kaj se dogaja z našimi vojaki na kriznih območjih. Še bolj

reprezentativen primer tega je Španija, ki jo v nemirnih državah zastopajo veliki vojaški bataljoni.

Na drugi strani pa se poročanje o podnebnih spremembah v informativne oddaje vključuje šele v zadnjem obdobju. Spodbudili so ga predvsem evropski politiki. ZDA (in na njenem čelu predsednik George W. Bush) se nekako upirajo dejstvu, da globalno segrevanje ozrača uničuje več spektrov življenja ljudi. To je eno izmed področij, kjer se mnenja velikih sil z obeh strani Atlantskega oceana najbolj razlikujejo. ZDA več kot očitno čakajo, da se v boj proti podnebnim spremembam pred njimi vključita hitro rastoči azijski gospodarstvi – Kitajska in Indija. Izpostavimo še drugo področje nizke stopnje ameriškega zanimanja – Afrika. Suše, pomanjkanje hrane, hude smrtne bolezni jemljejo vsakodnevno na stotine življenj (tudi več kot v nemirnih kriznih žariščih), pa o tem v evropskih medijih zvemo bolj malo. Televizija ima sicer vedno izgovor nezmožnosti dobave slikovnega materiala. A ta izgovor s hitrim tehnološkim napredkom, ki smo mu priča, ne bo več zdržal dolgo.

Televizijsko poročanje je v veliki meri odvisno od mednarodnega gospodarstva. Poleg povezovanj v velikih mednarodnih gospodarskih organizacijah posamezne evropske države investirajo svoj kapital v določenih državah. Tudi tu je vzrok španskih interesov v državah Latinske Amerike in slovenskih na Balkanu. Le malo evropskih in ameriških podjetij pa se odloči za vlaganja v Afriki. Gledalce informativne oddaje pa bo prej zanimalo, kaj se dogaja v njihovi okolici in z njihovimi sredstvi. Še posebno pa, kako bo vse to vplivalo na njihovo življenje. Zadnji meseci rastočih cen hrane in goriv so pokazali, da se največ poroča o problemih in odločitvah na območjih, ki so naftno bogata, in o tistih najrevnejših, ki jih vse to najbolj prizadene.

Nič kaj privilegirano mesto v medijih na Zahodu pa nima Avstralija. Čeprav gre za razmeroma razvito celino, je informacij od tam malo. Geografska oddaljenost je namreč velika in zato se evropskim medijem ne zdi smotno poročati o nečem tako oddaljenem. Zanimivo je, da je informacij iz Avstralije malo tudi v Sloveniji, kljub temu da gre za območje, kjer živi precejšnje število slovenskih izseljencev. Televizijske informativne oddaje so na področju mednarodnega poročanja vsekakor precej evropocentrične in premišljene.

Močan vpliv Zahoda je opazen tako v oddajah v Sloveniji kot v Španiji. Še posebej Evropska unija in njena zunanja politika postavita na ogled moč stare celine. Slovenija je z vstopom v

Unijo stopila na pot razvoja in mediji zdaj pogosto prikazujejo razliko med *evropsko* Slovenijo in *balkanskimi* ostalimi državami nekdanje Jugoslavije. Razvoj države je neizpodbiten, a s stališča čim bolj objektivnega poročanja in družbene raznolikosti novinarji mnogokrat ne najdejo pravih besed za upovedovanje določenega dogodka.

Ne gre pa si zatiskati oči, da je izbor informacij v posamezni televizijski hiši kontaminiran s politiko. Še toliko bolj v javnih medijih, ki so – kot smo izpostavili že v teoretičnem delu – podvrženi političnim, oglaševalskim in čedalje bolj tudi ekonomskim interesom. Tako je bilo poročanje TVE v obdobju analize, ko so bili na oblasti socialisti, precej pogojeno z vsebino reform, ki jih je predsednik vlade Jose Luis Rodríguez Zapatero izvajal; odnosi z baskovsko separatistično organizacijo Eto, nezakonito priseljevanje iz Afrike, boj proti terorizmu. Poleg tega lahko domnevamo, da je količina poročanja iz Latinske Amerike v tem obdobju obširnejša tudi zaradi tega, ker so zadnja leta v Latinski Ameriki prinesla drastičen politični obrat v levo z izvolitvami močnih in kontroverznih politikov Chaveza (Venezuela), Moralesa (Bolivija) ali na primer Corree (Ekvador). Podobna politika in interesi prek »ustreznega« načina poročanja spreminjajo tudi navade in mišljenje javnosti.

Na drugi strani pa je slovenska vlada Janeza Janše desnosredinska. Pravih političnih somišljenikov na območju nekdanje Jugoslavije ne moremo iskati; tudi zato, ker je to območje še vedno prizadeto po vojni v 90. letih prejšnjega stoletja, politične razmere pa so še danes nemirne. V zadnjem obdobju pa so se slovenski politiki najbolj trudili dobro situirati Slovenijo v novih političnih okoliščinah – Evropski uniji. Zato je tudi slovenska politika precej podvržena evropskemu razmišljanju. Po nekaterih navodilih Unije deluje tudi Slovenija. Močna bruseljska birokracija ima vpliv tudi na televizijsko poročanje. Mnogokrat se namreč bolj kot problemsko »kaj to pomeni za prebivalce Slovenije« poroča o sejah, srečanjih, odločitvah evropskih institucij, a brez konkretizacije problema. V skladu s sporočili iz Bruslja se pripravijo televizijska poročila. Ne moremo reči, da sta takšna politika in poročanje napačna. A občinstvo bi si zaslužilo bolj konkretne vzorce političnih odločitev. Trenutno razporeženje v Sloveniji, kot ga kažejo javnomnenjske ankete, ni povsem v skladu z vladajočo politiko, zato se tudi postavlja vprašanje, ali poročanje, kakršnega je pokazala analiza v diplomskem delu, res odseva pričakovanja televizijskega občinstva v naši državi. Za to bi bilo potrebno narediti temeljito raziskavo potreb televizijskih gledalcev in jo povezati s praksami poročanja, ki so predstavljene v tem delu.

8. ZAKLJUČEK

Razvoj televizije je človeku omogočil bogatejši pogled na kulturo in družbo po svetu. Zelo pomembni funkciji medijev sta informiranje in izobraževanje. Z razvojem televizijskih informativnih oddaj v 20. stoletju so ljudje začeli pridobivati različna znanja, tudi vizualno predstavo dogodkov iz oddaljenih krajev; radio in tisk sta izobraževala že prej. Ob koncu stoletja pa se je vsebinskemu razvoju pridružil še hiter tehnološki napredek. Danes so zmogljivosti televizijskega medija izjemne. Kamera lahko dejansko v svoj objektiv ulovi kogarkoli in kjerkoli.

Na svetu je vsakodnevno nešteto bolj ali manj pomembnih dogodkov. Prvotno vprašanje televizijskih urednikov, kaj je najpomembnejša informacija, je v zadnjem obdobju nadomestilo vprašanje, kaj je najbolj zanimiva informacija za občinstvo in ali je dobra slika. Dobro ali ne, novinarji se morajo prilagoditi spremenjenim družbenim razmeram.

A zaposleni v javnih zavodih, kakršna sta Televizija Slovenija in Televisión Española, ki smo ju oz. njune osrednje informativne oddaje v tem diplomskem delu primerjali, imajo s tem več težav. Funkcija njihovega medija je tudi delovanje za najširše množice. In upravljanje med vsemi zahtevami na današnjem televizijskem trgu je postalo prava umetnost. Oddaja naj bo kakovostna, zanimiva, atraktivna, objektivna, izobraževalna, namenjena vsem itd. Diplomsko delo je na osnovi mednarodne analize osrednjih informativnih oddaj javnih televizij v Sloveniji in Španiji iskalo podobnosti in razlike v iskanju najbolj optimalnih načinov priprave oddaj. Skozi prizmo poročanja o mednarodnih dogodkih, ki so najbolj primerljivi za analizo v različnih državah, je to delo pokazalo, da se vsako uredništvo za pomembnost tem odloča po svoje; v okviru svojih kadrovskih in finančnih zmožnosti ter splošnega družbeno-političnega interesa v državi. Izpostaviti je treba dobre strani in pomanjkljivosti. Ugotovili smo, da je poročanje v precejšnji meri odvisno od zgodovinskih in kulturnih povezav posamezne države z določenimi tujimi državami, pa tudi trenutne politične razmere v državi in odnosi z drugimi državami vplivajo na vsebino poročanja.

Televizija Slovenija s svojimi omejenimi finančnimi sredstvi in majhnim, ne prav privlačnim studiem slovensko javnost informira raznoliko. Tehnično je realizacija oddaje dovršena, čeprav je moč videti pomanjkljivosti v rigidni uporabi grafičnih elementov in neposrečeni

komunikaciji voditelja z novinarji na terenu. Vsebinsko imajo največji pomen dogodki na Balkanu in v Evropski uniji, zgodb malih ljudi po svetu pa je v osrednji informativni oddaji Dnevnik izjemno malo. Priprava oddaje je utečena, gledalci vsakodnevno vedo, kaj lahko pričakujejo od Televizije Slovenija.

Televisión Española ima boljše studijske kapacitete, širšo mrežo dopisnikov po svetu. Glavni temi mednarodnega poročanja pa sta terorizem in dogajanje v Latinski Ameriki. Tematsko ožje mednarodno poročanje pa je bolj poglobljeno. Španski gledalci si lahko ogledajo več reportaž iz tujine, spoznajo ljudi na drugem koncu sveta in poleg političnih informacij spoznajo tudi drugačne kulturne vzorce, ki jih dotlej najverjetneje niso poznali. Oddaja Telediario se bolj spogleduje z ameriškim modelom informativnih oddaj, kjer je voditelj sproščen, pogosti so pogovori z drugimi novinarji in voditelji. Oddaja pa ni šla v smeri vsebinske komercializacije, zato lahko o španski javni televiziji in njeni osrednji informativni oddaji govorimo kot o uspešnem vzorcu prilagajanja medija razmeram današnjega časa.

Mednarodni dogodki niso le visoka politika in pomembne odločitve. Že od nekdaj pa so pomemben sestavni del vsakodnevnega televizijskega informiranja. Neposreden politični vpliv na novinarje je na mednarodnem področju manjši kot pri političnem novinarstvu znotraj določene države. Tudi zato je bila primerjava med poročanjem v Španiji in Sloveniji bolj relevantna. To sta državi, ki v mednarodnem pogledu nista še na povsem enaki ravni (predvsem Slovenija še išče svojo prepoznavnost v svetu), a je primerljiva njuna gospodarska rast, medijska razvitost, vključenost v mednarodne organizacije. Državi nista med najmočnejšimi svetovnimi velesilami, zato je bila primerjava, na podlagi katere so bili v tem diplomskem delu narejeni zaključki o poročanju o mednarodnih dogodkih v informativnih oddajah televizijskih programov, primerna.

Diplomsko delo je povezovalo predpostavke teoretikov televizijskega novinarstva s praktičnimi primeri televizijskega poročanja. V Sloveniji se ozkega področja novinarskega poročanja o mednarodnih dogodkih s tega zornega kota ni lotilo še nobeno delo. Učbeniške značilnosti televizijskega medija smo povezali s konkretnimi primeri poročanja dveh televizij v različnih evropskih državah in ugotovili, kako se televizije v praksi lotevajo poročanja o mednarodnih dogodkih, torej, kakšno sploh je informiranje ljudi o zadevah svetovne razsežnosti.

Skozi informativni oddaji Dnevnik in Telediario smo spoznali razlike v televizijskem poročanju med dvema javnima televizijama in dvema državama. Reprezentativnih značilnosti slovenske in španske družbe pa skozi poročanje o mednarodnih dogodkih ni bilo mogoče konkretno določiti. Polurne oddaje, pa čeprav vsakodneвне, so prekratko obdobje, da bi lahko z gotovostjo določili, kakšna je posamezna družba. Nekaj značilnosti ljudi v posamezni državi se pokaže, a celostna določitev reprezentativnega modela slovenske oz. španske družbe se skozi televizijske informacije ne da določiti. Glede na to, da smo analizirali poročanje o mednarodnih dogodkih, smo dobili več odgovorov o političnem pozicioniranju analizirane države v mednarodnem smislu (pri čemer je viden vpliv vladajoče opcije). Tradicija, kultura, jezik, pogledi ljudi v Sloveniji oz. Španiji pa skozi televizijsko poročanje niso neposredno vidni.

Izpostaviti velja, da je to delo primerjalo ponudbo (*output*) v osrednjih informativnih oddajah javnih televizij v Sloveniji in Španiji. Postavlja pa se vprašanje, kakšno je zadovoljstvo slovenskih in španskih gledalcev s to ponudbo. Kakšne informacije bi občinstvo želelo prejemati na javni televiziji? Ali se ponudba ujema s povpraševanjem? Poleg tega pa je tehnologija naredila v televizijskem mediju tako velik korak naprej pri razvoju, da bi bilo zanimivo videti, kako se bodo evropske televizije v prihodnjih letih odzvale na izzive digitalizacije in razvoja internetnih medijev, ki uporabnikom prav tako ponujajo videovsebine, in to kadarkoli, ne pa ob točno določeni uri.

Točno ob devetnajstih – v Dnevniku!

A las nueve de la tarde – en Telediario 2!

9. VIRI IN LITERATURA

All about Spain (2000a): *History*. Dostopno na <http://www.red2000.com/spain/primer/hist.html> (9. marca 2008).

All about Spain (2000b): *Spain in Data*. Dostopno na <http://www.red2000.com/spain/primer/data.html> (9. marca 2008).

Bajec, Anton, Bojan Čop, Janko Jurančič, Lino Legiša, Jakob Rigler, Stane Suhadolnik, ur. (1975): *Slovar slovenskega knjižnega jezika II*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Barroso García, Jaime (2002): *Realización de los géneros televisivos*. Madrid: Síntesis.

Bašić-Hrvatin, Sandra (2003): *Zakon o RTVS za 20. ali 21. stoletje?* Dostopno na <http://mediawatch.mirovni-institut.si/bilten/seznam/17/javnartv/> (31. marca 2008).

Bašić-Hrvatin, Sandra (2005): *Javna radiotelevizija za vse!* Dostopno na <http://mediawatch.mirovni-institut.si/bilten/seznam/22/uvod/print.html> (19. aprila 2008).

Bignell, Jonathan (2004/2008): *An Introduction to Television Studies*. Second edition. New York: Routledge.

Bourdieu, Pierre (2001): *Na televiziji*. Ljubljana: Krtina.

Brants, Kees (2003): Auditing public broadcasting performance: its theory and practice. *Javnost* 10(3), 5–12.

Brown, Chris (1997): *Understanding International relations*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire, New York: MacMillan Press.

Catela, Isidoro (2005): *Ética de la televisión. Consejos de sabios para la caja tonta*. Bilbao: Desclée De Brouwer.

Čučkov, Zlatjan (2007): *Osnove filmske in televizijske montaže*. Ljubljana: RTV Slovenija.

Díaz, Lorenzo (2006): *50 años de TVE*. Madrid: Alianza Editorial.

E-uprava (2008): *Državni portal Republike Slovenije – o Sloveniji*. Dostopno na <http://e-uprava.gov.si/e-uprava/osloveniji.euprava> (24. maja 2008).

Erjavec, Karmen (1999a): *Novinarska kakovost*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Erjavec, Karmen (1999b): Značilnosti množičnih medijev. V Karmen Erjavec, Zala Volčič (ur.): *Odraščanje z mediji*, 9–33. Ljubljana: Zveza prijateljev mladine Slovenije.

Europa (2007): *Evropske države – Španija*. Dostopno na http://europa.eu/abc/european_countries/eu_members/spain/index_sl.htm (14. novembra 2007).

Fernández López, Justo (2007): *La Estructura politica de la España actual*. Dostopno na http://culturitalia.uibk.ac.at/hispanoteca/Landeskunde_Spanien/Autonom%C3%Adas/ (14. novembra 2007).

Goldstein, Joshua S. (1994): *International relations*. New York: HarperCollins College Publishers.

Gómez Montano, Alicia (2006): *La manipulación en televisión*. Madrid: Espejo de Tinta.

Holland, Patricia (1997/2000): *The Television Handbook*. New York: Routledge.

Kos, Marko (1998): *Slovenija v Evropski uniji*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Košir, Manca (1988): *Nastavki za teorijo novinarskih vrst*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Košir, Manca (2003): *Surovi čas medijev*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Laban, Vesna (2007a): *Osnove televizijskega novinarstva*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Laban, Vesna (2007b): *Televizijsko novinarstvo: hibridizacija žanrov in stilov*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Luthar, Breda (1992): *Čas televizije*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Luthar, Breda (1998): *Politika teletabloidov*. Ljubljana: Open Society Institute.

McQuail, Denis, ur. (2002): *McQuail's reader in mass communication theory*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage.

McQuail, Denis (2003): Public service broadcasting: both free and accountable. *Javnost* 10(3), 13–23.

Milosavljevič, Marko (2004): Primanjkljaj javnega delovanja: (ne)transparentnost novinarstva in množičnih medijev v Sloveniji. V Melita Poler Kovačič in Monika Kalin Golob (ur.): *Poti slovenskega novinarstva – danes in jutri*, 139–154. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Milosavljevič, Marko (2005): Prihodnost javne radiotelevizije – RTV Slovenija. V Slavko Splichal in Ivan Hvala (ur.): *Za javno radiotelevizijo Slovenije*, 108–113. Ljubljana: Društvo občanski forum.

Pengov, Jure (2003): *35 let Dnevnika Televizije Slovenija*. Dostopno na <http://www.rtvlo.si/dnevnik/35let.php> (6. marca 2008).

Perovič, Tomaž in Špela Šipek (1998): *TV novice*. Ljubljana: Študentska založba.

Rodríguez Pastoriza, Francisco (2003): *La mirada en el cristal. La información en Televisión*. Madrid: Fragua.

RTV Slovenija (2000): *Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija*. Dostopno na http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=static&c_menu=1048035122 (26. maja 2008).

RTV Slovenija (2008a): *Dnevnik – studio*. Dostopno na <http://www.rtv slo.si/dnevnik/studio.php> (17. aprila 2008).

RTV Slovenija (2008b): *Dnevnik – ustvarjalci*. Dostopno na <http://www.rtv slo.si/dnevnik/ustvarjalci.php> (17. aprila 2008).

Splichal, Slavko (2005): Javnih medijev ni brez civilne družbe. V Slavko Splichal in Ivan Hvala (ur.): *Za javno radiotelevizijo Slovenije*, 12–18. Ljubljana: Društvo občanski forum.

Televisión Española (2008a): *Corresponsalias de TVE*. Dostopno na <http://www.rtve.es/tve/informa/correspo/index.html> (26. februarja 2008).

Televisión Española (2008b): *Telediario 2*. Dostopno na <http://www.rtve.es/programas/telediario2> (17. aprila 2008).

Ülen, Barbara (2007): *Primerjalna analiza modelov javnih RTVS in RTVE*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Volčič, Zala (1999): RTV sistemi. V Karmen Erjavec in Zala Volčič (ur.): *Odraščanje z mediji*, 35–53. Ljubljana: Zveza prijateljev mladine Slovenije.

Wikipedia Foundation (2001): *Zgodovina Španije*. Dostopno na http://sl.wikipedia.org/wiki/Zgodovina_%C5%A0panije (9. marca 2008).

White, Brian (2004): Foreign Policy Analysis and the New Europe. V Walter Carlsnaes, Helene Sjursen in Brian White (ur.): *Contemporary European Foreign Policy*, 11–31. London: Thousand Oaks.

Zakon o Radioteleviziji Slovenija (2005). Dostopno na <http://www.dz-rs.si/index.php?id=101&sm=k&q=zakon+o+radioteleviziji+slovenija&mandate=-1&unid=SZ|C12563A400338836C12570290028B3D4&showdoc=1> (24. maja 2008).

Žilič Fišer, Suzana (2007): *Upravljanje televizije. Javna televizija na trgu*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

PRILOGA: Rezultati analize – poročanje o mednarodnih dogodkih v Dnevniku in Telediarium

V prilogi je seznam tabel analitičnega dela diplomskega dela. Navedeni so rezultati poročanja TVS in TVE o mednarodnih dogodkih v dnevnem sosledju izbranega raziskovalnega obdobja; od 7. maja 2007 do 6. julija 2007.

V tabelah sem označil, v kakšni obliki so bile mednarodne novice podane. Televizijski prispevki so označeni s krepkimi znaki, vklopi so krepki in podčrtani, vesti so v ležečih znakih, izjave, ki se nanašajo na vesti pa ležeče in podčrtane. V primerih, kjer so bile mednarodne informacije podane zgolj v napovedih sicer domačih prispevkov, pa je to zapisano v običajnem tisku.

Tabele na levi strani so rezultati poročanja o mednarodnih dogodkih v Dnevniku TVS, na desni strani pa v Telediarium TVE.

Tabela 1: Dnevnik (TVS), 7. maja 2007.

Izvolitev Nicolasa Sarkozyja za novega francoskega predsednika.
Britanska kraljica Elizabeta II. na obisku v Washingtonu
Zbiranje praznih embalaž na Hrvaškem + GOST: Generalni direktor Direktorata za okolje Radovan Tavzes
<i>Ruski zunanji minister Lavrov o ponarejanju zgodovine, Natu in Evropski uniji. + Izjava: <u>Sergej Lavrov</u>.</i>
<i>Našli strmoglavljeno letalo v Kamerunu</i>

Tabela 2: Telediarium 2 (TVE), 7. maja 2007.

Izvolitev Nicolasa Sarkozyja za novega francoskega predsednika. <u>VKLOP v studio v Parizu,</u> 3 prispevki, <u>izjave Blair, Barroso, Erdogan in španski politiki, VKLOP francoski dopisnik TVE</u>
<i>V Maroku aretirali 33 pripadnikov Al Kaide</i>
<i>Nesreča motorista v Tel Avivu, nihče ne pomaga, zato podleže poškodbam</i>
<i>Vulkan Etna spet bruha</i>
<i>ZDA prizadel močan tornado</i>

Tabela 3: Dnevnik (TVS), 8. maja 2007.

Prisega nove vlade na Severnem Irskem
Premik spomenika ruskemu vojaku v Estoniji
Britanska kraljica v Beli hiši
<i>Odziv Evropske komisije na imenovanje Tomislava Nikolića za predsednika srbskega parlamenta. Izjava: tiskovna predstavnik Evropske komisije Krisztyna Nagy</i>
<i>Aretacija 6 islamistov (kosovskih Albancev, Turka in Jordanca) zaradi načrta napada na ameriške vojake</i>
<i>Sarkozy o Fillonu kot možnem bodočem francoskem premieru in protesti po Sarkozyjevi izvolitvi za francoskega predsednika</i>

Tabela 4: Telediario 2 (TVE), 8. maja 2007.

Prisega nove vlade na Severnem Irskem
Pred obiskom papeža Benedikta XVI. v Braziliji
Pri Jeruzalemu odkrili Herodovo grobnico
Portugalska: v Algarvu je bila pred enim tednom ugrabljena britanska deklica Madeleine McCann
<i>V ZDA prijeli 6 islamistov, ki so načrtovali napad na ameriške vojake</i>
<i>V vesolju eksplodirala supernova in močno razsvetlila nebo</i>

Tabela 5: Dnevnik (TVS), 9. maja 2007.

Napoved: podpis Roberta Schumana leta 1957 – zametki Evropske unije (napoved se nanaša na domače prispevke ob praznovanju dneva Evrope)
Evropski forum v Berlinu ob dnevu Evrope
Praznovanje dneva zmage v pribaltskih državah
Obisk zunanjega ministra Rupla v Kairu, konec njegove štiridnevne poti po Bližnjem vzhodu
<i>Britanska kraljica končuje obisk v ZDA. Izjava: britanska kraljica Elizabeta II.</i>
<i>Obisk ameriškega podpredsednika Dicka Cheneyja v Iraku</i>

Tabela 6: Telediario 2 (TVE), 9. maja 2007.

VKLOP: prihod papeža v Brazilijo. + Reportaža o nenavadnem brazilskem duhovniku
Sarkozy takoj po izvolitvi odšel na počitnice na luksuzno jahto pri Malti
Bogota: po mestu obesili plakate s slikami pedofilov, s čimer želijo bolj zaščititi kolumbijske otroke
<i>London: prijeli še 4 osumljence za teroristični napad 7. julija 2005</i>
<i>Eksplוזija bombe v Irbilu (Irak)</i>
<i>Obisk Dicka Cheneyja v Iraku, poziv sunitom in šiitom k delitvi oblasti</i>
<i>Konec potovanja s katamaranom iz Seville v New York</i>

Tabela 7: Dnevnik (TVS), 10. maja 2007.

Britanski premier Tony Blair napovedal datum odstopa s položaja premiera
Obisk papeža Benedikta XVI. v Braziliji
O oblikovanju srbske vlade
Italijanski premier Romano Prodi na obisku v Trstu
Gospodarska konkurenčnost Slovenije v primerjavi z drugimi državami (po podatkih UMAR-ja in Mednarodnega denarnega sklada)
Slovenski predstavniki na tekmovanjih za Pesem Evrovizije skozi čas
<i>Protesti proti direktorju Svetovne banke Paulu Wolfovitzu v Washingtonu</i>
<i>Napad v Afganistanu, ubitih 40 ljudi</i>

Tabela 9: Dnevnik (TVS), 11. maja 2007.

V Srbiji dosežen dogovor demokratov o oblikovanju nove srbske vlade
Slovenski premier Janša na srečanju predsednikov vlad v Zagrebu
Nadaljevanje obiska papeža Benedikta XVI. v Braziliji
Polfinale tekmovanja za Pesem Evrovizije v Helsinkih
<i>Evropski komisar za širitev Rehn o odprtih slovensko-hrvaških vprašanjih</i>
<i>Blair podprl Gordona Browna za novega britanskega premiera, Brown začel s kampanjo. Izjava: Gordon Brown.</i>

Tabela 8: Telediario 2 (TVE), 10. maja 2007.

<u>VKLOP: Tony Blair napovedal datum odstopa s položaja premiera. Prispevek o Blairovem delu v času vodenja vlade</u>
Korupcijska afera v Lizboni
Srečanje papeža Benedikta XVI. in brazilskega predsednika Lule
Španski turizem sodeluje na sejmu v Šanghaju
<i>Srečanje Sarkozyja in Chiraca v Parizu</i>
<i>Dosmrtna ječa za avstralski dekati, ki sta iz radovednosti umorili svojo prijateljico</i>

Tabela 10: Telediario 2 (TVE), 11. maja 2007.

Nadaljevanje obiska papeža Benedikta XVI. v Braziliji
Michael Moore kršil zakone, ker je del novega filma Sicko snemal na Kubi
Priprave na finale Pesmi Evrovizije
<i>Prihod zadnjih španskih vojakov iz Mostarja v domovino. Izjava: José Antonio Alonso, španski obrambni minister.</i>
<i>Tony Blair zadnjič na obisku v Franciji (srečanje s Chiracom, Sarkozyjem), Brown začel kampanjo</i>
<i>Razpisana nagrada za pomoč pri iskanju ugrabljenih Madeleine McCann</i>

Tabela 11: Dnevnik (TVS), 12. maja 2007.

Premier Janša v Sintri na pogovorih o evropski ustavni pogodbi
Množični protesti v Rimu
Protesti proti plinskim terminalom v Trstu
<i>Varnostni svet OZN-a o Kosovu</i>
<i>Srbska politika; razrešitev Nikolića in napoved glasovanja o vladi</i>
<i>Dogovor o plinovodu</i>
<i>Pred finalom Pesmi Evrovizije v Helsinkih. Izjava: Alenka Gotar.</i>

Tabela 12: Telediario 2 (TVE), 12. maja 2007.

Strasbourg, Mednarodno sodišče: Španija nepravilno sodila Rafaelu Veri. Izjava: Felipe Gónzales, nekdanji španski premier.
Hudi izgredi v Karačiju
Evropski voditelji v Sintri o pogodbi
Papež v Braziliji z odvisniki
Madeleine McCann se še ni pojavila, danes njen 4. rojstni dan
<u>VKLOP: Danes Pesem Evrovizije</u>
<i>Vrnitev Francoza, ki so ga ugrabili Talibani, iz Afganistana</i>
<i>Množični protesti v Rimu</i>

Tabela 13: Dnevnik (TVS), 13. maja 2007.

Vlada v Srbiji
Protesti proti vladi v Turčiji
<u>VKLOP: novinar in Alenka Gotar na letališču po njenem prihodu iz Helsinkov</u>
<i>Vesetje v Srbiji po zmagi na Popevki Evrovizije. Izjave: zmagovalka Marija Šerifović in Beograjčani</i>
<i>Papež zaključil obisk v Braziliji. Izjava: papež Benedikt XVI.</i>
<i>Iran pristal na pogovore z ZDA, v Iraku spet nasilje</i>
<i>Napoved: pohod proti lakoti po svetu (sledi prispevek o pohodu v Sloveniji)</i>

Program TVE Internacional 13. 5. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediario 2

Tabela 14: Dnevnik (TVS), 14. maja 2007.

Civilna iniciativa predstavila zemljevid z mejnimi točkami med Hrvaško in Slovenijo
Zasedanje zunanjih ministrov EU-ja v Bruslju (in podpis memoranduma o medvladnem sodelovanju med Italijo in Slovenijo)

Tabela 15: Telediario 2 (TVE), 14. maja 2007.

Dva španska alpinista umrla v Himalaji
<i>Civilna misija EU-ja v Afganistan poslala policiste, med njimi 14 Špancev</i>

Premier Janša na obisku pri poljskem premieru Kaczynskem
Ameriška državna sekretarka Riceova na obisku v Moskvi
Spopadi med Fatahom in Hamasom v Gazi
Prodaja Cryslerja
<i>Pogajanja Poljske in ZDA o namestitvi protiraketnega ščita v Evropi</i>
<i>OECD vabi Slovenijo k članstvu</i>
<i>Eksplzija v Rusiji</i>
<i>Na Danskem spopadi prebivalcev Kristianije s policisti</i>

Tabela 16: Dnevnik (TVS), 15. maja 2007.

Predsednik Drnovšek pri slovenskih vojaki na Kosovu
Hrvaški premier Sanader o zemljevidih, ki rišejo mejo med državama
Srbija glasuje o novi vladi
Nadaljevanje obiska ameriške državne sekretarke Riceove v Moskvi
<i>Paul Wolfovitz pred odborom izvršnih direktorjev Svetovne banke</i>
<i>Eksplzija bombe v Pešavarju (Pakistan)</i>
<i>Gaza: spopadi Hamasa in Fataha vse hujši</i>

Tabela 18: Dnevnik (TVS), 16. maja 2007.

Slovenija v OECD
Srbija ima vlado, evropski komisar za širitev Rehn v Beogradu
Sarkozy priseže, menjava predsednikov v Elizejski palači

<i>Zasedanje zunanjih ministrov EU-ja v Bruslju</i>
<i>Spopadi med Fatahom in Hamasom v Gazi</i>
<i>Izgredi Mušarafovih nasprotnikov v Pakistanu, protesti odvetnikov</i>

Tabela 17: Telediario 2 (TVE), 15. maja 2007.

Chirac zadnji dan v vlogi predsednika
Iskanje Madeleine McCann se nadaljuje, policija zaslišala osumljenca
<i>Nagrada OZN-a španski novinarki za poročanje o nerazvitih državah. Izjava: Rosa Maria Calaf, dopisnica TVE-ja</i>
<i>Riceova v Moskvi, zaostreni odnosi med Rusijo in ZDA</i>
<i>Eksplzija bombe v Pešavarju (Pakistan)</i>
<i>Gaza: spopadi Hamasa in Fataha vse hujši</i>
<i>ZDA: priprta Španka zaradi družinskega spora</i>

Tabela 19: Telediario 2 (TVE), 16. maja 2007.

Sarkozy priseže, menjava predsednikov v Elizejski palači. <u>VKLOP: dopisnik o Sarkozyjevem govoru in poti v Nemčijo</u>
Alžir: pred volitvami hud napad
EU: poostreni ukrepi za nezakonite delavce

Sordina – operacijske mize v Italiji
<i>Napoved evra na Cipru in Malti leta 2008</i>
<i>Spopadi med Palestinci v Gazi se nadaljujejo</i>
<i>Wolfovitz zaradi afere odpovedal obisk v Sloveniji, odbor izvršnih direktorjev banke odloča</i>
<i>Začetek filmskega festivala v Cannesu</i>

Policija raziskuje izginotje Madeleine McCann
London: razvili nosečniški test, ki pri 6 tednih pokaže spol zarodka
<u>VKLOP: filmski festival v Cannesu</u>
<i>Gaza: spopadi med Palestinci, žrtve</i>
<i>Britanski princ Harry ne gre v Irak</i>
<i>Zgodba Španke v ZDA. <u>Izjava: sestra priprte Španke</u></i>

Tabela 20: Dnevnik (TVS), 17. maja 2007.

<u>VKLOP: Letna konferenca Svetovne banke na Bledu</u> + Poročilo z blejske konference
Zadnji obisk Tonyja Blaira v ZDA
Izraelski napadi na Gazo
<i>Sarkozy za novega premiera imenoval Fillona. <u>Izjava: François Fillon, francoski premier</u></i>
<i>Slovenija izvoljena v Svet OZN-a za človekove pravice</i>
<i>Mejo med obema Korejama prečkala vlaka</i>

Tabela 21: Telediario 2 (TVE), 17. maja 2007.

Izraelci napadajo Gazo
Volitve v Alžiriji, napadov ni bilo
V Cannesu danes prve filmske premiere
<i>Napadi Talibanov v Afganistanu vse hujši</i>
<i>Sarkozy za novega premiera izbral Fillona</i>
<i>Zadnji obisk Tonyja Blaira v ZDA</i>
<i>Javier Solana prejel mednarodno nagrado za svoje delo</i>
<i>Nemški znanstveniki odkrivajo dno antarktičnih voda</i>

Tabela 22: Dnevnik (TVS), 18. maja 2007.

Avstrijski kancler Gusenbauer na obisku v Sloveniji
Odstop direktorja Svetovne banke Paula Wolfovitza
Vrh Rusija–Evropska unija v ruskem mestu Samara
<i>Predstavitve Sarkozyjeve vlade</i>

Program TVE Internacional 18. 5. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediario 2

Tabela 23: Dnevnik (TVS), 19. maja 2007.

Referendum o odpoklicu predsednika Basescuja v Romuniji
<i>Blair zadnjič v vlogi premierja na obisku v Iraku. Izjava: Tony Blair</i>
<i>Izraelska letala raketirajo Gazo, premierje med Fatahom in Hamasom</i>

Tabela 24: Telediario 2 (TVE), 19. maja 2007.

Izraelci bombardirajo Gazo
Cannes: Javier Bardem predstavlja film
<i>Libanon: v nesreči ranjena španska vojaka</i>
<i>Poljska: 5 tisoč ljudi na paradi ponosa</i>
<i>Referendum o odpoklicu predsednika Basescuja v Romuniji</i>

Tabela 25: Dnevnik (TVS), 20. maja 2007.

Provokacija v slovensko-hrvaškem mejnem sporu
Spopadi med Izraelci in Palestinci
Protesti v Turčiji za ohranitev sekularne države
<i>Libanon: spopadi med skrajno skupino Fatah al Islam in vladnimi silami</i>
<i>Streljanje v Idahu</i>
<i>Obsojenec iz Guantanamo Hicks se je vrnil v Avstralijo</i>
<i>Rezultati referenduma v Romuniji. Izjava: Traian Basescu, romunski predsednik</i>
<i>Protest zaradi Chavezove napovedi ukinitve televizije RCTV</i>

Tabela 26: Telediario 2 (TVE), 20. maja 2007.

Libanon: spopadi med skrajno skupino Fatah al Islam in vladnimi silami
Posledice Hamasovih napadov na jugu Izraela, sestanek izraelske vlade
Filmski festival v Cannesu se nadaljuje, premiera španskega filma
<i>V zadnjih dneh so v Iraku našli 62 trupel</i>
<i>Na referendumu volili tudi številni Romuni v Španiji, prišlo je do prerivanja, posredovanje policistov</i>

Tabela 27: Dnevnik (TVS), 21. maja 2007.

Odzivi na sporen hrvaški zemljevid
Hrvaška zavrača objavo spornega zemljevida Piranskega zaliva
Spopadi v libanonskem begunskem taborišču Nahr el Bared se nadaljujejo

Program TVE Internacional 21. 5. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediario 2

Požar na ladji Cutty Sark
<i>Izrael še naprej napada Gazo. <u>Izjavi: palestinski premier Ismail Hanija in izraelski poslanec Silvan Šalom</u></i>
<i>Putin je za obnovitev pogajanj z Unijo glede uvoza poljskega mesa</i>
<i>Referendum o odpoklicu predsednika Basescuja v Romuniji</i>

Tabela 28: Dnevnik (TVS), 22. maja 2007.

Reportaža iz Sderota, na območju izraelsko-palestinskih spopadov
Lugovoj obtožen za smrt Litvinenka, zaostritev odnosov z Veliko Britanijo
Svetovni dan proti tobaku
<i>Nadaljevanje spopadov v Libanonu</i>
<i>Eksplzija pred nakupovalnim središčem v Ankari</i>
<i>Dan diplomacije – obletnica sprejetja Slovenije v OZN</i>

Tabela 30: Dnevnik (TVS), 23. maja 2007.

Srečanje slovenskega in hrvaškega odbora za evropske zadeve v Zagrebu
V Beogradu izrekli obsodbe za umor Đinđića
Ruski predsednik Putin na obisku v Avstriji
<i>Evropski parlament o mobilnem gostovanju</i>

Tabela 31: Dnevnik (TVS), 24. maja 2007.

Nove sankcije proti Iranu
Aretacije Palestinecev, srečanje Abasa in Solane v Gazi

Tabela 29: Telediario 2 (TVE), 22. maja 2007.

V Gazi še naprej nemirno
<i>Libanon: vladne sile proti upornikom Fatah al Islama</i>
<i>Eksplzija v Turčiji</i>
<i>Britanci za smrt Litvinenka obtožili Lugovoja</i>

Program TVE Internacional 23. 5. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediario 2

Tabela 32: Telediario 2 (TVE), 24. maja 2007.

Srečanje Abas - Solana v Gazi
<i>Napoved sankcij proti Iranu</i>

Rudarska nesreča v Sibiriji
Nova hrvaška železnica med Reko in Karlovcem

Tabela 33: Dnevnik (TVS), 25. maja 2007.

Ameriški kongres potrdil nadaljnje financiranje vojne v Iraku, datuma o umiku vojakov ni
Ukrajinska politična kriza
V Gorici so se poklonili slovenskemu glasbeniku Lojzetu Bratužu
<i>Moktada al Sadr spet spregovoril</i>
<i>Izraelci v Gazi napadli Hanijevo domovanje</i>
<i>Severna Koreja v morje izstrelila rakete</i>
<i>Vzporedni izidi volitev na Severnem Irskem</i>

Tabela 35: Dnevnik (TVS), 26. maja 2007.

Politična kriza v Ukrajini se pogloblja
Srečanje predsednikov držav Srednjeevropske pobude v Brnu
Izraelci še naprej napadajo Hamasove cilje v Gazi
Srečanje Slovencev v Porabju
<i>ZDA poslale pomoč Libanoncem</i>
<i>V Turčiji protest za sekularno državo</i>
<i>Poplave, neurja, plazovi: na Kitajskem, v Franciji in Nemčiji</i>
<i>Praznovanje dneva mladosti v Kumrovcu</i>

Tabela 37: Dnevnik (TVS), 27. maja 2007.

Ukrajina: dosežen dogovor o predčasnih volitvah, konec krize
Nasilje na paradi ponosa v Rusiji
Lokalne volitve v Italiji

<i>Iskanje Madeleine McCann se nadaljuje</i>
--

Tabela 34: Telediario 2 (TVE), 25. maja 2007.

Izraelski napadi na tarče Hamasa
<i>Oglasil se je Moktada al Sadr</i>
<i>Ukrajinska politična kriza</i>
<i>Severna Koreja izstrelila rakete</i>

Tabela 36: Telediario 2 (TVE), 26. maja 2007.

Izraelsko-palestinski spopadi vse hujši
<i>ZDA pomagajo Libanoncem s humanitarno pomočjo</i>
<i>Množični protest v Turčiji</i>
<i>Filmski festival v Cannesu se končuje</i>

Tabela 38: Telediario 2 (TVE), 27. maja 2007.

Afganistan: nesreča pri vojaki mednarodnih sil, ubit španski vojak
<i>Nasilje na paradi ponosa v Rusiji</i>
<u>VKLOP: zaključek filmskega festivala v Cannesu. Prispevek o podelitvi nagrad</u>

Slovenski policisti na Kosovu
<i>Neurja z žrtvami na Peloponezu in v Furlaniji–Julijski krajini</i>

Tabela 39: Dnevnik (TVS), 28. maja 2007.

Ameriško-iranski pogovori v Bagdadu
Spominski dan v ZDA
Chavez ukinil RCTV, ljudje protestirajo
Tragedija med policijsko vajo v Braziliji
Filmski festival v Cannesu
<i>Eksplzija v Bagdadu, v Bakubi našli skrivni zapor Al Kajde</i>
<i>Španska policija prijela 15 islamskih skrajnežev</i>
<i>Poplave in žrtve v Turčiji, na Peloponezu, strele terjajo žrtve v Nemčiji in Bosni, najtoplejši dan v Moskvi, sneg v Švici</i>

Tabela 41: Dnevnik (TVS), 29. maja 2007.

Odprt avtocestni odsek Gruškovje–Zagreb
Rusija preizkusila novo raketo RS-24
Neformalno srečanje azijskih in evropskih voditeljev v Hamburgu
Izidi lokalnih volitev pri zamejcih
<i>Bush uvedel ostrejšje ukrepe proti Sudanu. Izjava: <u>George W. Bush</u></i>
<i>V Caracasu protesti zaradi zaprtja RCTV-ja</i>

Tabela 40: Telediario 2 (TVE), 28. maja 2007.

Chavez ukinil RCTV, ljudje protestirajo
Na Azorskih otokih le ena porodnišnica, zato se več otrok rodi v helikopterju na poti v bolnico
<i>Zaragoza: pripeljali krsto španskega vojaka iz Afganistana</i>
<i>Eksplzija v Bagdadu, v mestu potekajo ameriško-iranski pogovori</i>
<i>Pri Libiji preživeli brodolom tako, da so se oprijeli lovišča tun in počakali pomoč</i>
<i>Tekmovanje v lovljenju sira po hribu navzdol v Veliki Britaniji</i>

Tabela 42: Telediario 2 (TVE), 29. maja 2007.

Američanka, ki je v Iraku izgubila sina, sprožila protivojno kampanjo
Ekskluzivni intervju TVE z upornikom Fatah al Islama v Libanonu
Kitajska: smrtna kazen moškemu, ki je od farmacevtskih podjetij sprejemal podkupnine in izdeloval toksične produkte
Španski kraljevi par na Madžarskem
<i>V Bagdadu eksplozija avtomobila bombe, 40 žrtev</i>
<i>5 Britancev ugrabili v Bagdadu</i>
<i>Rusija preizkusila novo raketo RS-24</i>

Objavili zadnje posnetke Madeleine pred ugrabitvijo, McCannova gresta k papežu

Nizozemska televizija ima resničnostni šov za donatorja ledvice

Skupina Police v Kanadi začneja turnejo

Tabela 43: Dnevnik (TVS), 30. maja 2007.

Srečanje zunanjih ministrov G-8 in Rusije v Potsdamu
Bush za novega direktorja Svetovne banke predlagal Roberta Zoellicka
Venezuela: protesti proti Chavezu se nadaljujejo, on grozi z zaprtjem še zadnje opozicijske televizije v državi
Papež Benedikt XVI. sprejel starša izgubljene deklice Madeleine
<i>Litva podpira postavitve ameriškega protiraketnega ščita v Evropi</i>
<i>V arhivih v Buenos Airesu našli ponarejen potni list Eichmana</i>
<i>V Iraku ugrabljenih pet Britancev</i>
<i>Šimon Peres bo kandidiral za izraelskega predsednika</i>
Napoved: Finska uvedla zakon o omejevanju kajenja (sledi prispevek o kajenju v Sloveniji)

Program TVE Internacional 30. 5. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediario 2

Tabela 44: Dnevnik (TVS), 31. maja 2007.

Tiskovna konferenca Lugovoja; za umor Litvinenka obtožuje britanske obveščevalne službe in oligarha Berezovskega
Varnostni svet OZN-a z resolucijo ustanavlja posebno mednarodno sodišče, ki bo raziskalo umor Haririja
<i>Putin trdi, da je bil preizkus nove rakete odgovor ZDA. Izjava: Vladimir Putin, ruski predsednik</i>

Program TVE Internacional 31. 5. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediario 2

<i>V Guantanamo samomor jetnika iz Savdske Arabije</i>
<i>Latvija: imenovali novega predsednika države</i>

Tabela 45: Dnevnik (TVS), 1. junija 2007.

Aretacija haaškega obtoženca Tolimirja
Posnetki ugrabljenega BBC-jevega novinarja Johnstona na svetovnem spletu
V Zagrebu pogovori Slovenije in Hrvaške o Savskih elektrarnah
<i>Libanon: spopadi med vladno vojsko in pripadniki Fatah al Islama vse hujši</i>
<i>Na zasedanju na Aljaski ponovili moratorij na kitolov</i>

Tabela 46: Telediario 2 (TVE), 1. junija 2007.

Posnetki ugrabljenega BBC-jevega novinarja Johnstona na svetovnem spletu
Nasilje v Libanonu se nadaljuje
<i>Na Aljaski pogovori o kitolovu</i>

Tabela 47: Dnevnik (TVS), 2. junija 2007.

Nasilni protesti proti globalizaciji v nemškem Rostocku
Volitve predsednika hrvaške Socialdemokratske stranke (SDP)
Resničnostna oddaja na nizozemski televiziji BNN je bila prevara
<i>V Innsbrucku delavci v kleti našli trupla treh dojenčkov. Izjava: Walter Pupp, načelnik policije.</i>
<i>Srbski predsednik Tadić na obisku na Finskem, srečanje s komisarjem Rehnom</i>
<i>Libanon: vojska še okrepila napad</i>
<i>Nov posnetek škotske jezerske pošasti Nessy</i>

Tabela 48: Telediario 2 (TVE), 2. junija 2007.

Libanonska vojska okrepila napad na Fatah al Islam
<i>Nasilni protesti proti globalizaciji v Nemčiji</i>
<i>Resničnostna oddaja nizozemske televizije je bila prevara</i>

Tabela 49: Dnevnik (TVS), 3. junija 2007.

Posledice množičnih demonstracij v Rostocku
Američani preprečili napad na newyorško letališče Johna F. Kennedyja

Tabela 50: Telediario 2 (TVE), 3. junija 2007.

Reportaža o vzpostavljanju miru v Libanonu (španski vojaki)
<i>Libanonska vojska premaguje Fatah al Islam</i>

Meritve zraka v Rimu pokazale visoko stopnjo kokaina, marihuane, nikotina in kofeina
<i>Kubanska televizija predvajala nov posnetek Castra. Izjava: Fidel Castro</i>

Tabela 51: Dnevnik (TVS), 4. junija 2007.

Premier Janša na obisku na Slovaškem
Bush odšel na turnejo po Evropi, najprej v Prago
Rusija se oborožuje, če bodo ZDA postavile protiraketni ščit v Evropi
Spopadi v Libanonu vse hujši, ljudje zapuščajo domove
Carla del Ponte začel obisk v Beogradu
Začetek sojenja Charlesu Taylorju v Haagu
<i>Predsednik Drnovšek odšel na obisk v Jordanijo</i>
<i>Laridžani pravi, da Iran nima raket, ki bi dosegle Evropo</i>
<i>Amnesty International obtožuje Izrael, da je Palestince pahnili v obup</i>
<i>Tolimir prvič pred haaškimi sodniki</i>
<i>Zavarovalnica Triglav v Beogradu podpisala pogodbo za prevzem makedonske zavarovalnice Vardar</i>

Tabela 53: Dnevnik (TVS), 5. junija 2007.

Predsednik Drnovšek v Jordaniji
Premier Janša v Ljubljani sprejel švedskega premiera
Ameriški predsednik Bush v Pragi
40. obletnica začetka šestdnevne vojne med Izraelci in Palestinci + GOST: zunanje politični komentator Jurij Gustinčič

Kubanska televizija predvajala posnetek Castra
Maroko: mednarodni festival cerkvene glasbe
<i>Hud potres na Kitajskem, smrtne žrtve</i>

Tabela 52: Telediario 2 (TVE), 4. junija 2007.

Zaradi spopadov vse hujša humanitarna kriza v Libanonu
Začetek sojenja Charlesu Taylorju v Haagu
<i>Bush gre na pot po Evropi</i>
<i>Iran se brani, da nima raket</i>
<i>V Kolumbiji odkrili večjo količino mamil</i>

Tabela 54: Telediario 2 (TVE), 5. junija 2007.

VKLOP: dopisnik iz Jeruzalema. Prispevek o 40. obletnici začetka šestdnevne vojne med Izraelci in Palestinci
V Libanonu nasilje med vladno vojsko in uporniki ne pojenja
Svetovni dan okolja
<i>Huda nesreča vlaka in tovornjaka v Avstraliji</i>

<i>Svetovni dan okolja v znamenju podnebnih sprememb</i>
<i>Libbija obsodili na 30-mesečno zaporno kazen</i>
<i>Huda nesreča vlaka in tovornjaka v Avstraliji</i>

Tabela 55: Dnevnik (TVS), 6. junija 2007.

VKLOP po telefonu: začetek srečanja G-8 v Heiligendamm, protesti, glavne točke. Izjavi: Angela Merkel in George W. Bush
Carla del Ponte nadaljuje obisk v Srbiji
Prvi televizijski intervju Fidela Castra po operaciji
Nova volilna zakonodaja v Avstriji
<i>Vatikan: moški preskočil ograjo in splezal na papamobil</i>
<i>Evropska komisija je dala na sodišče evropskih skupnosti tožbo proti Sloveniji. Izjava: Jelka Šinkovec Funduk, Direktorat za železnice.</i>
<i>Ciklon v Omanu</i>

Program TVE Internacional 6. 6. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediario 2

Tabela 56: Dnevnik (TVS), 7. junija 2007.

Srečanje G-8 v Nemčiji – pogovori in protesti
Italija: Prodijska vlada preživela glasovanje o nezaupnici
<i>Evropska komisija bo nadaljevala pogajanja s Srbijo. Izjava: Olli Rehn.</i>
<i>EU: v Luksemburgu dogovor ministrov za telekomunikacije o uredbi za mobilno gostovanje</i>

Tabela 57: Telediario 2 (TVE), 7. junija 2007.

<i>Libanon: v Nahr el Baredu se nadaljujenasilje</i>
<i>Srečanje G-8 v Nemčiji</i>
<i>Evropski ministri v Luksemburgu o uredbi za mobilno gostovanje</i>
<i>Glasovanje o nezaupnici italijanski vladi</i>

Tabela 58: Dnevnik (TVS), 8. junija 2007.

Zaključek srečanja G-8, zadnji dan o Afriki
Ameriški predsednik Bush na Poljskem

Tabela 59: Telediario 2 (TVE), 8. junija 2007.

Voditelji G-8 v Nemčiji o Afriki
Španski vojaki v Afganistanu

Poročilo Dicka Martyja o skrivnih zaporih Cie v Evropi
V Milanu sojenje agentom Cie
<i>O prihodnosti evropskega projekta Galileo</i>
<i>Posledice ciklona v Omanu</i>
<i>Avstralija: hudo neurje, nasedel tanker</i>

Tabela 60: Dnevnik (TVS), 9. junija 2007.

V Brdih neformalno srečanje Rupla in Plassnikove na češnjevem pikniku
Bush na obisku v Vatikanu
Gospodarski forum v Sankt Peterburgu, protesti ruske opozicije, Putin sprejel Koštunico
<i>Francija bo volila spodnji dom parlamenta</i>

Tabela 62: Dnevnik (TVS), 10. junija 2007.

Bush na obisku v Albaniji
Prvi krog parlamentarnih volitev v Franciji
Otvoritev Beneškega bienala
<i>Powell bi takoj zaprl Guantanamo. Izjava: Colin Powell, nekdanji ameriški zunanji minister</i>
<i>Putin je na Gospodarskem forumu okrcal Svetovno trgovinsko organizacijo. Izjava: Vladimir Putin</i>
<i>Parlamentarne volitve v Belgiji</i>
<i>Streški obračun v Wisconsinu</i>

Tabela 64: Dnevnik (TVS), 11. junija 2007.

Bush na obisku v Bolgariji
Odziv Koštunice na Busheve izjave o neodvisnosti Kosova
Rezultati prvega kroga parlamentarnih volitev v Franciji

<i>CIA ima skrivne zapore v Evropi</i>
<i>Vreme po svetu</i>

Tabela 61: Telediaro 2 (TVE), 9. junija 2007.

Ameriški predsednik Bush pri papežu v Vatikanu
V Franciji volijo spodnji dom parlamenta
V Libanonu še ni miru
<i>V Rusiji poteka svetovni gospodarski forum</i>

Tabela 63: Telediaro 2 (TVE), 10. junija 2007.

Parlamentarne volitve v Franciji. VKLOP: dopisnik v Parizu.
<i>Volitve tudi v Belgiji</i>
<i>Streljanje v ZDA</i>
Iskanje Madeleine McCann se nadaljuje

Program TVE Internacional 11. 6. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediaro 2

<i>Vnovični spopadi med Fatahom in Hamasom</i>
<i>Poplave: Bangladeš, Kitajska, Avstralija</i>

Tabela 65: Dnevnik (TVS), 12. junija 2007.

Notranji ministri EU-ja v Luksemburgu o širitvi schengenskega območja
Martić obsojen v Haagu na 35 let zapora
ZDA: pravosodni minister Gonzales ostaja, generalni tožilec Pace odhaja
<i>Spopadi med Fatahom in Hamasom se nadaljujejo. Izjava: Hanan Ašravi, nekdanja palestinska ministrica</i>
<i>So Bushu ukradli uro v Albaniji?</i>
<i>V Afganistanu je vse več nasilja</i>
<i>Poplave v Bangladešu terjale 130 življenj</i>
<i>Cukjati v Evropskem parlamentu o ratifikaciji evropske ustavne pogodbe</i>

Tabela 67: Dnevnik (TVS), 13. junija 2007.

Rušenje počitniških hiš v Kavranu na Hrvaškem
Nadaljevanje pogajanj med EU-jem in Srbijo, slednja dobro sodeluje s Haagom
Izraelski parlament za novega predsednika izvolil Šimona Peresa
<i>Kriza v Gazi se nadaljuje. Izjava: Mahmud Abas, palestinski predsednik, Fatah</i>

Tabela 66: Telediaro 2 (TVE), 12. junija 2007.

Notranji ministri EU-ja v Luksemburgu o imigracijah
VKLOP: dopisnik v Jeruzalemu. Hudi spopadi med Fatahom in Hamasom.
V. Britanija: umor iz časti v muslimanski družini
Uspeh italijanske knjige Kasta (o italijanski politiki)
<i>Martić obsojen v Haagu na 35 let zapora</i>
<i>So Bushu ukradli uro v Albaniji?</i>
<i>Skupina Traveling Wilburies po 10 letih spet izdala album</i>

Tabela 68: Telediaro 2 (TVE), 13. junija 2007.

VKLOP: dopisnik v Jeruzalemu. Prispevek o medpalestinskih spopadih v Gazi.
Napad v Samari v Iraku
V Ženevi generalna skupščina Mednarodne organizacije dela. Na njej španski prestolonaslednik Felipe.
Na Portugalskem še iščejo Madeleine McCann
<i>Atentat na libanonskega poslanca</i>
<i>Izraelski parlament je izvolil novega predsednika Šimona Peresa</i>

Tabela 69: Dnevnik (TVS), 14. junija 2007.

Zunanji minister Rupel na obisku v Washingtonu, pogovori z Riceovo
Srečanje Nata v Bruslju, pogovori o ameriškem protiraketnem ščit v Evropi
Hamas prevzel nadzor v Gazi in razglasil zmago nad Fatahom
<i>Umrli nekdanji avstrijski predsednik Kurt Waldheim</i>

Program TVE Internacional 14. 6. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediario 2

Tabela 70: Dnevnik (TVS), 15. junija 2007.

Spor med Palestinci: predsedniško palačo zasedel Hamas (prispevek z VKLOPOM)
Prihodnost evropske ustavne pogodbe, težave s Poljsko
V Bruslju kampanja za povečanje uporabe vetrne energije
Trst: paritetni odbor o uresničevanju zaščitnega zakona
<i>Indonezija: aretacija odgovornega za napad na Baliu</i>
<i>Obsodbe teroristov v Londonu</i>
<i>V Bernu odprli najdaljši železniški predor</i>

Tabela 71: Telediario 2 (TVE), 15. junija 2007.

<u>VKLOP: dopisnik iz Jeruzalema.</u> Hamas je prevzel nadzor v Gazi.
V Indoneziji prijeli odgovornega za teroristični napad na Baliu
V Londonu obsodili teroriste

Tabela 72: Dnevnik (TVS), 16. junija 2007.

Hrvaški premier Sanader o prisluškovalni aferi z leta 2004
zavzel Zahodni breg, oblikovali bodo začasno vlado, vodil jo bo Fajad
Rupel se je v New Yorku srečal z generalnim sekretarjem OZN-a Ban Ki Munom
Kaczynski v Berlinu pri Merklovi, pogovori o evropski ustavni pogodbi

Tabela 73: Telediario 2 (TVE), 16. junija 2007.

Palestinci demonstrirajo, Fatah zavzel Zahodni breg
V libijski Tripoli priplula ladja z afriškimi imigranti
V Španijo so se vrnili mladeniči, ki jih je v Latviji pridržala policija, saj naj bi ukradli latvijsko zastavo
<i>Na nekem koncertu pri Benetkah zaradi hudega neurja umrlo 10 obiskovalcev</i>

Tabela 74: Dnevnik (TVS), 17. junija 2007.

Prijeli haaškega obtoženca Đorđevića
Prisegla začasna palestinska vlada gibanja Fatah
Eksplzija v Kabulu, vse več napadov v Afganistanu
<i>Drugi krog parlamentarnih volitev v Franciji</i>
<i>Posnetek izživljanja grškega policista nad dvema Albancema, ki se morata tepsti</i>

Tabela 75: Telediario 2 (TVE), 17. junija 2007.

Prisegla začasna palestinska vlada gibanja Fatah, vodi jo Fajad
Drugi krog parlamentarnih volitev v Franciji. <u>VKLOP: dopisnik iz Pariza.</u>
Huda eksplozija v Kabulu

Tabela 76: Dnevnik (TVS), 18. junija 2007.

VKLOP: Hrvaški premier Sanader o prisluškovanju; vklop vključuje <u>izjavo: Ivo Sanader</u>
Pregled obmejnih incidentov v letu 2004
Srečanje zunanjih ministrov Evropske unije v Luksemburgu
Na Hrvaškem sodijo generaloma Ademiju in Norcu
Evropska unija bo obnovila pomoč palestinskim oblastem
Rezultati drugega kroga francoskih parlamentarnih volitev

Tabela 77: Telediario 2 (TVE), 18. junija 2007.

Rezultati francoskih parlamentarnih volitev (prvi Sarkozyjev test po volitvah)
Srečanje zunanjih ministrov EU v Luksemburgu
Španski vojaki na mirovni misiji v Afganistanu
<i>Evropska unija bo obnovila pomoč palestinskim oblastem</i>

Tabela 78: Dnevnik (TVS), 19. junija 2007.

Hrvaški tisk o aferi Sova
Zunanji minister Rupel na obisku v Luksemburgu
<i>Ameriški predsednik Bush v Beli hiši sprejel izraelskega premiera Olmerta</i>
<i>Eksplzija v Bagdadu, ofenziva ameriške vojske v Bakubi</i>
<i>Poveljnik srbske policije Đorđević v Haagu stopil pred sodnike</i>

Tabela 79: Telediario 2 (TVE), 19. junija 2007.

Huda eksplozija bombe v Bagdadu, 78 mrtvih. Odkrili skrivni zapor v Iraku.
Ameriški vojaki so našli popolnoma podhranjene iraške dečke v tamkajšni sirotišnici
<u>VKLOP: dopisnik iz Washingtona o srečanju Bush-Olmert, prispevek o TV-stripu na temo ZDA in Bližnjega vzhoda</u>

Tabela 80: Dnevnik (TVS), 20. junija 2007.

O evropski ustavni pogodbi pred Vrhom EU v Bruslju, Poljska in Velika Britanija imata svoje zahteve
100 dni od ugrabitve BBC-jevega novinarja Johnstona v Gazi
Svetovni dan beguncev
<i>Izrael navezal stike z novo Abasovo vlado</i>

Program TVE Internacional 20. 6. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediario 2

Tabela 81: Dnevnik (TVS), 21. junija 2007.

Janša in Sanader se v Bruslju odzivata na prisluškovalno afero
Začetek spomladanskega Vrh Evropske unije v Bruslju
Nov načrt za nadzorovano neodvisnost Kosova, Beograd je proti
Nepričakovan obisk ameriškega pogajalca za severnokorejsko jedrsko vprašanje Hilla v Pjongjangu
Premiera Moorovega novega filma Sicko

Tabela 82: Telediario 2 (TVE), 21. junija 2007.

<u>VKLOP: dopisnik v Bruslju o začetku spomladanskega vrha EU-ja. Prispevek o prihodihter poljskih in britanskih dvomih. VKLOP 2: dopisnik v Bruslju o španskih zahtevah pred vrhom.</u>
<i>Evropski parlament Španijo opozoril zaradi nepotrebne prekomerne gradnje</i>
<i>V Kolumbiji so odkrili združbo, ki je ponarejala denar</i>

Tabela 83: Dnevnik (TVS), 22. junija 2007.

Pogajanja na Vrh EU, rešitve za ustavo še ni
Huda neurja v Srednji Evropi (Dunaj, Češka, Budimpešta, Frankfurt)
Otvoritev Interevropske v Beogradu
<i>Domneva, da bi ZDA zaprle Guantanamo se je izkazala za neresnično. Izjava: Michael Ratner, Center za ustavne pravice</i>
<i>Poostren nadzor v Nemčiji zaradi bojazni terorističnega napada</i>

Tabela 84: Telediario 2 (TVE), 22. junija 2007.

<u>VKLOP: dopisnik v Bruslju. Prispevek o poteku spomladanskega vrha Evropske unije</u>
V Nemčiji vlada strah pred morebitnim terorističnim napadom
<i>Ali bodo ZDA zaprle Guantanamo?</i>

Tabela 85: Dnevnik (TVS), 23. junija 2007.

Dosežen kompromis na Vrhu EU-ja
Tony Blair pri papežu
V Pakistanu protesti zaradi povišanja Rushdieja v viteza
<i>Hill: Severna Koreja naj bi v treh tednih zaprla reaktor v Jongbjonu</i>
<i>Ameriški in iraški vojaki izvajajo operacijo v okolici Bakube</i>
<i>V Afganistanu mednarodne sile po pomoti ubile civiliste</i>
<i>Na Dunaju pogreb Kurta Waldheima</i>

Tabela 86: Telediario 2 (TVE), 23. junija 2007.

Dosežen dogovor na Vrhu EU-ja
<i>Odziv Španske ljudske stranke na dogovor v Bruslju (čestitka Merklovi, kritika Zapatera). Izjava: Mariano Rajoy, predsednik stranke</i>
V Franciji predstavili novi Airbus Boeing 777
<i>Tony Blair pri papežu</i>

Tabela 87: Dnevnik (TVS), 24. junija 2007.

Hrvaška: zasedanje držav jugovzhodne Evrope o energetiki, sodeluje tudi Putin
Obsodba Kemičnega Alija
Brown, predsednik laburistične stranke
<i>Opravičilo Tadića Hrvatom za gorje v času vojne. Izjava: Boris Tadić</i>
<i>Haider napovedal tožbo, če bo Gusenbauer želel postaviti dvojezične table</i>
<i>Poplave v Pakistanu in Indiji</i>

Tabela 88: Telediario 2 (TVE), 24. junija 2007.

5 španskih vojakov umrlo v napadu v Libanonu. VKLOP 1: posebni poročevalec v Bejrutu o dogodku. VKLOP 2: novinarka pred obrambnim ministrstvom v Madridu. Izjava: Jose Antonio Alonso, obrambni minister. VKLOP 3: Bejrut o podrobnostih napada. Prispevek o španskih vojaki na mirovni misiji v Libanonu
Brown, predsednik laburistične stranke
Španski kraljevi par začenja petdnevni obisk Kitajske
<i>Izrael bo vrnil denar palestinskim oblastem</i>
<i>V Iraku smrtna obsodba Kemičnemu Aliju</i>
<i>Poplave v Pakistanu terjajo žrtve</i>

Tabela 89: Dnevnik (TVS), 25. junija 2007.

Srečanje Mahmuda Abasa in Ehuda Olmerta v Šarm el Šejku
V Parizu poteka konferenca za pomoč Darfurju

Tabela 90: Telediario 2 (TVE), 25. junija 2007.

Libanon: dan po napadu na španske vojake. VKLOP: posebni poročevalec v Libanonu o posledicah napada.
Libanonska vlada o napadu na Špance, v Nahr el Baredu se nadaljujejo spopadi

Avstrijski kancler Gusenbauer o topografiji
<i>Neenotnost predstavnikov manjšine glede Gusenbauerjevega predloga o topografiji</i>
<i>Svet Evrope v poročilu opominja Slovenijo o položaju manjšinskih jezikov v državi</i>
<i>Vročinski val v Romuniji, Grčiji, Italiji</i>

Tabela 91: Dnevnik (TVS), 26. junija 2007.

Topografska konferenca na Dunaju
Del Ponte poroča Odboru Evropskega parlamenta za zunanjo politiko o delu haaškega sodišča za zločine v nekdanji Jugoslaviji
Srečanje Putina in Schefferja
Poplave (Velika Britanija), vročina in požari (Sicilija, Romunija, Grčija)
V Bruslju razstava o znanstvenem delu Hermana Potočnika
<i>Papež spremenil pravila za volitve papeža</i>
<i>Evropska komisija odprla pogajanja s Hrvaško v 6 novih točkah, s Turčijo v 2</i>
<i>Bližnjevzhodna četverica v Jeruzalemu, Blair naj bi postal novi mirovni posrednik. Izjava: Tony Blair</i>

Poročilo o ubitih španskih vojakih in njihovih družinah + Poročilo o ubitem kolumbijskem vojaku. Izjava: Juan Carlos, španski kralj
OZN o napadu v Libanonu, odzivi svetovnih politikov
Mehika: boj policije proti korupciji
Španski kraljevi par v Šanghaju
<i>Olmert v Šarm el Šejku o boju proti Hamasu</i>
<i>Videoposnetek ugrabljenega britanskega novinarja Johnstona, še vedno v ujetništvu tudi izraelski vojak Šalit</i>
<i>V Parizu donatorska konferenca za Darfur</i>
<i>Izbrali novega predsednika Svetovne banke</i>

Tabela 92: Telediario 2 (TVE), 26. junija 2007.

Žalna slovesnost za umrlimi vojaki, prisotna princ Felipe in princesa Letizia
Kolumbijski mediji poročajo o napadu na vojake v Libanonu
VKLOP: posebni poročevalci v Bejrutu o ranjenih vojakih. Prispevek o španskih vojakih po napadu.
Kralj Juan Carlos se je v Pekingu sestel s kitajskim predsednikom Hu Džintaom
Japonska je država z največ samomori
Toskana: jetniki v zaporu odprli restavracijo
Na univerzi v Bologni imajo najstarejšo knjigo o magiji na svetu
<i>Papež spremenil pravila za volitve papeža</i>
<i>V Eurodisneyu en človek umrl na vlaku smrti, najverjetneje zaradi srčnega obolenja</i>
<i>OZN meri količino kokaina v svetovnih rekah</i>
<i>Huda neurja in poplave v Angliji terjali žrtve</i>

V Romuniji huda vročina, Sicilijo zajeli požari

Tabela 93: Dnevnik (TVS), 27. junija 2007.

Premier Janša na obisku v Kijevu
VKLOP: Zakona o dvojezičnih tablah ni. <i>Izjava: Matevž Grilc, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev.</i>
Odhod Blaira, novi premier je Gordon Brown
Zaostreni odnosi med Poljsko in Nemčijo, reklama z Merklovo, ki doji brata Kaczynski
V Iranu protesti zaradi omejevanja porabe bencina <i>Merklova poroča Evropskemu parlamentu o dosežkih nemškega predsedovanja EU</i>

Tabela 94: Telediaro 2 (TVE), 27. junija 2007.

<i>Španija poslala v Libanon orožje. Izjava: Jose Antonio Alonso, obrambni minister</i>
Reportaža o španskih vojaki na jugu Libanona v okviru mirovne misije OZN-a
Pogreb vojakov, ubitih v Libanonu, posmrtni ostanki kolumbijskega vojaka prispeli v domovino
Odhod Blaira, novi premier je Gordon Brown
<i>Odziv OZN-a na menjavo predsednika britanske vlade</i>
<i>Tony Blair že odpotoval na Bližnji vzhod</i>
Španski kralj se je v Pekingu sestal s predsednikom kitajske vlade Džjabaom
50. obletnica Fiata 600 (fičo)
<i>V Iranu protesti zaradi omejevanja porabe bencina</i>

Tabela 95: Dnevnik (TVS), 28. junija 2007.

Shod v Gazimestanu, slovesnost v Gračanici
Premik naših vojakov na sever Kosova
Drugi dan obiska premiera Janše v Ukrajini
Brown predstavil novo britansko vlado
<i>Inšpektorji Mednarodne agencije za jedrsko energijo prispeli v Severno Korejo. Izjava: Olli Heinonen, IAEA.</i>
<i>Angola: strmoglavilo letalo, črna lista letalskih prevoznikov</i>
<i>Kacav ne gre v zapor, ker je priznal krivdo</i>

Tabela 96: Telediaro 2 (TVE), 28. junija 2007.

Premier Zapatero obiskal libanonskega premiera Sinioro
Prispevek o odkrivanju krivcev napada na španske vojake
Skrajne skupine v Libanonu; urjenje v posebnih mestnih četrtih
Španec Rodrigo Rato predčasno izstopil iz Mednarodnega denarnega sklada
Novi napadi v Bagdadu in Basri
Kolumbija: poslanci, ki jih je pred petimi leti ugrabil FARC naj bi bili že mrtvi
Nova akcija za iskanje Madeleine McCann

Monsun v Pakistanu, nasedla ladja v Avstraliji, gozdni požari v Grčiji

Kraje pripadnikov ETE v Franciji. Izjava: španski notranji minister

Smrt neke deklice v Egiptu

Tabela 97: Dnevnik (TVS), 29. junija 2007.

Spodletel teroristični napad v Londonu
Reportaža iz Libanona: nasilje v taborišču Nahr el Bared se ne konča
Ameriški kongres zavrnil Bushev predlog zakona o priseljencih
<i>Inšpektorji IAEA zadovoljni s sodelovanjem Severne Koreje. Izjava: Olli Heinonen, IAEA.</i>
<i>Kacav je podal odstopno izjavo</i>
<i>Na Palah v BIH so preiskali Karadžićevo hišo</i>
<i>V Celovcu razpravljali o topografiji</i>

Tabela 98: Telediario 2 (TVE), 29. junija 2007.

VKLOP: dopisnik v Londonu o spodletelem napadu in poostreni varnosti. Poročilo o dnevnem dogajanju v Londonu.
Reportaža iz Mardžajuna v Libanonu, kjer imajo španski vojaki bazo
Kraljevi par nadaljuje obisk Kitajske, kraljica Sofia s pandami

Tabela 99: Dnevnik (TVS), 30. junija 2007.

Zaključek nemškega predsedovanja EU
<i>Poostren nadzor v Londonu. Izjave: notranja ministrica Jackie Smith, turist in ZDA</i>
<i>Glasgow: terensko vozilo se je zaletelo v potniški terminal in zagorelo</i>
<i>Na Kosovu protest za neodvisnost. Izjava: predstavnik Gibanja za samoodločbo</i>
<i>Bombni preplah na letališču na Ibizi</i>

Tabela 100: Telediario 2 (TVE), 30. junija 2007.

Glasgow: zagorelo vozilo na letališču, poostren nadzor
Mednarodne sile med operacijo v pokrajini Helmand ubile civiliste, obtožbe Karzaja
VKLOP: v Madrid sta se iz Libanona vrnila ranjena španska vojaka. Izjava: mati enega od vojakov.

Tabela 101: Dnevnik (TVS), 1. julija 2007.

Spodleteli napadi v Veliki Britaniji (London, Glasgow)
Začetek portugalskega predsedovanja EU-ju

Tabela 102: Telediario 2 (TVE), 1. julija 2007.

V zadnjih dneh 3 spodleteli napadi v Veliki Britaniji
<i>Začetek portugalskega predsedovanja EU-ju, Socrates s študenti</i>

Ruski predsednik Putin prihaja na neformalni obisk v ZDA
10. obletnica vrnitve Hong Konga Kitajski
Reportaža o slovenskih vojaki na jugu Libanona

Tabela 103: Dnevnik (TVS), 2. julija 2007.

Srečanje Putina in Busha na ranču v ZDA, ribarita
V Veliki Britaniji še naprej poostrena varnost, 7 ljudi so aretirali
Konec sojenja obtoženim za teroristične napade v Madridu 11. marca 2004
Srečanje Evropske komisije in portugalskega predsedstva v Portu
Preiskava umora Slovenca na Hrvaškem
<i>Rusko tožilstvo vložilo obtožnico proti oligarhu Berezovskemu zaradi poskusa državnega udara</i>
<i>Samomorilski napad v Jemnu</i>

Tabela 105: Dnevnik (TVS), 3. julija 2007.

Visoka pripravljenost v Veliki Britaniji, v Brisbanu prijeli osmega osumljenca
Evropski komisar Frattini napoveduje nov sveženj protiterorističnih zakonov
<i>Poostreni varnostni ukrepi v Jemnu po napadu</i>

Intervju: Socrates o predsedovanju in reformni pogodbi EU-ja
Kacav priznal krivdo in odstopil, ljudje protestirajo
V Londonu koncert ob 10. obletnici smrti princese Diane
<i>Mehika: Obrador tudi eno leto po volitvah ne prizna poraza, protestniki na ulicah</i>

Tabela 104: Telediario 2 (TVE), 2. julija 2007.

Poostrena varnost v Veliki Britaniji, prve aretacije za spodletele napade
V Portu srečanje portugalskega predsedstva z Evropsko komisijo
Hud napad v Jemnu terjal žrtve
<i>Bush in Putin sta se sestala v ZDA</i>

Program TVE Internacional 3. 7. 2007 ni predvajal informativne oddaje Telediario 2

Tabela 106: Dnevnik (TVS), 4. julija 2007.

Vrh Evropska unija–Brazilija v Lizboni
Avstrija: ne bo ustavnega zakona o topografiji
V Gazi izpustili BBC-jevega novinarja Johnstona
<i>Brown napovedal poostren nadzor nad tujimi delavci v državi</i>

Tabela 107: Telediario 2 (TVE), 4. julija 2007.

VKLOP: poročevalec v Sani o tiskovni konferenci po terorističnem napadu v Jemnu. V Madrid pripeljali 5 trupel španskih državljanov. VKLOP 2: o ranjencih, ki ostajajo v jemenskih bolnišnicah. Prispevek o preiskavi napada in povečani varnosti v Sani
V Gazi izpustili BBC-jevega novinarja Johnstona
Evropska komisija naložila Telefonici kazen v vrednosti 152 milijonov evrov
Kampanja evropskega filma z nazornimi posnetki spolnosti
Jezero na jugu Čila je ostalo brez vode
<i>Pakistan: napeto pri Rdeči mošeji, že 16 žrtev</i>
<i>Kitajska: stavba se je zrušila na delavce, 4 preživeli nesrečo</i>
<i>Nove najdbe pri izkopavanju Tutankamonove grobnice</i>

Tabela 108: Dnevnik (TVS), 5. julija 2007.

<u>VKLOP: pred neformalnim zasedanjem zunanjih ministrov sredozemskih članic Evropske unije v Piranu</u>
Obleganje Rdeče mošeje v Islamabadu
Soči dobil Olimpijske igre leta 2014
<i>Požari v Franciji in Španiji</i>

Tabela 109: Telediario 2 (TVE), 5. julija 2007.

VKLOP: poročevalec v Jemnu, po napadu zdaj tam protesti. Iz Jemna zdaj pripeljali še ranjence, ena ženska v komi. VKLOP 2: o posledicah napada. Prispevek o Jemnu in dogajanju pred atentatom
Francija: Cecilia Sarkozy zasebne zadeve plačevala s kreditno kartico javnega denarja
Napad na sedež Hamasa v Gazi
Reportaža o otrokih vojakih v Afriki
<i>Kolumbija: množični protest za izpustitev ugrabljenih pri oboroženih milicah</i>

Tabela 110: Dnevnik (TVS), 6. julija 2007.

Drugi dan zasedanja zunanjih ministrov Sredozemlja v Sloveniji
Hrvaška: Slovenija zavira pristopna pogajanja Hrvaške z EU-jem

Tabela 111: Telediario 2 (TVE), 6. julija 2007.

VKLOP: poročevalec v Jemnu o novostih po napadu na španske turiste
<i>Propadel napad na Mušarafa, spopadi ob Rdeči mošeji se nadaljujejo</i>

Odziv ministra Rupla na hrvaško pritožbo o zaviranju pogajanj
ZDA: huda vročina in poplave
<i>Tadić se je v Bruslju sestal z Barrosom in Solano. <u>Izjava: Boris Tadić</u></i>
<i>Spopadi ob Rdeči mošeji se nadaljujejo</i>

Prvi obtoženec za spodletel napad v Glasgowu
Mednarodni protest proti revščini na obalah Sredozemlja
<i>Kalifornija: medvedek se je pred vročino skril na 30-metrski drog</i>